ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΙΜΟΥ ΜΠΑΛΑΝΟΥ
Καθηγητοῦ τῶν θρησκευτικῶν ἐν τῷ προτύπῳ σχολείῳ τοῦ Διδασκαλείου
τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Ἐνεκρίθη κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 231 / 4-4[illegible]-18
[illegible] τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας

Ἐγκρίσει καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ
46—ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—46 (Μέγαρον Ἀρσακείου)
1923

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

3

[illegible]
λέων
γέρων

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1923 ΜΠΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΙΜΟΥ ΜΠΑΛΑΝΟΥ
Καθηγητοῦ τῶν Θρησκευτικῶν ἐν τῷ προτύπῳ σχολείῳ τοῦ Διδασκαλείου
τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Ἐνεκρίθη κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 231 / 4-42-18
κοινοποίησιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

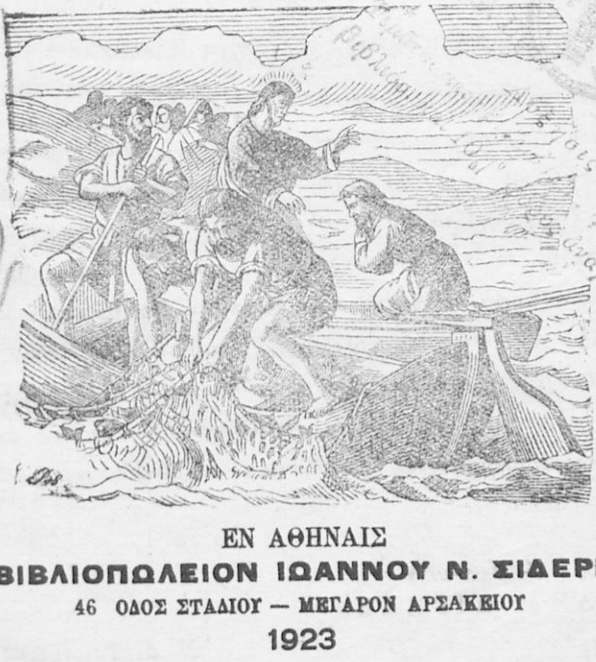

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ
46 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ
1923

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. $\frac{\text{Πρωτ. 11556}}{\text{Διεκπ.}}$ *'Εν 'Αθήναις τῇ 10 'Απριλίου 1918.*

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς

τὸν κ. **Δ. Μπαλᾶνον**, συγγραφέα διδακτικῶν βιβλίων.

'Ανακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι δι' ἡμετέρας ἀποφάσεως τῇ 19 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 27 τοῦ αὐτοῦ δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 24 φύλλῳ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη, ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους 1918—1919 καὶ ἐφεξῆς, τὸ ἐν χειρογράφῳ πρὸς κρίσιν ὑποβληθὲν ὑμέτερον βιβλίον **«Ἱερὰ Ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης»** *διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ τὴν ἀντίστοιχον τῶν λοιπῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, ὑποχρεοῦσθε δὲ ὅπως πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς ἐν ταῖς σχετικαῖς εἰσηγήσεσι τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου περιλαμβανομένας ὑποδείξεις.*

Ὁ Ὑπουργὸς

ΔΗΜ. ΔΙΓΚΑΣ

Ν. Δ. Τσιριμῶκος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἐπειδὴ ἡ ἁμαρτία καὶ ἡ διαφθορὰ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ηὔξανεν εἰς τὸν κόσμον, ὁ πανάγαθος Θεὸς ἔστειλε τὸν μονογενῆ του Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ νὰ διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους τὸ θέλημά του, ὥστε νὰ δύνανται νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ σωθοῦν.

Τὸν βίον καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων του ἀποστόλων θὰ ἐξετάσωμεν εἰς τὴν ἱερὰν ἱστορίαν τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Α΄. Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

1. *Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ.*

Ὅταν ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὁ Ἡρώδης, εἰς μίαν μικρὰν πόλιν αὐτῆς ἔζη εἰς ἱερεύς, ὁ Ζαχαρίας, μὲ τὴν σύζυγόν του Ἐλισάβετ· ἦσαν δὲ καὶ οἱ δύο εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι, εἶχαν ὅμως μίαν μεγάλην λύπην ὅτι δὲν εἶχαν τέκνα, καὶ διαρκῶς παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ ἀποκτήσουν. Ἐπὶ τέλους ὁ Θεὸς εἰσήκουσε τὴν προσευχήν των, καὶ μίαν ἡμέραν, ἐνῷ ὁ Ζαχαρίας ἐθυμία εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, αἴφνης παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν ὁ ἄγγελος. Ὁ Ζαχαρίας ἐταράχθη ὅταν τὸν εἶδεν, ἀλλ' ὁ ἄγγελος ἀμέσως τὸν καθησύχασε καὶ τοῦ εἶπε: Μὴ φοβᾶσαι, Ζαχαρία, διότι ὁ Θεὸς ἤκουσε τὴν παράκλησίν σου, καὶ ἡ σύζυγός σου Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ υἱόν, τὸν ὁποῖον θὰ ὀνομάσῃς Ἰωάννην· αὐτὸς θὰ δοξασθῇ ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ θὰ σώσῃ πολλοὺς ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Ὁ Ζαχαρίας δὲν ἔδειξε πίστιν ὅσην ἔπρεπεν, ἀλλ' ἐφανέρωσε δυσπιστίαν εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἀγγέλου· διὰ τοῦτο ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτόν: Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ καὶ ἐστάλην ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ νὰ σοῦ ἀναγγείλω ὅσα σοῦ εἶπα· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐπίστευσες, θὰ μείνῃς κωφὸς καὶ ἄφωνος, μέχρις ὅτου ἐκπληρωθοῦν οἱ λόγοι μου. Καὶ ἀληθῶς ἀμέσως ὁ Ζαχαρίας ἔγινε κωφὸς καὶ ἄφωνος. Ὁ λαός, ὁ ὁποῖος προσηύχετο ἔξω ἀπὸ τὸ θυσιαστήριον, περιέμενε νὰ ἐξέλθῃ ὁ Ζαχαρίας καὶ τοῦ ἐφαίνετο περίεργον πῶς ἐβράδυνε τόσον· ὅταν ὅμως ἐπὶ τέλους ἐξῆλθε καὶ προσεπάθει νὰ συνεννοηθῇ μὲ νεύ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ματα, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ, ὁ λαὸς ἐνόησεν ὅτι κάτι ἔκτακτον καὶ σπουδαῖον συνέβη εἰς τὸ θυσιαστήριον. Ὁ Ζαχαρίας μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου ὅλοι ἐξεπλάγησαν διὰ τὸ συμβάν.

2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

Ἓξ μῆνας ὕστερον ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀγγέλου Γαβριὴλ εἰς τὸν Ζαχαρίαν, ὁ ἴδιος ἄγγελος παρουσιάσθη πρὸς τὴν ἐνάρετον καὶ ταπεινὴν παρθένον Μαρίαν, ἡ ὁποία ἐκάθητο εἰς τὴν πόλιν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἶχεν ἀρραβωνισθῆ μὲ τὸν Ἰωσήφ.

Ὁ ἄγγελος μόλις παρουσιάσθη εἰς τὴν παρθένον τῆς εἶπε: Χαῖρε σύ, ἡ ὁποία ἔχεις τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί

Ἡ Ναζαρέτ.

σου· σὺ εἶσαι ἡ πλέον εὐλογημένη ἀπὸ ὅλας τὰς γυναῖκας. Ἡ παρθένος ἐταράχθη ὅταν ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους τοῦ ἀγγέλου, τοὺς ὁποίους δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ, καὶ ἔμεινε σκεπτική. Ὁ ἄγγελος τότε εἶπεν εἰς τὴν παρθένον, διὰ νὰ τὴν καθησυχάσῃ: Μαριάμ, μὴ φοβᾶσαι· διότι ἔχεις τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· θὰ γεννήσῃς υἱόν, ὁ ὁποῖος θὰ ὀνομασθῇ Ἰησοῦς· αὐτὸς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θὰ εἶνε Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, θὰ γίνῃ δὲ ὁ αἰώνιος βασιλεὺς τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ παρθένος ἠρώτησε τότε τὸν ἄγγελον πῶς θὰ συμβῇ τοῦτο, ὁ δὲ ἄγγελος ἀπήντησεν ὅτι τοῦτο θὰ γίνῃ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διότι τίποτε δὲν εἶναι ἀδύνατον διὰ τὸν Θεόν. Διὰ νὰ τῆς ἀποδείξῃ δὲ ὁ ἄγγελος ὅτι τὰ πάντα

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν Θεόν, τῆς εἶπεν ὅτι καὶ ἡ γραῖα συγγενής της, ἡ Ἐλισάβετ, θὰ γεννήσῃ μετ' ὀλίγον υἱόν. Τότε ἡ Μαριὰμ εἶπεν: Ἐγὼ εἶμαι ἡ δούλη τοῦ Κυρίου, ἂς συμβῇ ὅπως εἶπες· ὁ δὲ ἄγγελος ἀπῆλθεν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄγγελος ἀνήγγειλεν εἰς τὴν παρθένον τὴν καλὴν ἀγγελίαν τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος, λέγεται αὐτὸ τὸ γεγονὸς ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου· ἑορτάζει δὲ τὴν μνήμην του ἡ Ἐκκλησία μας εἰς τὰς 25 Μαρτίου.

3. Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Ἐλισάβετ.

Ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἡ Μαριὰμ ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἐλισάβετ εἰς τὴν πατρίδα της. Μόλις αὕτη ἀντίκρυσε τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μαριάμ, ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸ ἅγιον πνεῦμα καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν : Πῶς ἔγινε τοῦτο, νὰ ἔλθῃ πρός με ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου; Ἡ Μαριὰμ τότε ἐχάρη πολὺ καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν καὶ ἀφοῦ ἔμεινε πλησίον της τρεῖς μῆνας, ἐπέστρεψεν εἰς Ναζαρέτ.

4. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου.

Ὅταν ἦλθεν ὁ ὡρισμένος καιρός, ἡ Ἐλισάβετ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ ἤρχοντο οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι νὰ τὴν συγχαροῦν. Ἀφοῦ δὲ ἐπέρασαν ὀκτὼ ἡμέραι ἀπὸ τὴν γέννησιν καὶ ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ

Ὁ Ζαχαρίας γράφει ἐπὶ πινακίου τὸ ὄνομα Ἰωάννης.

τὸ ὄνομα εἰς τὸ παιδίον, ὅπως συνήθιζαν οἱ Ἑβραῖοι, οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι ἔλεγαν νὰ ὀνομασθῇ τοῦτο μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του, Ζαχαρίας· ἀλλ' ἡ μήτηρ, ἡ ὁποία ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀντέτεινε καὶ εἶπε νὰ ὀνομασθῇ Ἰωάννης. Οἱ συγγενεῖς τότε ἠπόρησαν, ἐπειδὴ κανεὶς εἰς τὴν οἰκογένειαν δὲν εἶχεν αὐτὸ τὸ ὄνομα καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ζητήσουν τὴν γνώμην τοῦ Ζαχα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΑΥΥΥΥΥΥ

ρίου. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἤκουε, τὸν ἠρώτησαν μὲ νοήματα· αὐτὸς δὲ τότε ἐζήτησεν ἕνα μικρὸν πίνακα, διότι ἦτο ἄλαλος, καὶ ἔγραψε τὸ ὄνομα Ἰωάννης. Ἀμέσως ἐλύθη ἡ γλῶσσα τοῦ Ζαχαρίου καὶ ἤρχισε νὰ εὐλογῇ τὸν Θεὸν καὶ νὰ προλέγῃ διὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδίου, ὅτι θὰ γίνῃ προφήτης. Ὅλοι τότε ἐθαύμαζαν καὶ ἔλεγαν : τί θὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ παιδίον ! Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐμεγάλωνε καὶ ἀνεπτύσσετο.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴν μνήμην τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰωάννου τὴν 24ην Ἰουνίου.

5. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κατὰ τοὺς χρόνους ποὺ ἐγεννήθη ὁ Ἰωάννης ἦτο αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης ὁ Ὀκταβιανὸς Αὔγουστος. Οὗτος διέταξε νὰ ἀπογραφοῦν ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους, ἑπομένως καὶ τῆς Παλαιστίνης, ἡ ὁποία τότε ἦτο ὑποτεταγμένη εἰς τοὺς Ρωμαίους. Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ὅταν ἐγίνετο ἀπογραφή, ἔπρεπεν ἕκαστος νὰ ὑπάγῃ νὰ γραφῇ εἰς τὸ μέρος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον κατήγετο. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Ἰωσήφ, ἂν καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν Ναζαρέτ, κατήγετο ὡς ἀπόγονος τοῦ Δαβίδ, ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ, παρέλαβε καὶ τὴν παρθένον Μαρίαν, ἡ ὁποία ἦτο ἑτοιμόγεννος, καὶ ἦλθαν μαζὶ εἰς τὴν Βηθλεέμ, ὅπου κατῴκησαν εἰς ἓν πανδοχεῖον. Τὴν νύκτα ἐκείνην ἦλθεν ἡ στιγμὴ τοῦ τοκετοῦ, καὶ ἐγέννησεν ἡ παρθένος τὸν υἱόν της· ἀφοῦ δὲ τὸν ἐσπαργάνωσε, τὸν ἔθεσεν εἰς μίαν φάτνην (ὅπως λέγεται τὸ παχνὶ ποὺ τρώγουν τὰ ἄλογα), διότι εἰς τὸ πανδοχεῖον δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο μέρος νὰ θέσουν τὸ παιδίον.

Τὴν αὐτὴν νύκτα εἰς τοὺς ἀγροὺς πλησίον τῆς Βηθλεὲμ διενυκτέρευαν ποιμένες καὶ ἐφύλατταν τὰ πρόβατά των, ὅταν αἰφνιδίως εἶδαν λάμψιν ἐξαιρετικὴν καὶ ἄγγελον τοῦ Θεοῦ ἐνώπιόν των. Οἱ ποιμένες ἐφοβήθησαν πολύ, ἀλλ' ὁ ἄγγελος εἶπεν εἰς αὐτούς : Μὴ φοβεῖσθε, διότι φέρω διὰ σᾶς καὶ ὅλον τὸν λαὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μίαν πολὺ εὐχάριστον ἀγγελίαν· σήμερον ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ εἰς τὴν Βηθλεέμ. Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν νὰ τὸν προσκυνήσετε· εἶναι βρέφος εἰς τὰ σπάργανα, ἐξηπλωμένον εἰς τὴν φάτνην. Τότε κατῆλθεν ἐκ τῶν οὐρανῶν πλῆθος ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι ἀνύμνουν τὸν Θεὸν καὶ ἔψαλλαν: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Δηλαδή: Δόξα ἂς εἶναι εἰς

Ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος.

τὸν Θεόν, ποὺ κατοικεῖ εἰς τοὺς οὐρανούς· ἂς εἶναι εἰρήνη εἰς τὴν γῆν καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Ὅταν ἐξηφανίσθησαν οἱ ἄγγελοι, ἀπεφάσισαν οἱ ποιμένες νὰ ἔλθουν εἰς Βηθλεὲμ νὰ προσκυνήσουν τὸ παιδίον. Ἀληθῶς δὲ ἦλθαν, τὸ ἐπροσκύνησαν, καὶ διηγήθησαν τὰ συμβάντα, ὅλοι δὲ ἐθαύμαζαν δι᾽ αὐτά, περισσότερον δὲ ἡ Μαριάμ.

Ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν, ὅπως συνήθιζαν οἱ Ἑβραῖοι, ἔλαβε τὸ παιδίον τὸ ὄνομά του καὶ ὠνομάσθη Ἰησοῦς (δηλαδὴ Σωτήρ).

Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴν μνήμην τῆς γεννήσεως τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σωτῆρος, τὰ Χριστούγεννα, εἰς τὰς 25 Δεκεμβρίου· τὴν δὲ μνήμην τῆς ὀνομασίας, ὀκτὼ ἡμέρας βραδύτερον, τὴν 1ην Ἰανουαρίου.

6. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Σωτῆρος.

Ὑπῆρχε συνήθεια εἰς τοὺς Ἑβραίους, ὅταν τὸ νεογέννητον ἀρσενικὸν παιδίον ἐγίνετο 40 ἡμερῶν, νὰ τὸ ὁδηγῇ ἡ μήτηρ του εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ἐκεῖ νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὸν Θεὸν ζεῦγος τρυγόνων ἢ μικρῶν περιστερῶν. Ὅταν λοιπὸν

Ἡ Θεοτόκος μὲ τὸ θεῖον βρέφος.

ἔγινεν ὁ Ἰησοῦς 40 ἡμερῶν, τὸν ἔφερε ἡ μήτηρ του εἰς τὸν ναὸν διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν καὶ νὰ θυσιάσῃ. Μόλις ἡ Θεοτόκος εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν μὲ τὸ θεῖον βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας της,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοὺς ὑπεδέχθη ὁ γέρων προφήτης Συμεών, ὁ ὁποῖος καθ' ἡμέραν παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ μὴ ἀποθάνῃ πρὶν ἴδῃ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου· τὸ ἅγιον πνεῦμα τὸν ἐφώτισεν ὅτι τὸ βρέφος ἐκεῖνο ἦτο ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Τότε ὁ γέρων Συμεὼν μὲ μεγίστην εὐλάβειαν τὸ ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ηὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε : Τώρα, ὦ Θεέ μου, ποὺ ἠξιώθην νὰ ἴδω τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἂς ἀποθάνω μὲ εἰρήνην. Καὶ ἡ γραῖα προφῆτις Ἄννα, ἡ ὁποία εὑρίσκετο καὶ αὐτὴ εἰς τὸν ναόν, ἀνύμνησε τὸ θεῖον βρέφος καὶ προεφήτευσε διὰ τὸ μέλλον του.

Οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου ἐθαύμαζαν δι' ὅσα ἔγιναν εἰς τὸν ναὸν καὶ κατόπιν ἐπανῆλθαν εἰς τὴν Βηθλεέμ. Τὸ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐγίνετο καθ' ἡμέραν σοφώτερον καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἦτο μαζί του.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴν μνήμην αὐτοῦ τοῦ συμβάντος εἰς τὰς 2 Φεβρουαρίου, δηλαδὴ 40 ἡμέρας μετὰ τὰ Χριστούγεννα. Λέγεται δὲ ἡ ἑορτὴ αὕτη Ὑπαπαντή, διότι ὁ Συμεὼν ὑπήντησε, δηλαδὴ ὑπεδέχθη, τὸν Σωτῆρα εἰς τὸν ναόν.

7. *Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων.*

Ὀλίγον χρόνον ἀφοῦ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς, μάγοι, δηλαδὴ σοφοὶ ἄνδρες ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, ἦλθαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἰουδαίας, τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔλεγαν ὅτι ὁ ἀστήρ, ὁ ὁποῖος ἐφάνη, ἀνήγγειλεν εἰς αὐτοὺς τὴν γέννησιν τοῦ βασιλέως τῶν Ἰουδαίων· ἐζήτουν δὲ νὰ μάθουν εἰς ποίαν πόλιν τῆς Ἰουδαίας ἐγεννήθη, διὰ νὰ ὑπάγουν νὰ τὸν προσκυνήσουν. Ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεύς, ὅταν ἤκουσε ὅτι ἐγεννήθη βασιλεύς, ἐταράχθη πολύ, διότι ἐφοβήθη μήπως ἦτο βασιλεὺς ὡς αὐτός, ὁ ὁποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὴν βασιλείαν του. Ἀμέσως διέταξε νὰ συνέλθῃ τὸ μέγα συνέδριον τῶν Ἑβραίων, τὸ ὁποῖον ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἀρχιερεῖς, πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς, διὰ νὰ τοῦ εἴπῃ ποῖον μέρος ὥριζαν οἱ προφῆται ὡς τόπον γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος. Τὰ μέλη τοῦ συνεδρίου ἀπήντησαν ὅτι, ὡς λέγουν οἱ προφῆται,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὁ Χριστὸς θὰ γεννηθῇ εἰς Βηθλεέμ. Τότε ὁ Ἡρώδης ἐκάλεσεν ἰδιαιτέρως τοὺς μάγους καὶ ἐπληροφορήθη ἀπὸ αὐτοὺς πρὸ πόσου καιροῦ εἶδαν τὸν ἀστέρα, διὰ νὰ γνωρίζῃ πόσων ἐτῶν πε-

Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων.

ρίπου ἦτο ὁ Σωτήρ· ἔστειλε δὲ αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ μὲ τὴν παραγγελίαν νὰ πληροφορηθοῦν ἀκριβῶς διὰ τὸ παιδίον καὶ ὅταν ἐπιστρέψουν νὰ εἴπουν εἰς αὐτὸν περὶ αὐτοῦ· διότι δῆθεν ἤθελε

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ αὐτὸς νὰ προσκυνήσῃ τὸ παιδίον, ἐνῷ πραγματικῶς ἤθελε νὰ μάθῃ ποῦ κατοικεῖ διὰ νὰ τὸ φονεύσῃ.

Τότε οἱ μάγοι ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Βηθλεέμ, καὶ μὲ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἀστέρος ἔφθασαν ἐκεῖ ὅπου ἐκάθητο τὸ θεῖον βρέφος. Ἀφοῦ δὲ ἐγονυπέτησαν, ἐπροσκύνησαν αὐτό, ὕστερον δὲ ἤνοιξαν τὰ θησαυροφυλάκιά των καὶ τοῦ προσέφεραν χρυσὸν καὶ πολύτιμα ἀρώματα, λίβανον καὶ σμύρναν.

Ὁ Θεὸς ὅμως, ὁ ὁποῖος ὡς παντογνώστης ἐγνώριζε τὰς σκέψεις τοῦ Ἡρώδου, παρήγγειλεν εἰς τοὺς μάγους νὰ μὴ ἔλθουν πρὸς τὸν Ἡρώδην, διὰ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς κακοὺς σκοπούς του, καὶ δι' αὐτὸ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πατρίδα των ἀπὸ ἄλλην ὁδόν.

8. *Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ εἰς Ναζαρέτ.*

Μόλις ἀνεχώρησαν οἱ Μάγοι, ἄγγελος ἐφάνη εἰς τὸν Ἰωσήφ, ἐνῷ ἐκοιμᾶτο, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτὸν νὰ λάβῃ μαζί του τὴν Παρθένον Μαρίαν καὶ τὸ παιδίον, καὶ νὰ φύγῃ δι' Αἴγυπτον, ὅπου νὰ μείνῃ ἕως ὅτου τοῦ παραγγείλῃ νὰ ἐπιστρέψῃ, διότι ὁ Ἡρώδης θὰ ζητήσῃ νὰ φονεύσῃ τὸν Ἰησοῦν. Ὁ Ἰωσὴφ ἀμέσως ἐξετέλεσε τὴν παραγγελίαν τοῦ ἀγγέλου.

Ὁ Ἡρώδης, ὅταν εἶδεν ὅτι τὸν περιέπαιξαν οἱ μάγοι καὶ δὲν ἦλθαν νὰ τοῦ δώσουν τὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἤθελεν, ἐθύμωσε πάρα πολύ· διέταξε δὲ νὰ σφαγοῦν ὅλα τὰ παιδία τῆς Βηθλεὲμ καὶ τῶν περιχώρων της, κάτω τῶν δύο ἐτῶν, ἐπειδὴ ἐπληροφορήθη ἀπὸ τοὺς μάγους ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν θὰ ἦτο μεγαλύτερος τῶν δύο ἐτῶν. Ἤλπιζε δὲ ὅτι μεταξὺ τῶν φονευθέντων παιδίων θὰ ἦτο καὶ ὁ Χριστός, διότι δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶχε παραγγείλει εἰς τὸν Ἰωσὴφ ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Αἴγυπτον. Ὕστερον ἀπὸ ἀρκετὸν καιρὸν ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης· ὁ ἄγγελος τότε παρουσιάσθη πάλιν εἰς τὸν Ἰωσὴφ καὶ τοῦ εἶπε νὰ παραλάβῃ τὴν Παρθένον καὶ τὸ παιδίον καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Παλαιστίνην,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διότι δὲν εἶχε πλέον τί νὰ φοβηθῇ. Ὁ Ἰωσὴφ ἔκαμεν ὅπως τοῦ εἶπεν ὁ ἄγγελος. Ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἦτο ἄρχων ὁ

Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.

σκληρὸς υἱὸς τοῦ Ἡρώδου, ὁ Ἀρχέλαος, ὁ Ἰωσὴφ ἐφοβήθη νὰ ἔλθῃ εἰς Βηθλεὲμ καὶ ἦλθε νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἡγεμόνευεν ἄλλος υἱὸς τοῦ Ἡρώδου, ὁ Ἡρώδης Ἀντίπας, ὁ ὁποῖος ἦτο καλύτερος.

Ἀπὸ τότε ὁ Ἰησοῦς ἔζη εἰς Ναζαρέτ, καὶ δι' αὐτὸ τὸν ἔλεγαν Ναζωραῖον.

9. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετὴς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

Ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι ἐπίστευαν ὅτι ὁ Θεὸς κατοικεῖ μόνον ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος, δὲν ἔκτιζαν ἄλλους ναοὺς εἰς ἄλλα μέρη, ἀλλ' ἤρχοντο κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς, καὶ μάλιστα τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν Θεόν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἦτο δώδεκα ἐτῶν, τὸν παρέλαβαν οἱ γονεῖς του καὶ ἦλθαν μὲ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἑορτάσουν τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, ἡ ὁποία διήρκει ἑπτὰ ἡμέρας.

Ἀφοῦ ἐπέρασαν αἱ ἑπτὰ ἡμέραι τῆς ἑορτῆς ἀνεχώρησαν μαζὶ ὅλοι ὅσοι εἶχαν ἔλθει ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, διὰ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα των. Ἐμπρὸς ἐπήγαιναν τὰ παιδία, καὶ ἤρχοντο κατόπιν οἱ μεγαλύτεροι, κατὰ ὁμάδας. Ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ Παρθένος ἐπροχώρουν καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι καὶ ὁ Ἰησοῦς θὰ εἶναι μὲ τὰ ἄλλα παιδία. Ὅταν ὅμως τὴν ἑσπέραν συνηθροίσθησαν οἱ ὁδοιπόροι διὰ νὰ δειπνήσουν ὅλοι μαζί, εἶδαν μὲ μεγάλην των ἔκπληξιν ὅτι ἔλειπεν ὁ Ἰησοῦς. Φοβισμένοι ἐπέστρεψαν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν ἀνεζήτουν παντοῦ, ἀλλὰ δὲν ἠδύναντο νὰ τὸν εὕρουν. Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ ἔψαξαν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἦλθαν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐκεῖ τὸν ηὗραν ν' ἀκούῃ καὶ νὰ ἐρωτᾷ τοὺς διδασκάλους, οἱ ὁποῖοι ἐθαύμαζαν διὰ τὴν σοφίαν του καὶ διὰ τὰς ἀπαντήσεις τὰς ὁποίας ἔδιδε. Μόλις τὸν εἶδαν οἱ γονεῖς του ἠπόρησαν καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ του: Τέκνον, τί μᾶς ἔκαμες; Ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ σὲ ἐζητοῦμεν μὲ μεγάλην ἀνησυχίαν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησε πρὸς αὐτούς: Διατί μὲ ἐζητεῖτε; Δὲν ἐγνωρίζατε ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶμαι εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου; Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τοὺς λόγους τούτους. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησε τοὺς γονεῖς του εἰς Ναζαρὲτ καὶ ὑπήκουεν εἰς αὐτούς.

10. Ὁ βίος καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου.

Ὁ Ἰωάννης ἔζη εἰς τὴν ἔρημον ἁπλούστατα· εἶχεν ἐνδύματα ἀπὸ τρίχας καμήλου καὶ ἐφόρει ζώνην δερματίνην εἰς τὴν μέσην· ἐτρέφετο δὲ μὲ ἔντομα, τὰς ἀκρίδας, καὶ μέλι ἄγριον ἀπὸ τὰ δένδρα. Ὅταν ὁ Ἰωάννης ἔγινε τριάκοντα ἐτῶν, διετάχθη ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ ἀρχίσῃ νὰ κηρύττῃ εἰς τὴν χώραν ποὺ ἦτο γύρω ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. Ἐκήρυττε λοιπὸν ὁ Ἰωάννης καὶ ἔλεγε: Μετανοεῖτε, διότι ἔφθασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἐβάπτιζε δὲ ὅσους μετενόουν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ ἔλεγεν : ἐγὼ μὲν βαπτίζω εἰς τὸ ὕδωρ· ὕστερον δὲ ἀπὸ ἐμὲ θὰ ἔλθῃ ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος οὔτε τὰ ὑποδήματα νὰ λύσω· αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ ἅγιον πνεῦμα.

Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης προετοίμαζε τοὺς ἀνθρώπους νὰ ὑποδεχθοῦν τὸν Σωτῆρα λέγεται πρόδρομος· ἐπειδὴ δὲ ἐβάπτιζε, λέγεται βαπτιστής. Ὁ Ἰωάννης βραδύτερον ἀπεκεφαλίσθη κατὰ διαταγὴν τοῦ ἡγεμόνος Ἡρώδου Ἀντίπα, διότι ἐπέπληττεν αὐτὸν καὶ τὴν σύζυγόν του Ἡρωδιάδα διὰ τὸν παράνομον γάμον των.

Β'. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

11. *Ἡ βάπτισις τοῦ Σωτῆρος.*

Πρὸς τὸν Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος ἐβάπτιζεν ὅσους μετενόουν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν, ἦλθε καὶ ὁ Ἰησοῦς, τριάκοντα τότε ἐτῶν, ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ Ἰωάννης ὅμως ἐζήτει νὰ τὸν ἐμποδίσῃ καὶ τοῦ ἔλεγεν : ἐγὼ ἔχω ἀνάγκην νὰ βαπτισθῶ ἀπὸ σέ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρός με ;

Ἀλλ' ὅταν ὁ Σωτὴρ τοῦ ἀπήντησεν ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰωάννης ἀμέσως τὸν ἐβάπτισεν. Ἐνῷ δὲ ἐξήρχετο ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὰ ὕδατα ἠνοίχθησαν οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατῆλθε πρὸς αὐτὸν ὡς περιστερὰ καὶ ἠκούσθη μία φωνὴ ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς νὰ λέγῃ : οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀγαπῶ.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴν μνήμην τῆς βαπτίσεως τοῦ Σωτῆρος εἰς τὰς 6 Ἰανουαρίου. Λέγεται δὲ ἡ ἑορτὴ αὐτὴ ἑορτὴ τῶν Θεοφανίων ἢ Ἐπιφανίων, διότι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐφανερώθη εἰς τὸν κόσμον ὁ Θεός. Λέγεται δὲ καὶ ἑορτὴ τῶν Φώτων, διότι εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχήν, αὐτὴν τὴν ἡμέραν κυρίως ἐβαπτίζοντο οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐγίνοντο πολλὰ φῶτα, δηλαδὴ πολλὰ βαπτίσματα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

12. *Οἱ δώδεκα ἀπόστολοι. Ἡ ἐκλογή των καὶ αἱ παραγγελίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς αὐτούς.*

Ὁ Ἰησοῦς ἐξέλεξεν ὡς βοηθοὺς εἰς τὸ ἔργον του δώδεκα μαθητάς, τοὺς ὁποίους, ἐπειδὴ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον νὰ κηρύξουν τὸ εὐαγγέλιον, καλοῦμεν ἀποστόλους.

Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος ἦσαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰωνᾶ, ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Σίμων, ὁ ὁποῖος ὠνομάσθη ἀπὸ τὸν Σωτῆρα καὶ Πέτρος. Οὗτοι ἦσαν ἁλιεῖς, μίαν δὲ ἡμέραν ποῦ ἡλίευαν εἰς τὴν

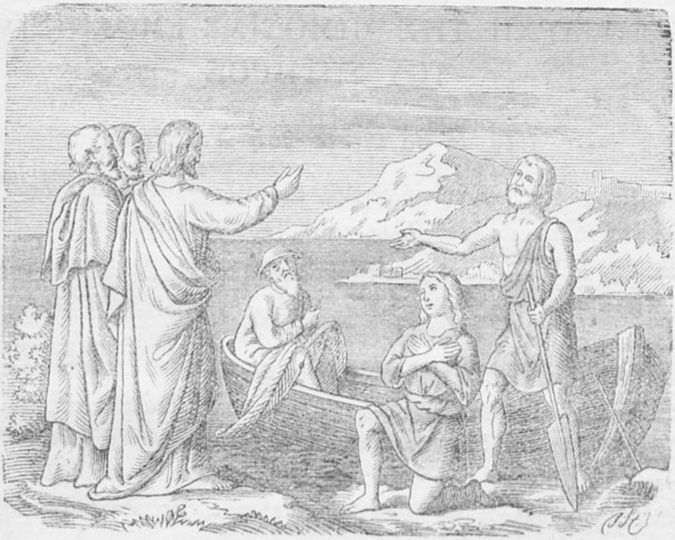

Ἡ ἐκλογὴ τῶν πρώτων μαθητῶν.

λίμνην τῆς Γαλιλαίας, τοὺς εἶδεν ὁ Σωτὴρ καὶ τοὺς εἶπεν : Ἐλᾶτε μαζί μου, ἀφήσατε τὰ δίκτυά σας καὶ θὰ σᾶς κάμω διδασκάλους τῶν ἀνθρώπων. Αὐτοὶ ἀμέσως ἀφῆκαν τὰ δίκτυά των καὶ τὸν ἠκολούθησαν.

Μόλις ἐπροχώρησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε δύο ἄλλους ἀδελφούς, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, οἱ ὁποῖοι ἦσαν υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ ἡλίευαν μὲ αὐτὸν εἰς τὴν λίμνην· ἐκάλεσεν αὐτούς, οὗτοι δὲ ἀφῆκαν τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα των καὶ τὸν ἠκολούθησαν.

Ἐκτὸς τῶν τεσσάρων τούτων, ἀπόστολοι ἐκλήθησαν καὶ οἱ ἑξῆς ὀκτώ: ὁ Ἰάκωβος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου· ὁ Ἰούδας, ὁ ὁποῖος ἐλέγετο καὶ Θαδδαῖος ἢ καὶ Λεββαῖος, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ναθαναὴλ ἢ Βαρθολομαῖος, οἱ ὁποῖοι συνεδέοντο μὲ στενωτάτην φιλίαν· ὁ Θωμᾶς· ὁ Ματθαῖος ὁ τελώνης· ὁ Σίμων ὁ ὁποῖος ἕνεκα τοῦ ζήλου του διὰ τὴν θρησκείαν ὠνομάσθη ζηλωτὴς καὶ ἐπειδὴ κατήγετο ἀπὸ τὴν Κανά, πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὠνομάσθη Κανανίτης καὶ τέλος ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης.

Αὐτοὺς τοὺς δώδεκα ἀποστόλους ἔστειλεν ὁ Σωτὴρ νὰ κηρύξουν τὸ εὐαγγέλιον, πρῶτον εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν κάπως προετοιμασμένοι θρησκευτικῶς. Συνέστησε δὲ εἰς τοὺς μαθητάς του νὰ εἶναι ἀφιλοχρήματοι καὶ εἰρηνικοί· εἶπεν εἰς αὐτούς, ὅτι θὰ ὑποφέρουν πολλὰ χάριν αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι δὲν πρέπει νὰ φοβηθοῦν, διότι ὁ Θεὸς θὰ τοὺς βοηθήσῃ, καὶ ὅσοι ὑπομείνουν ὡς τὸ τέλος αὐτοὶ θὰ σωθοῦν.

13. Ὁ Σωτὴρ ἐκδιώκει ἀπὸ τὸ ἱερὸν τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ἀργυραμοιβούς.

Ὅταν, κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εὗρε νὰ κάθηνται εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος ἔμποροι ζῴων διὰ θυσίας καὶ ἀργυραμοιβοί. Ὁ Σωτήρ, ὅταν εἶδε τὴν ἀσχημίαν αὐτὴν καὶ ἤκουσε τὴν ὀχλοβοὴν ποὺ ἐγίνετο εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, κατελήφθη ἀπὸ ἱερὰν ἀγανάκτησιν καὶ μὲ ἓν μαστίγιον, τὸ ὁποῖον ἡτοίμασεν ἀπὸ σχοινιά, ἐξεδίωξεν ὅλους τοὺς ἐμπόρους καὶ τὰ ζῷά των ἀπὸ τὸ ἱερόν, καθὼς καὶ τοὺς ἀργυραμοιβούς, τῶν ὁποίων ἀνέτρεψε τὰς τραπέζας· ἔλεγε δέ: Μὴ μεταβάλλετε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου εἰς οἶκον ἐμπορίου.

Τότε ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἔμποροι καὶ ἀργυραμοιβοί, ποὺ ἐξεδιώχθησαν, ἠγανάκτησαν πολὺ καὶ ἔλεγαν εἰς τὸν Ἰησοῦν: Ποῖος σοῦ δίδει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃς αὐτά; τί ἀπόδειξιν ἔχομεν ὅτι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἔχεις αὐτὸ τὸ δικαίωμα; Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐὰν θέλουν ἀπόδειξιν ἂς κρημνίσουν τὸν ναὸν καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν ἀνεγείρῃ πάλιν. Ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι ὠργίσθησαν ὅταν ἤκουσαν αὐτὰ καὶ ἔλεγαν: Ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ναοῦ τούτου διήρκεσε 46 ἔτη καὶ σὺ θὰ τὸν ἀνεγείρῃς εἰς τρεῖς ἡμέρας; Ὁ Ἰησοῦς ὅμως ὅταν ἔλεγεν αὐτὰ δὲν ἐνόει τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ἀλλὰ τὸ σῶμά του, τὸ ὁποῖον εἶναι ναός, κατοικία Θεοῦ· ἐνόει δηλαδὴ ὅτι θὰ ἀνίστατο μετὰ τριήμερον ταφήν.

Γ'. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

14. Ὁ Ἰησοῦς μεταβάλλει τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον.

Εἰς ἕνα γάμον, ὁ ὁποῖος ἔγινεν εἰς τὴν πόλιν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, εἶχαν προσκληθῆ ὁ Ἰησοῦς, ἡ μήτηρ του καὶ οἱ μαθηταί του. Ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ ἤπιαν ὅλοι ὅσοι εἶχαν προσκληθῆ, ἔλειψεν ὁ οἶνος καὶ ἡ Θεοτόκος ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τὸν Σωτῆρα. Ἀλλ' οὗτος παρετήρησεν ὅτι δὲν ἦτο ἀκόμη καιρὸς νὰ θαυματουργήσῃ· ἡ μήτηρ του ὅμως παρήγγειλεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας νὰ κάμουν ὅ,τι τοὺς εἰπῇ.

Οἱ Ἑβραῖοι συνήθιζαν πρὸ τοῦ φαγητοῦ καὶ μετ' αὐτὸ νὰ πλύνωνται καὶ δι' αὐτὸ πλησίον εἰς τὴν τράπεζαν ἦσαν ἓξ λίθιναι ὑδρίαι. Ὁ Ἰησοῦς τότε διέταξε τοὺς ὑπηρέτας νὰ τὰς γεμίσουν μὲ ὕδωρ· ἀφοῦ δὲ τὰς ἐγέμισαν καὶ τὰς ἔφεραν, εἶπεν εἰς αὐτοὺς νὰ χύσουν ὀλίγον εἰς ἓν ποτήριον καὶ νὰ τὸ φέρουν εἰς τὸν ἀρχιτρίκλινον, δηλ. εἰς αὐτὸν ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἐποπτείαν τοῦ συμποσίου διὰ νὰ δοκιμάσῃ. Ὁ ἀρχιτρίκλινος ὅταν ἐδοκίμασε, μὲ ἔκπληξίν του εἶδεν ὅτι τοῦ προσέφεραν λαμπρὸν οἶνον· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ Χριστός, μὲ θαυμαστὸν τρόπον, μετέβαλε τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον, ἐφώναξε τὸν γαμβρὸν καὶ τοῦ εἶπε: συνήθως πρῶτα προσφέρουν τὸν καλὸν οἶνον καὶ ὅταν τελειώσῃ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δίδουν τὸν κακόν· σὺ ἐφύλαξες τοὐναντίον τὸν καλὸν οἶνον τελευταῖον.

Αὐτὸ ἦτο τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Σωτῆρος, καὶ ὅλοι ὅσοι ἦσαν παρόντες εἰς τὸν γάμον ἐθαύμαζαν δι' αὐτό.

15. Ὁ χορτασμὸς τῶν πεντακισχιλίων.

Ἐνῷ μίαν φορὰν ὁ Ἰησοῦς ὡμίλει πρὸς τὸν ὄχλον, εἰς ἔρημον τόπον, ἐνύκτωσε. Τότε ἐπλησίασαν τὸν Ἰησοῦν οἱ μαθηταὶ του καὶ τοῦ εἶπαν νὰ ἀφήσῃ τοὺς ἀκροατάς του νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς κατοικίας των διὰ νὰ φάγουν. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς ἀποστόλους; δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγουν· δώσατέ τους σεῖς νὰ φάγουν ἐδῶ. Οἱ μαθηταὶ ὅμως παρετήρησαν ὅτι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, διότι δὲν ἔχουν τροφάς, παρὰ μόνον πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθῦς. Ὁ Ἰησοῦς τότε ἐζήτησε νὰ τοῦ φέρουν ὅ,τι ἔχουν καὶ νὰ καθίσῃ ὁ λαὸς κατὰ γῆς. Οἱ δὲ ἀπόστολοι τοῦ ἔφεραν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθῦς, τοὺς ὁποίους αὐτὸς ηὐλόγησεν· ἀμέσως δὲ ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀποστόλους, οἱ ὁποῖοι ἐμοίρασαν τὰς τροφὰς εἰς τὸν λαόν. Ἔφαγαν δὲ καὶ ἐχόρτασαν πέντε χιλιάδες ἄνδρες, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία· ἀπὸ τὰ περισσεύματα δὲ ἐγέμισαν καὶ δώδεκα καλάθια πλήρη.

16. Ἡ κατάπαυσις τῆς τρικυμίας.

Μίαν ἡμέραν ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ἦτο μὲ τοὺς μαθητάς του ἐντὸς τοῦ πλοίου, εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, αἰφνιδίως ἔγινε μεγάλη τρικυμία καὶ τὸ πλοῖον ἐκαλύπτετο ἀπὸ κύματα. Ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἐκοιμᾶτο, οἱ μαθηταί του ἦλθαν ἔντρομοι, τὸν ἐξύπνησαν, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες: Κύριε, σῶσέ μας, διότι καταστρεφόμεθα. Οὗτος δὲ εἶπεν εἰς αὐτούς: Διατί εἶσθε δειλοί, ὀλιγόπιστοι; καὶ ἀμέσως ἠγέρθη καὶ διέταξε τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς ἀνέμους νὰ ἡσυχάσουν· εὐθὺς δὲ ἔγινε μεγάλη γαλήνη.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τότε όλοι έθαύμαζαν καὶ ἔλεγαν : Ποῖος εἶναι αὐτός, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπακούουν οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ;

17. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν.

Ἐνῷ μίαν ἡμέραν ὁ Σωτὴρ εἰσήρχετο εἰς μίαν κώμην ἀπήντησαν αὐτὸν δέκα ἄνδρες οἱ ὁποῖοι ὑπέφεραν ἀπὸ φοβερὸν δερματικὸν νόσημα, τὴν λέπραν. Μόλις εἶδαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακράν, ἤρχισαν νὰ φωνάζουν : Ἰησοῦ, ἐλέησέ μας. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἐλυπήθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς : Θὰ θεραπευθῆτε· μόλις ὅμως θεραπευθῆτε, πηγαίνετε καὶ ἀναγγείλετε τοῦτο εἰς τοὺς ἱερεῖς· διότι ὁ νόμος ὥριζεν, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐθεραπεύετο ἀπὸ λέπραν νὰ ἐπιδεικνύεται εἰς τοὺς ἱερεῖς. Ἀληθῶς δὲ μόλις ἐξεκίνησαν ἀμέσως ἐθεραπεύθησαν.

Ἀπὸ τοὺς δέκα ὅμως οἱ ὁποῖοι ἐθεραπεύθησαν μόνον εἷς ἐπέστρεψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν ηὐχαρίστει· καὶ αὐτὸς δὲ δὲν ἦτο Ἰσραηλίτης, ἀλλὰ Σαμαρείτης.

Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς : Οἱ δέκα δὲν ἐκαθαρίσθησαν; ποῦ εἶναι οἱ ἐννέα ; μόνον αὐτὸς ὁ ξένος ἐπέστρεψε διὰ νὰ δοξάσῃ τὸν Θεόν ; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν: Πήγαινε, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν.

18. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου τῆς Καπερναούμ.

Ὁ Ἰησοῦς εὑρίσκετο μίαν φορὰν εἰς τὴν Καπερναούμ, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἐκάθητο ἤρχετο πολὺ πλῆθος διὰ νὰ τὸν ἴδῃ καὶ νὰ τὸν ἀκούσῃ. Τότε μίαν ἡμέραν τέσσαρες ἄνθρωποι ἔφεραν πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἕνα παραλυτικόν, διὰ νὰ τὸν θεραπεύσῃ· ἀλλ' ἦτο τόσον πλῆθος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἰς τὴν ἐξώθυραν, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ διέλθουν. Τότε ἀνῆλθαν εἰς τὴν στέγην καὶ ἀφήρεσαν μερικὰς σανίδας καὶ κεραμίδια καὶ ἀπὸ ἐκεῖ κατεβίβασαν μὲ σχοινίον τὸν παραλυτικὸν εἰς μίαν κλίνην ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος. Οὗτος ἅμα εἶδε τὴν μεγίστην πίστιν των, εἶπεν εἰς τὸν παραλυτικόν : τέκνον, σοῦ συγχωροῦνται αἱ ἁμαρτίαι σου. Τότε τινὲς ἐκ τῶν γραμματέων, δηλαδὴ ἐκ τῶν διδα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σκάλων τοῦ νόμου ποὺ ἦσαν ἐκεῖ παρόντες ἐσκέπτοντο ὅτι ὁ Ἰησοῦς βλασφημεῖ, διότι μόνον ὁ Θεὸς ἔχει δικαίωμα νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος γνωρίζει ὄχι μόνον τὰς πράξεις μας, ἀλλὰ καὶ τὰς σκέψεις μας, ἐνόησε τί ἐσκέπτοντο οἱ γραμματεῖς καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς: Τί εἶναι αὐτὰ ποῦ σκέπτεσθε; Θέλετε νὰ σᾶς δείξω ὅτι ἔχω τὴν δύναμιν νὰ συγχωρῶ ἁμαρτίας καὶ νὰ θεραπεύω ἀσθενείας, αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἀπὸ αὐτάς; Ἀμέσως δὲ ἐστράφη πρὸς τὸν παραλυτικὸν καὶ τοῦ εἶπεν: Ἰδού, λάβε τὴν κλίνην σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ εὐθὺς ὁ παραλυτικὸς ἠγέρθη· ἀφοῦ δὲ ἐνώπιον πάντων ἔλαβε τὴν κλίνην του ἐξῆλθε. Πάντες δὲ ἐθαύμαζαν καὶ ἐδόξαζαν τὸν Θεόν.

19. Ἡ Θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου.

Ὅταν ἦτο ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ, ἦλθε πρὸς αὐτὸν εἷς Ρωμαῖος ἑκατόνταρχος, δηλ. ἀξιωματικός, ὁ ὁποῖος ἐξουσίαζεν ἑκατὸν ἄνδρας, καὶ τοῦ εἶπε: Κύριε, ὁ δοῦλός μου βασανίζεται πάρα πολὺ εἰς τὴν οἰκίαν μου ἀπὸ παραλυσίαν. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε Θὰ ἔλθω νὰ τὸν θεραπεύσω. Ἀλλ' ὁ ἑκατόνταρχος εἶπε: Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ἔλθῃς σὺ εἰς τὴν οἰκίαν μου· οὐδ' εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔλθῃς· εἰπὲ μόνον ἕνα λόγον καὶ θὰ θεραπευθῇ ὁ δοῦλός μου, ὅπως ἐγὼ μόλις διατάξω τοὺς στρατιώτας μου ἀμέσως γίνεται ὅ,τι διατάξω.

Ὅταν ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπεν εἰς ὅσους εὑρίσκοντο πλησίον του: Ἀληθῶς σᾶς λέγω, οὔτε μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν δὲν ὑπάρχει τόσον μεγάλη πίστις. Πρὸς δὲ τὸν ἑκατόνταρχον εἶπεν: Ὕπαγε, καὶ ἄς γίνῃ καθὼς ἐπίστευσες. Ὁ δὲ δοῦλος ἐθεραπεύθη ἀμέσως.

20. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν Ἱεριχώ.

Ἐνῷ μίαν ἡμέραν ἦτο ὁ Ἰησοῦς πλησίον εἰς τὴν πόλιν Ἱεριχώ, εἷς τυφλὸς ἐκάθητο εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ἐζήτει ἐλεημοσύνην. Αἴφνης οὗτος ἤκουσεν ὀχλοβοὴν καὶ ἠρώτησε τί συμβαίνει· ἔμαθε δὲ ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθούμενος ἀπὸ λαόν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀμέσως τότε ἤρχισε νὰ φωνάζῃ : Ἰησοῦ, ἀπόγονε τοῦ Δαβίδ, ἐλέησέ με. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἔλεγαν εἰς αὐτὸν νὰ σιωπήσῃ, αὐτὸς ὅμως ἐφώναζεν ἀκόμη περισσότερον: Ἀπόγονε τοῦ Δαβίδ, ἐλέησέ με. Τότε ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς καὶ διέταξε νὰ φέρουν πλησίον του τὸν τυφλόν, τὸν ὁποῖον ἠρώτησε : Τί θέλεις νὰ σοῦ

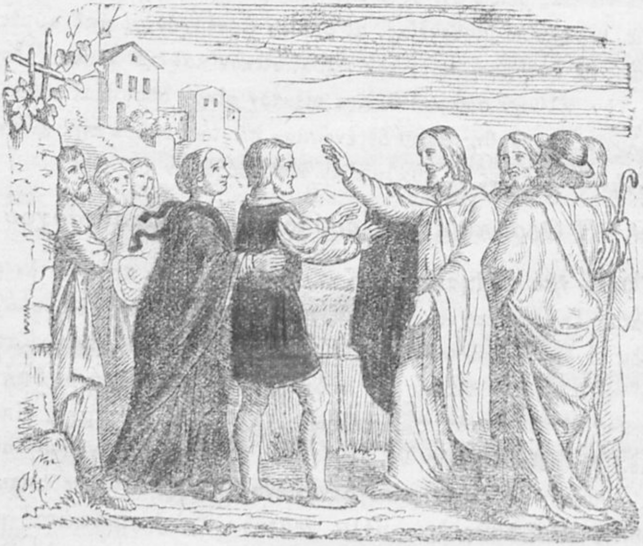

Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν Ἱεριχώ.

κάμω ; Οὗτος δὲ ἀπήντησε : Κύριε, θέλω νὰ βλέπω πάλιν. Ὁ Ἰησοῦς τότε εἶπεν εἰς αὐτόν: Βλέπε πάλιν, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν. Ὁ τυφλὸς ἀμέσως ἀνέκτησε τὴν ὅρασίν του καὶ ἠκολούθησε τὸν Ἰησοῦν, πλήρης ἀπὸ εὐγνωμοσύνην.

21. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου εἰς Ἱεροσόλυμα.

Τὰ Ἱεροσόλυμα εἶχαν πολλὰς πύλας, μία τῶν ὁποίων ὠνομάζετο προβατική, διότι δι' αὐτῆς οἱ ποιμένες ἔφεραν τὰ πρόβατα εἰς τὴν πόλιν. Πλησίον τῆς πύλης ταύτης ὑπῆρχε μία κολυμβήθρα, δηλαδὴ δεξαμενή, ἡ ὁποία ἐλέγετο ὑπὸ τῶν Ἑβραίων

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

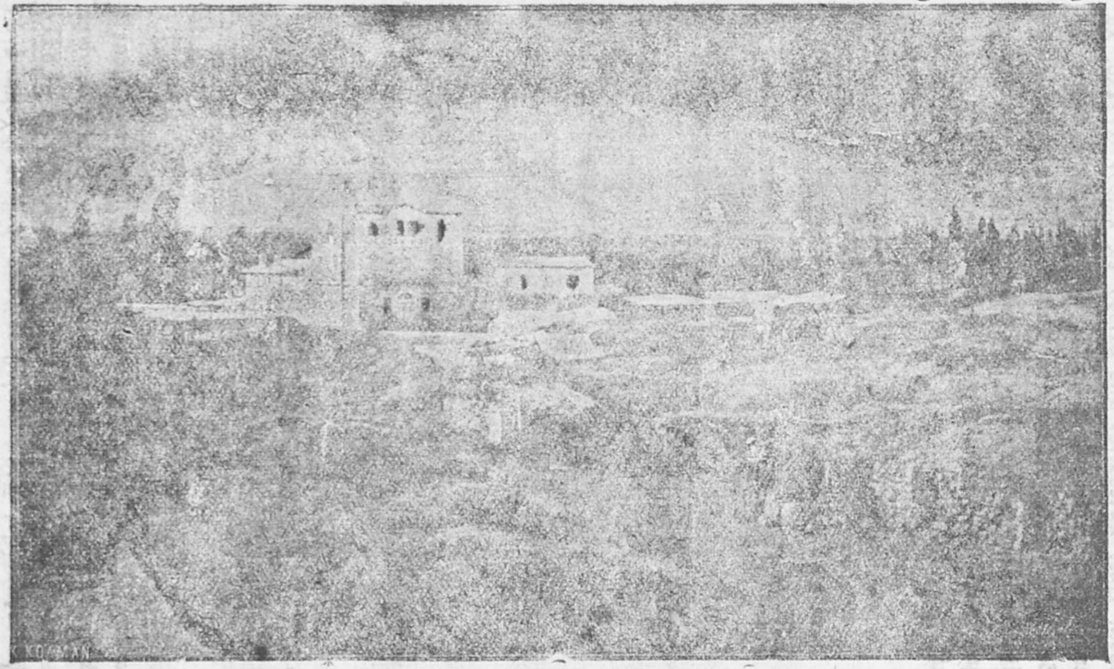

Ἡ Ἰεριχώ, ὡς ἔχει σήμερον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Βηθεσδά. Ἐκεῖ κατέβαινεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἄγγελος καὶ ἐκίνει τὸ ὕδωρ, ἐκεῖνος δὲ ὁ ὁποῖος ἤθελεν εἰσέλθει πρῶτος εἰς τὸ ὕδωρ μετὰ τοῦτο, ἐθεραπεύετο ἀπὸ οἱανδήποτε ἀσθένειαν καὶ ἐὰν ἔπασχε. Πλῆθος διαφόρων ἀσθενῶν εὑρίσκετο πλησίον τῆς δεξαμενῆς καὶ περιέμενε νὰ κινηθῇ τὸ ὕδωρ διὰ νὰ εἰσέλθουν. Μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν τούτων ἦτο καὶ εἷς παράλυτος ἐπὶ 38 ὁλό-

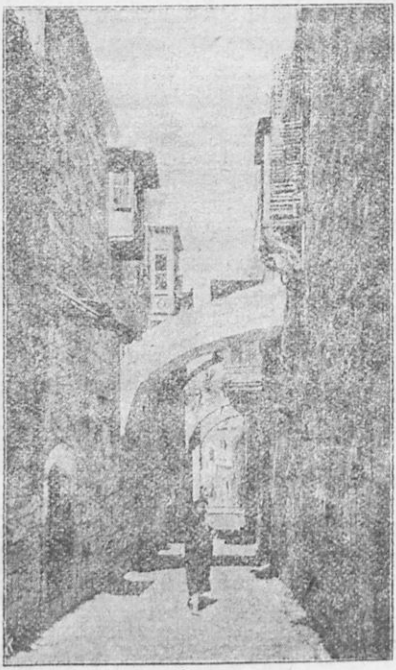

Μία ὁδὸς τῆς Ἱερουσαλήμ.

κληρα ἔτη. Μόλις εἶδε τοῦτον ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος τότε εὑρίσκετο εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸν ἐλυπήθη καὶ τοῦ εἶπε : Θέλεις νὰ γίνῃς ὑγιής ; Αὐτὸς τοῦ ἀπήντησε : Κύριε, δὲν ἔχω κανένα νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν δεξαμενήν, μόλις κινηθῇ τὸ ὕδωρ· ἐνῷ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, προλαμβάνει ἄλλος καὶ καταβαίνει πρὶν ἀπὸ ἐμέ. Τότε λέγει πρὸς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς: Σήκωσε τὴν κλίνην σου καὶ περιπάτει. Ἀμέσως δὲ ἔγινεν ὁ παραλυτικὸς ὑγιής, ἔλαβε τὴν κλίνην του καὶ περιεπάτει.

22. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας.

Μίαν ἡμέραν ἐνῷ εἰσήρχετο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν πόλιν τῆς Γαλιλαίας Ναΐν, εἶδε τὴν κηδείαν ἑνὸς νέου· ταύτην παρηκολούθει ἀπαρηγόρητος ἡ χήρα μήτηρ του, ἡ ὁποία ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα διὰ τὸν θάνατον τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ της, ἠκολούθουν

Ἡ ἀνάστασις τοῦ νεανίσκου εἰς τὴν πόλιν Ναΐν.

δὲ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι. Ὁ Σωτήρ, ὅταν εἶδε τὴν δυστυχῆ μητέρα νὰ ὀδύρεται, τὴν ἐλυπήθη πολὺ καὶ ἀφοῦ ἐπλησίασε τῆς εἶπε μὲ ὕφος παρηγορητικόν: «Μὴ κλαῖε»· διέταξε δὲ αὐτοὺς ποὺ ἐβάσταζον τὸ φέρετρον νὰ σταθοῦν. Αὐτοὶ ἐστάθησαν, ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τὸν νεκρόν: «Νεανίσκε, σοῦ λέγω νὰ ἐγερθῇς». Ὁ νεκρὸς ἀμέσως ἠγέρθη, ἐνηγκαλίσθη τὴν μητέρα του καὶ ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ. Ὅλοι τότε ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν· ἡ εἴδησις περὶ τοῦ θαύματος τούτου διεδόθη εἰς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

23. Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.

Ἡμέραν τινὰ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἷς ἀρχισυνάγωγος (δηλ. προϊστάμενος τῆς συναγωγῆς), ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Ἰάει-

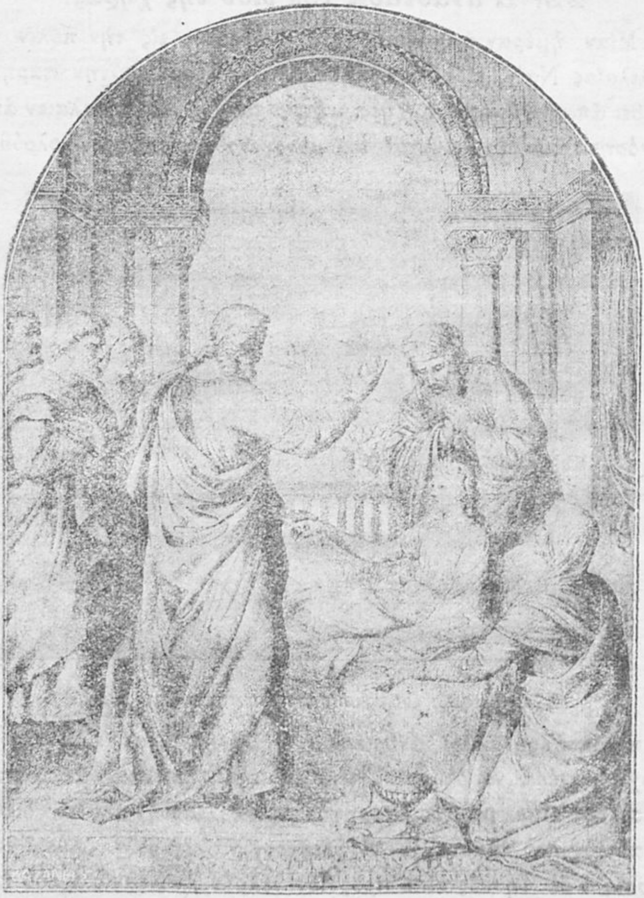

Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.

ρος, καὶ τὸν παρεκάλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του νὰ θεραπεύσῃ τὴν μονογενῆ του δωδεκαετῆ θυγατέρα, διότι ἦτο ἑτοιμο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θάνατος. Ἐνῷ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο καὶ ὡμίλει καθ' ὁδόν, ἔρχεταί τις ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰαείρου καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ του. Ὁ Ἰησοῦς ἤκουσε τὸ ἄγγελμα καὶ εἶπε : Μὴ φοβεῖσαι, μόνον πίστευε καὶ θὰ σωθῇ. Ὅταν δὲ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς οὐδένα ἐπέτρεπε νὰ εἰσέλθῃ, παρὰ εἰς τρεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν του, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, ὡς καὶ εἰς τοὺς γονεῖς τῆς νεκρᾶς, οἱ ὁποῖοι ἔκλαιαν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς : Μὴ κλαίετε, δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. Τότε ἔλαβε τὴν κόρην ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν : Κόρη, σήκω ἐπάνω. Ἀμέσως δὲ αὕτη ἐσηκώθη καὶ ἐθαύμασαν οἱ γονεῖς της καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκεῖ.

24. *Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.*

Ὅταν φίλος τις τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Λάζαρος, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο εἰς κώμην τινὰ πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, τὴν Βηθανίαν, ἠσθένησεν, αἱ ἀδελφαί του Μαρία καὶ Μάρθα ἐμύνησαν εἰς αὐτὸν τοῦτο. Ὁ Ἰησοῦς, μόλις ἔμαθε τὴν ἀσθένειαν τοῦ φίλου του, εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του ὅτι αὐτὴ θὰ τὸν δοξάσῃ. Ἀφοῦ δὲ ἔμεινε δύο ἡμέρας ἀκόμη εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, τὴν τρίτην ἡμέραν εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του: ὁ φίλος μου ὁ Λάζαρος ἐκοιμήθη, ὑπάγω νὰ τὸν ἐξυπνήσω. Οἱ μαθηταί του ἐνόμισαν ὅτι ὁ Σωτὴρ ὡμίλει περὶ ὕπνου, ἐνῷ ἐκεῖνος ἐνόει ὅτι ἀπέθανε. Μόλις ὅμως εἶδεν ὅτι δὲν τὸν ἐνόησαν, εἶπε καθαρά : ὁ Λάζαρος ἀπέθανεν· ἂς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν.

Ὅταν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὁ Λάζαρος εἶχεν ἤδη ταφῆ πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν. Ἡ Μάρθα μόλις ἔμαθε ὅτι ἤρχετο ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε νὰ τὸν προϋπαντήσῃ, ἡ δὲ Μαρία ἐκάθησεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἦσαν συνηθροισμένοι πολλοὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι πρὸς παρηγορίαν. Εὐθὺς ὅταν συνήντησεν ἡ Μάρθα τὸν Ἰησοῦν, εἶπε πρὸς αὐτόν. Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ ἀπέθνησκεν· ἀλλὰ καὶ τώρα γνωρίζω ὅτι ὁ Θεὸς θὰ σοῦ δώσῃ ὅ,τι τοῦ ζητήσῃς. Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τὴν Μάρθαν :

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὁ ἀδελφός σου θὰ ἀναστηθῇ. Μετ' ὀλίγον ἡ Μάρθα ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἀνήγγειλεν ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Μαρίαν τὴν ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος. Αὕτη ἐξῆλθεν ἀμέσως εἰς συνάντησίν του, οἱ δὲ συγγενεῖς καὶ φίλοι οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐνόμισαν ὅτι διηυθύνετο εἰς τὸ μνημεῖον διὰ νὰ κλαύσῃ καὶ τὴν ἠκολούθησαν. Μόλις ἡ Μαρία ἀπήντησε τὸν Ἰησοῦν, εἶπε πρὸς αὐτὸν γονυπετής: Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, δὲν θὰ ἀπέθνησκεν ὁ ἀδελφός μου. Ὁ Ἰησοῦς συνεκινήθη, ὅταν εἶδε τοὺς θρήνους αὐτῆς καὶ τῶν παρισταμένων, καὶ ἠρώτησε ποῦ ἦτο τὸ μνημεῖον τοῦ Λαζάρου. Εἶπαν δὲ εἰς αὐτόν: Κύριε, ἔλα καὶ εἶδε. Ὁ Ἰησοῦς τότε ἐδάκρυσεν· ἔλεγαν δὲ οἱ Ἰουδαῖοι μεταξύ των: Πόσον τὸν ἠγάπα! Καὶ ἄλλοι ἔλεγαν: Δὲν ἠδύνατο αὐτός, ὁ ὁποῖος ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, νὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνῃ ὁ Λάζαρος; Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, διέταξε νὰ σηκώσουν τὸν λίθον, ὁ ὁποῖος ἐσκέπαζε τὸν τάφον. Ἡ Μάρθα τότε εἶπε πρὸς αὐτόν: Κύριε, ἐτάφη πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν· φοβοῦμαι μήπως μυρίζῃ. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἐπέμενε καὶ ἀφοῦ προσηυχήθη ἐφώναξε μεγαλοφώνως: Λάζαρε, ἔξελθε. Ἀμέσως δὲ ὁ Λάζαρος ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τάφου. Τότε πολλοὶ Ἰουδαῖοι ποὺ εἶδαν τὸ συμβάν, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Τὴν μνήμην τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου ἑορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας ἓν σάββατον πρὸ τοῦ μεγάλου σαββάτου, τὴν προηγουμένην ἡμέραν τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων.

25. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.

Ὁ Ἰησοῦς μίαν ἡμέραν ἀνῆλθε μετὰ τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου εἰς ὄρος ὑψηλὸν διὰ νὰ προσευχηθῇ. Ἐκεῖ δὲ ἀμέσως μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπόν του καθὼς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἐνδύματά του ἔγιναν λευκά, ὅπως τὸ φῶς. Συγχρόνως παρουσιάσθησαν ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ προφήτης Ἠλίας καὶ ἤρχισαν νὰ ὁμιλοῦν μὲ τὸν Ἰησοῦν. Τότε εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν: Κύριε, καλὸν εἶναι νὰ μείνωμεν ἐδῶ· ἐὰν θέλῃς, ἂς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ σέ, μίαν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διὰ τὸν Μωϋσῆν καὶ μίαν διὰ τὸν Ἠλίαν. Ἐνῷ ὅμως ὡμίλει ὁ Πέτρος, φωτεινὴ νεφέλη ἐσκίασεν αὐτοὺς καὶ ἠκούσθη φωνὴ ἀπὸ τὴν νεφέλην, ἡ ὁποία ἔλεγεν : Οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀγαπῶ· ὑπακούετε εἰς αὐτόν. Μόλις ἤκουσαν ταῦτα οἱ μαθηταί, ἐφοβήθησαν πολὺ καὶ ἔπεσαν πρηνεῖς. Τότε ἦλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε : Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβεῖσθε. Ἅμα δὲ ὕψωσαν τοὺς ὀφθαλμούς των δὲν εἶδαν κανένα παρὰ μόνον τὸν Ἰησοῦν. Ἐνῷ δὲ κατέβαιναν ἀπὸ τὸ ὄρος, παρήγγειλεν ὁ Ἰησοῦς εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἴπουν τίποτε ἀπὸ ὅσα εἶδον πρὶν ἀναστηθῇ.

Ἡ Ἐκκλησία μας πανηγυρίζει τὴν μνήμην τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος τὴν 6ην Αὐγούστου.

Δ' Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

26. Τὸ κήρυγμα τοῦ Σωτῆρος.

Ἀπὸ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὀλίγον μετὰ τὸ βάπτισμα, ἤρχισεν ὁ Σωτὴρ νὰ κηρύττῃ πρὸς τὸν λαόν. Τρία ἔτη

Ὁ Σωτὴρ διδάσκει εἰς τὸ ἱερόν.

διήρχετο τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας τῆς Παλαιστίνης, καὶ εἰς τὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἱερὸν ἢ εἰς τὰς συναγωγάς, εἰς λόφους ἢ εἰς πεδιάδας, ἐδίδασκε τὴν θείαν διδασκαλίαν του. Ὁ Σωτὴρ διετύπωνε τὰ διδάγματά του εἰς μικρὰς ὁμιλίας ἢ εἰς σύντομα γνωμικά, συνήθως ὅμως ἐδίδασκε μὲ παραβολάς, δηλ. μὲ διηγήματα καὶ εἰκόνας ἀπὸ τὸν καθημερινὸν βίον, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξήγαγε θρησκευτικὰ ἢ ἠθικὰ συμπεράσματα.

27. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.

Ἐνῷ μίαν φορὰν ὁ Ἰησοῦς εὑρίσκετο εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἤθελε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν, οἱ κάτοικοι τῆς ὁποίας δὲν εὑρίσκοντο εἰς φιλικὰς σχέσεις μὲ τοὺς Ἰουδαίους. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔφθασεν εἰς μίαν κώμην τῆς Σαμαρείας, τὴν Σιχάρ, ἐκάθησε πλησίον εἰς μίαν πηγήν. Τότε ἦλθε μία γυνὴ ἐκ Σαμαρείας διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ πρὸς αὐτήν. Ἀπὸ τὰς ὁμιλίας ἡ Σαμαρεῖτις ἐνόησεν ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν της προφήτην, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἠρώτησε ποῦ πρέπει νὰ λατρεύεται ὁ Θεός, εἰς τὸ ὄρος Γαριζίν, ὅπου τὸν προσεκύνουν οἱ Σαμαρεῖται, ἢ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ὅπου τὸν προσεκύνουν οἱ Ἰουδαῖοι. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε: Βεβαιώσου ὅτι θὰ ἔλθῃ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς δὲν θὰ προσκυνῆται οὔτε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλ' οἱ ἀληθεῖς προσκυνηταὶ θὰ προσκυνοῦν τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πνεῦμα, πνευματικῶς καὶ μὲ ἀληθῆ τρόπον ὅπου καὶ ἂν εἶναι, διότι εἶναι πανταχοῦ παρών. Τότε εἶπεν ἡ Σαμαρεῖτις: Ὅταν ἔλθῃ ὁ Χριστός, ἐκεῖνος θὰ μᾶς εἴπῃ δι' αὐτὰ τὰ πράγματα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τῆς ἀπήντησεν: Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός, ἐγὼ ὁ ὁποῖος σοῦ ὁμιλῶ. Εἰς τὸ μεταξὺ ἦλθαν οἱ ἀπόστολοι, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ὑπάγει νὰ φέρουν τροφάς, καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ φάγῃ, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπε: Τροφὴ ἰδική μου εἶνε νὰ πράττω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἡ Σαμαρεῖτις ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἶπεν εἰς τοὺς συμπατριώτας της περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν· τὸν παρεκάλεσαν μάλιστα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.

νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν των περισσότερον καὶ ἔμεινε δύο ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας ἔγιναν πολλοὶ ἄλλοι Σαμαρεῖται μαθηταί του.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

28. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία.

Ἀφότου ὁ Ἰησοῦς ἤρχισε νὰ διδάσκῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὁ λαὸς τὸν παρηκολούθει πανταχοῦ καὶ ἤκουε μὲ μεγάλην προσοχὴν τοὺς λόγους του. Μίαν ἡμέραν τόσος κόσμος συνηθροίσθη γύρω του, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ἀνέλθῃ εἰς ἕνα λόφον, πλησίον εἰς τὴν λίμνην τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐκεῖ νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὸ πλῆθος.

Εἰς τὴν ὁμιλίαν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους, δηλ. ἐπάνω εἰς τὸν λόφον, συνώψισεν ὁ Σωτὴρ ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν διδασκαλίαν του, καὶ δι' αὐτὸ θεωρεῖται αὕτη ἡ βάσις τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς ὁμιλίας ταύτης εἶναι τὰ ἑξῆς:

*1) **Ὁ Σωτὴρ διδάσκει ποῖοι θὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν παράδεισον.*** Κατ' ἀρχὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκήρυξε μακαρίους, δηλαδὴ εὐτυχεῖς, ὅλους ὅσοι εἶναι ἄξιοι νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν παράδεισον. Ὡς τοιούτους δὲ ἐχαρακτήρισε τοὺς ταπεινούς· ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μετανοοῦν διὰ τὰ ἁμαρτήματά των, τοὺς πράους, τοὺς δικαίους, τοὺς ἐλεήμονας· ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν καθαρὰν τὴν καρδίαν, αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι συμβιβάζουν τοὺς ἄλλους καὶ ἐκείνους ποὺ καταδιώκονται χάριν τοῦ δικαίου ἢ χάριν τοῦ Σωτῆρος. Εἰς τὸν παράδεισον δηλ. θὰ εἰσέλθουν ὅλοι ὅσοι ἐκτελοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὄχι δὲ ὅσοι μὲ λόγους μόνον εἶναι Χριστιανοὶ καὶ λέγουν Κύριε, Κύριε, χωρὶς νὰ πράττουν καλὰ ἔργα.

*2) **Ὁ Ἰησοῦς συνιστᾷ εἰς τοὺς μαθητάς του νὰ κηρύττουν τὸ Εὐαγγέλιον.*** Ὁ Ἰησοῦς ὕστερον συμβουλεύει τοὺς μαθητάς του νὰ κηρύττουν τὸ Εὐαγγέλιον ἀκούραστοι πάντοτε. Σεῖς, τοὺς λέγει, ὁμοιάζετε μὲ τὸ ἅλας· ὅπως αὐτὸ προφυλάττει τὰς τροφὰς ἀπὸ τὴν σῆψιν, τοιουτοτρόπως πρέπει καὶ σεῖς νὰ προφυλάσσετε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν διαφθοράν, μὲ τὴν διδασκαλίαν σας καὶ μὲ τὸ παράδειγμά σας· ἀλλέως θὰ σᾶς περιφρονοῦν οἱ ἄνθρωποι, ὅπως πετοῦν τὸ ἅλας ποὺ δὲν ἁλατίζει. Σεῖς, λέγει, πρέπει νὰ κηρύσσετε πάντοτε καὶ νὰ φωτίζετε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν διδασκαλίαν σας, ὅπως ὁ ἥλιος φωτίζει τὸν κόσμον καὶ ὁ λύχνος τὴν οἰκίαν. Προσέχετε εἰς τοὺς λόγους σας καὶ εἰς τὰς πράξεις σας· διότι, ὅπως μία

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πόλις, κτισμένη ἐπάνω εἰς λόφον, δὲν ἠμπορεῖ νὰ κρυφθῇ, τοιουτοτρόπως καὶ σεῖς, ἐπειδὴ εἴσθε πνευματικαὶ κορυφαὶ τῆς κοινωνίας, δὲν δύνασθε νὰ κρυφθῆτε, ἀλλ' ὁ κόσμος θὰ παρακολουθῇ τὸν βίον σας.

3) Ὁ Σωτὴρ ἦλθε νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἑβραϊκὴν θρησκείαν. Ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι κατηγόρουν τὸν Σωτῆρα ὅτι ἦλθε νὰ καταργήσῃ τὴν θρησκείαν των, Αὐτὸς διαμαρτύρεται καὶ λέγει ὅτι οὔτε τὴν μικροτέραν διάταξιν αὐτῆς δὲν θέλει νὰ καταργήσῃ· τοὐναντίον ἦλθε διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὴν θρησκείαν των. Καὶ φέρει παραδείγματα: ἡ ἑβραϊκὴ θρησκεία ἀπαγορεύει τὸν φόνον· ὁ Σωτὴρ λέγει ὅτι ὄχι μόνον δὲν πρέπει νὰ φονεύωμεν, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ὑβρίζωμεν ἢ νὰ ὀργιζώμεθα, διότι ἀπὸ τὴν ὕβριν καὶ τὴν ὀργὴν δύναται νὰ προέλθῃ φόνος. Ἡ ἑβραϊκὴ θρησκεία ἀπαγορεύει νὰ παραβαίνῃ κανεὶς τὸν ὅρκον του, ὁ Χριστὸς διδάσκει νὰ μὴ ὁρκιζώμεθα διόλου, ἐκτὸς εἰς ἐντελῶς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις. Ὁ νόμος τῶν Ἑβραίων συνιστᾷ νὰ ἀγαπῶμεν μόνον τοὺς φίλους, ὁ Χριστὸς λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν καὶ αὐτοὺς ποὺ μᾶς ἐχθρεύονται καὶ μᾶς μισοῦν.

4) Ὁ Σωτὴρ ὁμιλεῖ ἐναντίον τῆς ἐπιδείξεως. Ὁ Σωτὴρ διδάσκει κατόπιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐλεῶμεν, νὰ προσευχώμεθα καὶ νὰ νηστεύωμεν διὰ νὰ μᾶς βλέπουν καὶ νὰ μᾶς ἐπαινοῦν οἱ ἄνθρωποι, διότι τότε ὁ Θεὸς δὲν θὰ μᾶς ἀνταμείψῃ· ἀλλὰ νὰ ἐλεῶμεν, νὰ προσευχώμεθα καὶ νὰ νηστεύωμεν χωρὶς ἐπιδείξεις καὶ ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος μᾶς βλέπει εἰς τὸ κρυπτόν, θὰ μᾶς ἀνταμείψῃ εἰς τὴν μέλλουσαν ζωήν.

5) Ὁ Σωτὴρ ὁμιλεῖ περὶ προσευχῆς. Ὁ Σωτὴρ μᾶς συμβουλεύει νὰ προσευχώμεθα τακτικὰ πρὸς τὸν Θεόν, διότι Αὐτὸς μᾶς δίδει ὅ,τι τοῦ ζητοῦμεν μὲ εὐλάβειαν καὶ μὲ καθαρὰν καρδίαν. Ἀφοῦ οἱ ἐπίγειοι γονεῖς μᾶς δίδουν ὅ,τι συμφέρον ζητοῦμεν ἀπὸ αὐτούς, πόσον περισσότερον ὁ οὐράνιος Πατήρ, ὅταν ζητήσωμεν κάτι, θὰ μᾶς τὸ δώσῃ ἐὰν πρέπῃ.

Ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι ἐφλυάρουν εἰς τὰς προσευχάς των, ὁ Σωτὴρ μᾶς διδάσκει νὰ μὴ φλυαρῶμεν, διότι ὁ Θεὸς γνωρίζει τίνος πράγ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ματος ἔχομεν ἀνάγκην πρὶν τοῦ ζητήσωμεν. Ἔδωσε δὲ δι' αὐτὸ τύπον τῆς προσευχῆς τὸ Πάτερ ἡμῶν, ἡ ὁποία λέγεται Κυριακὴ προσευχή, διότι τὴν ἐδίδαξεν ὁ Κύριος. Εἰς τὴν προσευχὴν αὐτὴν παρακαλοῦμεν τὸν οὐράνιον Πατέρα μας: 1) νὰ ἐννοήσουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἅγιος· 2) νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς τὸν κόσμον ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· 3) νὰ γίνεται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν γῆν, ὅπως γίνεται εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους· 4) νὰ μᾶς παρέχῃ ὁ Θεὸς τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ ποὺ μᾶς χρειάζονται· 5) νὰ συγχωρῇ τὰ ἁμαρτήματά μας, ὅπως καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν τοὺς ἄλλους· 6) νὰ μᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ κάθε κακόν. Ζητοῦμεν δὲ ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι Αὐτός, ὡς ἔνδοξος καὶ πανίσχυρος Βασιλεὺς τοῦ κόσμου, δύναται νὰ μᾶς τὰ δώσῃ.

6) Ὁ Σωτὴρ διδάσκει νὰ θησαυρίζωμεν πνευματικὰ ἀγαθά. Ὁ Σωτὴρ κατόπιν λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸν νοῦν μας πῶς νὰ συναθροίζωμεν πλούτη, διότι αὐτὰ εἶναι προσωρινὰ ἀγαθά, ἀλλ' ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ σκεπτώμεθα πῶς νὰ κάμωμεν τὸ καλὸν καὶ νὰ πλουτίζωμεν μὲ τὰς ἀρετάς, αἱ ὁποῖαι μένουν αἰώνιον κτῆμά μας. Ἂς μὴ σκεπτώμεθα διαρκῶς τί θὰ φάγωμεν καὶ πῶς θὰ ἐνδυθῶμεν· ἂς μὴ λησμονῶμεν ὅτι ὁ Θεὸς φροντίζει δι' ἡμᾶς· ἀφοῦ ὁ Θεὸς φροντίζει διὰ τὴν τροφὴν τῶν πτηνῶν, τὰ ὁποῖα οὔτε σπείρουν οὔτε θερίζουν, καὶ διὰ τὴν ἐνδυμασίαν τῶν ἀνθέων, τὰ ὁποῖα οὔτε κοπιάζουν, οὔτε ὑφαίνουν, πολὺ περισσότερον θὰ φροντίσῃ διὰ τὸ τελειότερον δημιούργημά του, τὸν ἄνθρωπον.

7) Ὁ Σωτὴρ διδάσκει πῶς νὰ φερώμεθα πρὸς τὸν πλησίον. Καὶ ἄλλο κακὸν ζητεῖ νὰ διορθώσῃ ὁ Σωτὴρ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν: τὴν τάσιν τοῦ ἀνθρώπου νὰ μὴ βλέπῃ καὶ τὰ μεγαλύτερα λάθη του, αὐστηρότατα δὲ νὰ κατακρίνῃ καὶ τὰ μικρότερα σφάλματα τοῦ ἄλλου. Ἂς διορθώνωμεν πρῶτον τὰ λάθη μας, λέγει ὁ Χριστός, καὶ ὕστερον ἂς φροντίζωμεν διὰ τὰ σφάλματα τοῦ πλησίον. Ἂς μὴ εἴμεθα δὲ αὐστηροὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, διότι καθὼς κρίνομεν ἡμεῖς αὐτούς, τοιουτοτρόπως θὰ κριθῶμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὸν Θεόν.

Πρὸς τὸν πλησίον πρέπει νὰ φερώμεθα ὅπως θέλομεν νὰ φέρε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ται αὐτὸς πρὸς ἡμᾶς. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τηρεῖ αὐτὸν τὸν νόμον εἶναι καλὸς Χριστιανός, διότι δὲν θὰ κάμῃ τίποτε πρὸς βλάβην τοῦ ἄλλου. Καὶ ἐὰν κανεὶς μᾶς κάμνῃ τίποτε κακόν, ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀποδίδωμεν, ἀλλὰ τοὐναντίον νὰ εἴμεθα πολὺ ὑπομονητικοὶ καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους.

8) ***Ὁ Σωτὴρ ὁμιλεῖ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν.*** Ἕκαστος ἄνθρωπος ἔχει ἐμπρός του δύο ὁδούς· ἡ μία, εἰς τὴν ὁποίαν ὁδηγεῖ μία μικρὰ πύλη, εἶνε στενὴ καὶ δυσκόλως διέρχεται κανεὶς ἀπὸ αὐτήν· ἡ ἄλλη, εἰς τὴν ὁποίαν ὁδηγεῖ πλατεῖα πύλη, εἶνε εὐρύχωρος λεωφόρος καὶ πολλοὶ διέρχονται ἀπὸ αὐτὴν μὲ εὐκολίαν. Ἡ πρώτη ὁδὸς εἶναι ἡ τῆς ἀρετῆς· ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καλοῦ εἶναι πολλάκις δύσκολος, καὶ δι' αὐτὸ ὀλίγοι βαδίζουν αὐτὴν τὴν ὁδόν· ἡ δευτέρα ὁδὸς εἶναι ἡ τῆς κακίας· εὔκολον εἶναι νὰ κάμῃ τις κακὸν καὶ δι' αὐτὸ πολλοὶ ἀκολουθοῦν τὸν κακὸν δρόμον. Ἡ ὁδὸς ὅμως τῆς ἀρετῆς ὁδηγεῖ εἰς τὸν παράδεισον, ἐνῷ ἡ ὁδὸς τῆς κακίας εἰς τὴν κόλασιν.

9) ***Ὁ Σωτὴρ ὁμιλεῖ διὰ τὴν σταθερότητα τῆς πίστεως.*** Τέλος ὁ Σωτὴρ ἐμακάρισεν ἐκείνους ποὺ ἔχουν σταθερὰν πίστιν καὶ τοὺς παρέβαλε μὲ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔκτισαν τὴν οἰκίαν των εἰς στερεὰ θεμέλια. Ὅπως ἡ οἰκία ἐκείνη μένει ἀκλόνητος, καὶ ἂν πέσουν βροχαὶ καὶ ἂν πνεύσουν ἄνεμοι, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ πίστις ποὺ ἔχει ριζώσει καλὰ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἠμπορεῖ νὰ κλονισθῇ. Ἐνῷ ὅσοι ἔχουν ἀσταθῆ πίστιν ὁμοιάζουν μὲ τὸν ἄνθρωπον ποὺ κτίζει τὴν οἰκίαν του εἰς τὴν ἄμμον· ὅπως ἡ οἰκία αὐτὴ μὲ τὸν πρῶτον ἄνεμον ἢ μὲ τὴν πρώτην βροχὴν θὰ καταπέσῃ, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ πίστις τοῦ ἀσταθοῦς ἀνθρώπου μὲ τὴν πρώτην δυστυχίαν, μὲ τὸ πρῶτον κακὸν παράδειγμα θὰ κλονισθῇ.

Τότε ἐτελείωσεν ὁ Σωτὴρ τὴν θαυμασίαν του ταύτην ὁμιλίαν, ἡ ὁποία ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατάς του, διότι δὲν ὡμίλει ὡσὰν συνήθης ἄνθρωπος, ἀλλ' ὡς νὰ εἶχεν ἐξουσίαν ἀπὸ τὸν Θεόν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

29. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

Μίαν φορὰν ὁ Σωτὴρ διηγήθη τὴν ἑξῆς παραβολήν :

Ἐξῆλθεν εἷς γεωργὸς νὰ σπείρῃ καὶ ἐκράτει σπόρους εἰς τὴν χεῖρά του. Ἐνῷ ἐβάδιζε, μερικοὶ σπόροι ἔπεσαν εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν καὶ ἦλθαν τὰ πτηνὰ καὶ τοὺς κατέφαγαν· ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν εἰς γῆ βραχώδη· αὐτοὶ ἐφύτρωσαν μὲν ἀμέσως, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖ δὲν εἶχε πολὺ χῶμα καὶ ὑγρασίαν, δὲν ἐρριζοβόλησαν καλά, καὶ μόλις ἐφάνη ὁ ἥλιος ἀμέσως ἐξηράνθησαν. Ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν εἰς εὔφορον γῆν καὶ ἔκαμαν τριάκοντα, ἑξήκοντα καὶ εἰς ἄλλα μέρη ἑκατὸν καρπούς.

Οἱ μαθηταὶ δὲν ἐνόησαν αὐτὴν τὴν παραβολήν, καὶ ἠρώτησαν τὸν Ἰησοῦν τί σημαίνει· τότε λοιπὸν τοὺς τὴν ἐξήγησεν ὡς ἑξῆς: Γεωργὸς εἶναι αὐτὸς ὁ Σωτήρ· σπόρος εἶναι ἡ διδασκαλία του· τὰ διάφορα εἴδη τῆς γῆς ὁμοιάζουν μὲ τὰ διάφορα εἴδη τῶν ἀνθρωπίνων καρδιῶν. Δηλαδὴ οἱ σπόροι, οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν καὶ τοὺς κατέφαγαν τὰ πτηνά, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ἡ κακία δὲν ἀφήνει νὰ ἀκολουθήσουν τὴν θείαν διδασκαλίαν. Οἱ σπόροι, οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν εἰς τὴν βραχώδη γῆν καὶ ἐφύτρωσαν μέν, ἀλλ' ἀμέσως ἐξηράνθησαν, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἀκούουν μὲ χαρὰν τὸν θεῖον λόγον ἀλλ' εἶναι ἐπιπόλαιοι καὶ μόλις καταδιωχθοῦν, διότι εἶναι Χριστιανοί, ἀμέσως κλονίζονται εἰς τὴν πίστιν των. Οἱ σπόροι, οἱ ὁποῖοι ἐσπάρησαν εἰς τὴν ἀκανθώδη γῆν καὶ μόλις ἐβλάστησαν ἐπνίγησαν ἀπὸ τὰς ἀκάνθας, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δέχονται τὸν Χριστιανισμόν, ἀλλὰ μὲ τὰς φροντίδας τοῦ βίου καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ πλουτίσουν διαφθείρονται καὶ λησμονοῦν τὰ παραγγέλματα τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἐσπάρησαν εἰς τὴν καλὴν γῆν καὶ ἔκαμαν καρπούς, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἀκούουν καὶ ἐκτελοῦν τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν καὶ κάμνουν ἀγαθὰ ἔργα, ἄλλος ὀλιγώτερα, ἄλλος περισσότερα.

30. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπόρου τοῦ σινάπεως.

Ὁ Χριστὸς εἶπεν ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ὁμοιάζει μὲ σπόρον σι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νάπεως, τὸν ὁποῖον εἷς ἄνθρωπος ἔσπειρεν εἰς τὸν ἀγρόν του. Ὁ σπόρος οὗτος, ἂν καὶ μικρότερος τῶν ἄλλων σπόρων, ὅμως ἀναπτύσσεται, ἰδίως εἰς τὴν Παλαιστίνην, καὶ γίνεται φυτὸν μεγαλύτερον ἀπὸ τὰ λάχανα, ὅπου ἔρχονται τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναπαύονται εἰς τοὺς κλάδους του. Τοιουτοτρόπως καὶ ὁ Χριστιανισμός, μὲ ἐλαχίστους ὀπαδοὺς κατ' ἀρχάς, αὐξάνει ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ καταντᾷ ἡ μεγαλυτέρα θρησκεία· ὅσοι δὲ γίνονται Χριστιανοὶ εὑρίσκουν τὴν πνευματικήν των ἀνάπαυσιν καὶ γαλήνην.

31. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

Μίαν ἡμέραν ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἷς ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν : Διδάσκαλε, εἰπὲ εἰς τὸν ἀδελφόν μου νὰ μοῦ δώσῃ τὸ ἥμισυ τῆς κληρονομίας τῶν γονέων μας, διότι ἀρνεῖται νὰ πράξῃ τοῦτο. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν : Ἄνθρωπε, ποῖος μὲ διώρισε δικαστήν σας ; Τοῦτο μόνον λέγω εἰς σὲ καὶ τὸν ἀδελφόν σου : Προσέχετε ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν.

Διὰ νὰ ἐννοήσουν δὲ καλύτερον οἱ ἀδελφοὶ τὸ κακὸν τῆς πλεονεξίας, εἶπεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἑξῆς παραβολήν : Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου ηὐφόρησεν ἡ χώρα καὶ δὲν ἐγνώριζε τί νὰ κάμῃ τοὺς καρπούς. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἀποφασίσῃ νὰ προσφέρῃ ἐξ αὐτῶν εἰς τοὺς πτωχούς, ἐσκέπτετο νὰ κρημνίσῃ τὰς ἀποθήκας του καὶ νὰ οἰκοδομήσῃ μεγαλυτέρας καὶ ἐκεῖ νὰ συναθροίσῃ τοὺς καρπούς του, διὰ νὰ δύναται νὰ λέγῃ : Ἔχω πολλὰ ἀγαθὰ διὰ πολλὰ ἔτη, ἂς ἀναπαύωμαι, ἂς τρώγω, ἂς πίνω, ἂς χαίρωμαι. Ἐνῷ ὅμως ὁ πλούσιος ἐσκέπτετο ταῦτα, ὁ Θεὸς εἶπε πρὸς αὐτόν : Ἀνόητε, ταύτην τὴν νύκτα θὰ ἀποθάνῃς καὶ ὅσα ἐσύναξες εἰς ποῖον θὰ μείνουν ; Οὕτω θὰ συμβῇ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, εἰς πάντα, ὁ ὁποῖος φροντίζει μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ δὲν πράττει καλὰ ἔργα καὶ ἐλεημοσύνην, ὅπως θέλει ὁ Θεός.

32. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου.

Ὁ Σωτὴρ εἶχεν εἴπει εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν νὰ μὴ συναθροίζωμεν πρόσκαιρα πλούτη, ἀλλὰ νὰ φροντίζωμεν νὰ κάμω-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μεν καλὰς πράξεις, αἱ ὁποῖαι θὰ μᾶς δώσουν τὸ δικαίωμα νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν παράδεισον.

Ἐπειδὴ ὅμως μερικοὶ φιλοχρήματοι ἀπὸ τοὺς ἀκροατάς του ἐζήτουν νὰ τὸν πειράξουν δι᾽ αὐτὰ ποὺ ἔλεγε, διὰ νὰ ἐννοήσουν καλύτερα τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων του, εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολήν:

Μίαν φορὰν ἦτο εἷς ἄνθρωπος πλούσιος, ὁ ὁποῖος ἐνεδύετο μὲ λαμπρὰ ἐνδύματα, ἔτρωγε πολυτελέστατα, καὶ διεσκέδαζε κάθε ἡμέραν πολύ. Εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του εὑρίσκετο πάντοτε ὁ Λάζαρος, πλήρης ἀπὸ πληγάς, τὰς ὁποίας ἔγλυφαν οἱ κύνες, καὶ τόσον πτωχός, ὥστε περιέμενε νὰ ζήσῃ ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα τοῦ ἄρτου τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου.

Ἐπὶ τέλους ἔπαυσαν τὰ βάσανα τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου καὶ μίαν ἡμέραν ἀπέθανεν· ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀγαθὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸν παράδεισον. Μετ᾽ ὀλίγον ἀπέθανε καὶ ὁ πλούσιος, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἦτο σκληρὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν κόλασιν. Ἐνῷ ὅμως εὑρίσκετο ἐκεῖ καὶ ἐβασανίζετο, ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ εἶδε μακρὰν αὐτοῦ τὸν πατριάρχην Ἀβραὰμ μὲ τὸν πτωχὸν Λάζαρον· τότε εἶπε: Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ στεῖλε τὸν Λάζαρον νὰ μοῦ φέρῃ ὀλίγον ὕδωρ διὰ νὰ μὲ ἀνακουφίσῃ, διότι ὑποφέρω πολὺ ἐδῶ. Τότε ὁ Ἀβραὰμ τοῦ ἀπήντησε: Ὦ τέκνον μου, μὴ παραπονῆσαι· σὺ εἶχες ὅλα τὰ ἀγαθὰ εἰς τὴν ζωήν, ὁ δὲ Λάζαρος ὅλας τὰς δυστυχίας· τώρα ἤλλαξαν τὰ πράγματα· σὺ ὑποφέρεις καὶ αὐτὸς εὐτυχεῖ· μὴ ζητᾷς νὰ ἔλθῃ πρὸς σὲ ὁ Λάζαρος· αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον, διότι μεταξὺ τοῦ παραδείσου καὶ τῆς κολάσεω ὑπάρχει μέγα χάος, καὶ δὲν δύναται κανεὶς ἀπὸ ἐδῶ νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ ἢ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ.

Τότε εἶπεν ὁ πλούσιος: Πάτερ Ἀβραάμ, ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ ὁ Λάζαρος πρὸς ἐμέ, ἂς ὑπάγῃ τουλάχιστον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός μου νὰ εἰπῇ αὐτὰ τὰ πράγματα εἰς τοὺς πέντε ἀδελφούς μου, διὰ νὰ γίνουν καλοὶ καὶ νὰ μὴ ἔλθουν ἐδῶ νὰ ὑποφέρουν ὅ,τι καὶ ἐγώ. Ὁ δὲ Ἀβραὰμ ἀπήντησε: καὶ αὐτὸ εἶναι περιττόν· ὁ Μωϋσῆς καὶ οἱ προφῆται ἐδίδαξαν αὐτὰ τὰ πράγματα, ἂς τοὺς ἀκούσουν. Ὄχι, εἶπεν ὁ πλούσιος, καλύτερα θὰ εἶναι νὰ ανα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στῇ εἷς νεκρὸς καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ τοὺς διδάξῃ, θὰ τὸν πιστεύσουν περισσότερον καὶ θὰ μετανοήσουν. Ἀλλ' ὁ Ἀβραὰμ ἀπήντησεν: ἀφοῦ δὲν ἀκούουν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφήτας, οὔτε ἐὰν ἀνίστατο κανεὶς νεκρὸς θὰ τὸν ἐπίστευαν.

Μὲ αὐτὴν τὴν παραβολὴν διδασκόμεθα ὅτι πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ κάμωμεν καλὰς πράξεις καὶ νὰ γίνωμεν ἄξιοι διὰ τὸν παράδεισον, διότι μετὰ θάνατον δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ μετανοήσωμεν.

33. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου.

Μίαν ἡμέραν ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἷς νομικὸς καὶ τὸν ἠρώτησε: Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ πράξω διὰ νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν παράδεισον; Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: Τί γράφει ὁ νόμος; Ὁ νομικὸς ἀπήντησε: Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν μὲ ὅλην τὴν δύναμίν μας καὶ

Ὁ ἐλεήμων Σαμαρείτης περιποιεῖται τὸν τραυματίαν.

τὸν πλησίον μας ὡσὰν τὸν ἑαυτόν μας. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν: Ὀρθῶς ἀπεκρίθης· πράττε ταῦτα καὶ θὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸν παρά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δεισον. Ὁ νομικὸς τότε ἠρώτησε: Καὶ ποῖος εἶναι ὁ πλησίον, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἀγαπῶ;

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἰς ἀπάντησιν εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολήν. Ἄνθρωπός τις ἐπήγαινεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Ἱεριχὼ καὶ ἔπεσεν εἰς χεῖρας λῃστῶν, οἱ ὁποῖοι τοῦ ἀφήρεσαν τὰ ἐνδύματα, τὸν ἐπλήγωσαν καί, ἀφοῦ τὸν ἀφῆκαν εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, ἔφυγαν. Κατὰ τύχην διῆλθε τότε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο εἷς ἱερεύς, ὁ ὁποῖος εἶδε μὲν τὸν τραυματίαν, ἀλλά, χωρὶς νὰ δώσῃ καμμίαν προσοχὴν ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του· τὸ ἴδιον ἔκαμε καὶ εἷς διάκονος. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους εἷς Σαμαρείτης, ὁ ὁποῖος διήρχετο ἀπ' ἐκεῖ, εἶδε τὸν τραυματίαν, καί, ἂν καὶ οἱ Σαμαρεῖται ἦσαν ἐχθροὶ πρὸς τοὺς Ἑβραίους, τὸν ἐλυπήθη, ἐπλησίασεν, ἔδεσε τὰ τραύματά του καὶ ἐφρόντισε διὰ τὴν θεραπείαν του· ἀφοῦ δὲ τὸν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ κτῆνός του, τὸν ὡδήγησεν εἰς ἓν πανδοχεῖον καὶ τὸν ἐπεριποιήθη. Τὴν δὲ ἑπομένην ἡμέραν ἔδωκεν εἰς τὸν πανδοχέα δύο δραχμὰς καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ φροντίσῃ διὰ τὸν τραυματίαν μ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ τοῦ πληρώσῃ, ὅταν ἐπανέλθῃ, ὅ,τι οὗτος ἐξοδεύσῃ περισσότερον. Τότε ἠρώτησεν ὁ Ἰησοῦς τὸν νομικόν: Ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς εἶναι ὁ πλησίον; Ὁ δὲ νομικὸς ἀπήντησεν: Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὸν ἐλέησε. Τότε εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς: Πήγαινε καὶ πράττε ὁμοίως.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης διδασκόμεθα ὅτι πρέπει νὰ βοηθῶμεν τὸν πλησίον μας· πλησίον δὲ εἶναι πᾶς ἄνθρωπος.

34. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου.

Ἐπειδὴ οἱ Φαρισαῖοι, ἂν καὶ ἁμαρτωλοί, ἦσαν ὑπερήφανο καὶ ἐκαυχῶντο διὰ τὴν δικαιοσύνην των, περιεφρόνουν δὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τὴν ἑξῆς παραβολήν:

Δύο ἄνθρωποι ἦλθαν εἰς τὸ ἱερὸν διὰ νὰ προσευχηθοῦν· ὁ εἷς ἦτο Φαρισαῖος, ὁ δὲ ἄλλος Τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος προσηυχήθη ὡς ἑξῆς πρὸς τὸν Θεόν: Σὲ εὐχαριστῶ, ὦ Θεέ μου, ὅτι δὲν εἶμαι, ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, κλέπτης, ἁμαρτωλός, ἢ καὶ καθὼς αὐτὸς ὁ Τελώνης· νηστεύω δύο φορὰς τὴν ἑβδομάδα καὶ δίδω τὸ ἓν δέκα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τον ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά μου εἰς τὸν ναόν. Ὁ Τελώνης τοὐναντίον ἐστέκετο παράμερα καὶ δὲν ἐτόλμα οὔτε τοὺς ὀφθαλμούς του νὰ ὑψώσῃ πρὸς τὸν οὐρανόν, διότι ἐντρέπετο τὸν Θεὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας του, ἀλλ' ἐκτύπα τὰς χεῖρας εἰς τὸ στῆθός του καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν μὲ αὐτὰ τὰ λόγια: Ὦ Θεέ, συγχώρησε ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλόν. Ὁ Ἰησοῦς τότε εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς του: Σᾶς λέγω ὅτι αὐτὸν τὸν Τελώνην ἐδικαίωσεν ὁ Θεός, διότι συνῃσθάνθη τὸ σφάλ-

Ὁ Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος.

μα του, καὶ ὄχι τὸν Φαρισαῖον, ὁ ὁποῖος ἐκαυχᾶτο διὰ τὴν ἀρετήν, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε· διότι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος καυχᾶται καὶ ὑπερηφανεύεται, θὰ ταπεινωθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐνῷ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἶναι ταπεινός, ἀναγνωρίζει τὸ σφάλμα του καὶ μετανοεῖ, θὰ ἀνυψωθῇ καὶ θὰ ἀνταμειφθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν.

35. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ.

Ἐπειδὴ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγόρουν τὸν Ἰησοῦν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὅτι συναναστρέφεται μὲ τελώνας καὶ ἁμαρτωλούς, εἶπεν οὗτος μεταξὺ ἄλλων τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου υἱοῦ, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι συναναστρέφεται μὲ τοιούτους διὰ νὰ τοὺς διορθώσῃ, διότι πολὺ χαίρει ὁ Θεὸς διὰ τὴν σωτηρίαν ἑνὸς ἁμαρτωλοῦ ὅταν μετανοῇ.

Εἷς πατὴρ εἶχε δύο υἱούς. Ὁ νεώτερος ἐξ αὐτῶν εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του: Πάτερ, δὸς εἰς ἐμὲ τὸ μέρος τῆς περιουσίας σου, τὸ ὁποῖον μοῦ ἀνήκει. Ὁ πατὴρ τότε ἐμοίρασεν εἰς τοὺς υἱούς του τὴν περιουσίαν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ νεώτερος υἱὸς ἔλαβε τὰ χρήματά του καὶ ἔφυγε διὰ μακρυνὴν χώραν, ὅπου διεσκόρπιζε τὴν περιουσίαν του εἰς ἀσωτίας. Ἀφοῦ δὲ ἐδαπάνησεν ὅλα ὅσα εἶχε, συνέβη μέγας λιμὸς (πεῖνα)· διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη νὰ γίνῃ χοιροβοσκὸς ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος τὸν ἐκακομεταχειρίζετο τόσον, ὥστε δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ τρώγῃ οὐδ' ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, τὰ ὁποῖα ἔτρωγαν οἱ χοῖροι.

Τότε συνησθάνθη τὸ σφάλμα του καὶ ἐσκέφθη: Πόσοι ὑπηρέται τοῦ πατρός μου ἔχουν ἄφθονον τροφήν, ἐγὼ δὲ ἀποθνήσκω σχεδὸν ἀπὸ τὴν πεῖναν! Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ ὑπάγω εἰς τὸν πατέρα μου καὶ θὰ τοῦ εἴπω: Πάτερ, ἡμάρτησα εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς ἐσὲ καὶ δὲν ἀξίζω πλέον νὰ λέγωμαι υἱός σου, κάμε με ὡς ἕνα ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας σου. Πραγματικῶς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος μόλις τὸν εἶδεν ἀπὸ μακράν, τὸν ἐλυπήθη, ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὸν κατεφίλησε. Τότε εἶπεν ὁ υἱός, μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν πατέρα του: Πάτερ, ἡμάρτησα εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς ἐσὲ καὶ δὲν ἀξίζω πλέον νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου, κάμε με ὡς ἕνα ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας σου. Ἀμέσως ὁ πατήρ του τὸν ἐσυγχώρησε καὶ ἐφώναξε τοὺς δούλους του, εἰς τοὺς ὁποίους εἶπε: Φέρετε τὴν ἐνδυμασίαν, τὴν ὁποίαν ἐφόρει πρίν, καὶ ἐνδύσατέ τον· θέσατε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρά του καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας του· σφάξετε δὲ τὸν παχὺν μόσχον διὰ νὰ φάγωμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ υἱός μου οὗτος ἦτο νεκρὸς καὶ ἀνέστη, εἶχε χαθῇ καὶ εὑρέθη. Καὶ ἐπανηγύριζαν ὅλοι.

Ὁ μεγαλύτερος υἱὸς ἦτο εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ ὅταν ἐπέστρεφε καὶ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε μουσικὴν καὶ χορόν· ἐφώ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ναξεν ἕνα ὑπηρέτην καὶ τὸν ἠρώτησε τί συμβαίνει· ὅταν δὲ ἔμαθεν ἀπὸ αὐτὸν ὅτι ὅλα αὐτὰ γίνονται διὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐθύμωσε καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν. Τότε ἦλθεν ὁ πατήρ του πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν παρεκάλει νὰ εἰσέλθῃ· αὐτὸς ὅμως ἐπέμενε καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα του: Ἐγὼ τόσα ἔτη σὲ ὑπηρετῶ καὶ ποτὲ δὲν μοῦ ἔδωκες ἓν ἐρίφιον νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου· ὅταν δὲ ἦλθεν αὐτὸς ὁ ἄσωτος υἱός σου, ὁ ὁποῖος ἐδαπάνησε τὴν περιουσίαν του εἰς διασκεδάσεις, ἔσφαξες πρὸς χάριν του τὸν παχὺν μόσχον. Ὁ δὲ πατὴρ τοῦ ἀπήντησε: Τέκνον μου, σὺ ἦσο πάντοτε μαζί μου καὶ ὅλα τὰ ἰδικά μου πράγματα εἶναι καὶ ἰδικά σου· ἔπρεπε δὲ καὶ σὺ νὰ χαρῇς, διότι ὁ νεκρὸς ἀδελφός σου ζῇ πάλιν καὶ διότι αὐτός, ὁ ὁποῖος εἶχε χαθῇ, εὑρέθη.

36. *Αἱ παραβολαὶ τοῦ προβάτου καὶ τῆς δραχμῆς.*

Διὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς πόσον χαίρεται ὁ Θεὸς ὅταν μετανοῇ εἷς ἁμαρτωλὸς εἶπε καὶ ἄλλας παραβολάς.

Φαντασθῆτε, εἶπεν, ἕνα ἄνθρωπον, τοῦ ὁποίου ὅλη ἡ περιουσία ἦτο ἑκατὸν πρόβατα καὶ ὅτι ἔξαφνα ἔχασεν ἓν ἐξ αὐτῶν· θὰ ἀφήσῃ τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα πρόβατα εἰς τὴν ἔρημον καὶ θὰ τρέξῃ νὰ εὕρῃ ἐκεῖνο ποὺ ἐχάθη· ὅταν δὲ τὸ εὕρῃ μὲ χαρὰν θὰ τὸ θέσῃ εἰς τοὺς ὤμους του καὶ θὰ τρέξῃ πρὸς τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας νὰ τοὺς ἀναγγείλῃ τὴν εὐχάριστον εἴδησιν.

Καὶ φαντασθῆτε, προσέθεσε, μίαν γυναῖκα, τῆς ὁποίας ὅλη ἡ περιουσία ἀπετελεῖτο ἀπὸ 10 δραχμάς, ὅτι ἔξαφνα ἔχασε τὴν μίαν ἀπὸ αὐτάς· ἀμέσως θὰ ἀνάψῃ τὸν λύχνον, θὰ σαρώσῃ τὴν οἰκίαν, θὰ τὴν ζητήσῃ παντοῦ, καὶ ἐπὶ τέλους, ὅταν θὰ τὴν εὕρῃ, θὰ φωνάξῃ εἰς τὰς φίλας καὶ τὰς γειτονίσσας: ἐλᾶτε, χαρῆτε μαζί μου, εὑρῆκα τὴν δραχμὴν ποὺ ἔχασα.

Μὲ ὅσην χαρὰν ὁ ποιμὴν εὑρίσκει τὸ χαμένον πρόβατον καὶ ἡ πτωχὴ γυνὴ τὴν δραχμὴν ποὺ ἔχασε, μὲ τόσην χαρὰν ὁ Θεὸς βλέπει τὴν μετάνοιαν ἑνὸς ἁμαρτωλοῦ.

37. *Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου.*

Μίαν φορὰν ἦτο εἷς βασιλεύς, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ πανηγυρίσῃ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοὺς γάμους τοῦ υἱοῦ του· ἀπέστειλε λοιπὸν τοὺς δούλους του διὰ νὰ καλέσουν τοὺς ὑπηκόους του εἰς τὸν γάμον· ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἤθελαν νὰ ἔλθουν, καὶ ἐδικαιολογοῦντο μὲ διαφόρους προφάσεις· μερικοὶ μάλιστα ἐκακοποίησαν τοὺς δούλους καὶ τοὺς ἐφόνευσαν. Ὅταν ὁ βασιλεὺς ἔμαθε ταῦτα, ὠργίσθη πολὺ καὶ ἔστειλε στρατὸν νὰ φονεύσῃ τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ νὰ καύσῃ τὴν πόλιν των· παρήγγειλε δὲ εἰς τοὺς δούλους του νὰ ὑπάγουν εἰς τὰς πλατείας καὶ νὰ καλέσουν διὰ τὸν γάμον ὅσους εὕρουν. Ἐξῆλθαν λοιπὸν οἱ δοῦλοι διὰ νὰ ἐκτελέσουν τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως καὶ ἐκάλεσαν ὅσους ηὗραν.

Ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ γάμου καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς νὰ ἴδῃ τοὺς προσκεκλημένους, εἶδε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ἕνα, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφόρει ἔνδυμα κατάλληλον διὰ γάμον· τότε ἐστράφη πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε: πῶς εἰσῆλθες ἐδῶ, χωρὶς νὰ ἔχῃς ἔνδυμα γάμου; Αὐτὸς ὁ δυστυχὴς ἀπεστομώθη· διέταξε δὲ τότε ὁ βασιλεὺς νὰ τὸν φέρουν ἔξω καὶ νὰ τὸν φυλακίσουν.

Εἰς τὴν παραβολὴν αὐτὴν βασιλεὺς εἶναι ὁ Θεός· γάμος εἶναι ὁ παράδεισος· οἱ δοῦλοι εἶναι οἱ προφῆται· οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἐκλήθησαν διὰ τὸν γάμον καὶ δὲν ἤρχοντο εἶναι οἱ Ἑβραῖοι, οἱ ὁποῖοι ἐφάνησαν ἀνάξιοι διὰ τὸν παράδεισον καὶ ἐφόνευσαν τοὺς προφήτας. Τότε, ὅπως ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσεν εἰς γάμον ἀνθρώπους ἀπὸ τὰς ὁδούς, ὁ Θεὸς ἐκάλεσε διὰ τὸν παράδεισον ὅλους τοὺς ἀνθρώπους· ὅπως ὅμως διὰ νὰ ὑπάγῃ κανεὶς εἰς τὸν γάμον πρέπει νὰ ἔχῃ ἔνδυμα γάμου, τοιουτοτρόπως διὰ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὸν παράδεισον πρέπει νὰ ἔχῃ ἀρετάς· διότι ναὶ μὲν ὅλοι προσεκλήθησαν εἰς τὸν παράδεισον, ἀλλ' ὀλίγοι εἶναι οἱ ἐκλεκτοί, οἱ ὁποῖοι ἀξίζουν νὰ εἰσέλθουν. Ὅσοι δὲ δὲν ἔχουν ἀρετὰς ὄχι μόνον δὲν θὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν παράδεισον, ἀλλὰ θὰ τιμωρηθοῦν εἰς τὴν αἰωνίαν κόλασιν.

38. Ἡ παραβολὴ τοῦ πονηροῦ δούλου.

Μίαν φορὰν ἦλθεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν ἠρώτησε: Κύριε, πόσας φορὰς πρέπει νὰ συγχωρῶμέν τινα ἐὰν ἁμαρτήσῃ;

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἕως ἑπτὰ φοράς ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησεν : Ὄχι μόνον ἑπτὰ φοράς, ἀλλ' ἑβδομῆντα φορὰς ἑπτά, δηλαδὴ πάντοτε.

Διὰ νὰ δείξῃ δὲ ὁ Σωτὴρ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ συγχωρῶμεν τὸν ἄλλον, ὅπως πάντοτε μᾶς συγχωρεῖ ὁ Θεός, εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολήν : Μίαν φορὰν εἷς δοῦλος ἐχρεώστει εἰς τὸν βασιλέα μέγα χρηματικὸν ποσόν, 10.000 τάλαντα, καὶ δὲν εἶχε νὰ τὰ πληρώσῃ· διέταξε λοιπὸν ὁ βασιλεὺς νὰ πωλήσουν αὐτόν, καὶ τὴν γυναῖκά του καὶ τὰ τέκνα του, διὰ νὰ πληρωθῇ μέρος ἀπὸ τὸ χρέος. Τότε ὁ δοῦλος ἐγονάτισε καὶ παρεκάλει τὸν κύριόν του νὰ τὸν λυπηθῇ καὶ ὑπέσχετο ὅτι θὰ προσπαθήσῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ τοῦ πληρώσῃ ὅσα τοῦ ὀφείλει. Ὁ βασιλεὺς τὸν ἐλυπήθη καὶ διέταξε νὰ τὸν ἀφήσουν ἐλεύθερον, τοῦ ἐχάρισε δὲ τὸ χρέος.

Ἀλλὰ μόλις ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ δωμάτιον τοῦ βασιλέως εὗρεν ἕνα σύνδουλόν του, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐχρεώστει ὀλίγα χρήματα, ἑκατὸν δραχμάς· τοῦ ἐζήτησε τότε ἀμέσως, μὲ μεγάλην ἐπιμονήν, νὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως τὰς ἑκατὸν δραχμάς· ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ δυστυχὴς δὲν εἶχε καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλει νὰ περιμένῃ ὀλίγον καιρόν, ἕως ὅτου δυνηθῇ νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος του. Ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τίποτε καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν φυλακήν. Ὅταν ὅμως οἱ ἄλλοι δοῦλοι εἶδαν τὴν σκληρότητα τοῦ συναδέλφου των ὠργίσθησαν πολὺ καὶ ἦλθαν πρὸς τὸν βασιλέα διὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλουν τὸ συμβάν. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐθύμωσε πολὺ καὶ ἐκάλεσε τὸν σκληρὸν δοῦλον καὶ εἶπε : Δοῦλε πονηρέ, ἐγὼ σοῦ ἐχάρισα ὅλον τὸ χρέος σου, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσες· δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ φανῇς ἐπιεικὴς εἰς τὸν σύνδουλόν σου, ὅπως ἐγὼ σὲ ἠλέησα ; διέταξε δὲ νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὰς φυλακάς, ἕως ὅτου πληρώσῃ τὸ χρέος του.

Μὲ αὐτὴν τὴν παραβολὴν μᾶς διδάσκει ὁ Σωτὴρ ὅτι ἐὰν θέλωμεν νὰ μᾶς συγχωρῇ ὁ Θεός, πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ συγχωρῶμεν τοὺς ἄλλους, διότι ἐὰν εἴμεθα σκληροὶ πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ὁ Θεὸς εἶναι αὐστηρὸς πρὸς ἡμᾶς.

39. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος.

Μίαν φοράν, εἶπεν ὁ Σωτήρ, εἷς ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος εἶχεν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀμπελῶνα, ἐξῆλθεν, ἅμα ἐξημέρωσε, ἵνα εὕρῃ ἐργάτας διὰ τὸν ἀμπελῶνά του· συνεφώνησε δὲ μαζί των νὰ τοὺς πληρώσῃ μίαν δραχμὴν δι' ὅλην τὴν ἡμέραν. Βραδύτερον ἦλθε πάλιν ἐπανειλημμένως εἰς τὴν ἀγοράν, εἰς τὰς ἐννέα τὸ πρωΐ, τὴν μεσημβρίαν, εἰς τὰς τρεῖς καὶ τὰς πέντε τὸ ἀπόγευμα, καὶ εὕρισκεν ἐργάτας, τοὺς ὁποίους ἔστελλε νὰ ἐργασθοῦν εἰς τὸν ἀμπελῶνά του· ἔλεγε δὲ εἰς αὐτοὺς ὅτι θὰ τοὺς ἀνταμείψῃ μὲ ὅ,τι εἶναι δίκαιον.

Ὅταν ἐβράδυασεν, ἐφώναξεν ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τὸν ἐπιστάτην του καὶ τοῦ εἶπε : φώναξε τοὺς ἐργάτας καὶ πλήρωσε εἰς αὐτοὺς τὸ ἡμερομίσθιον. Ὁ ἐπιστάτης, συμφώνως πρὸς τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου του, ἐφώναξε πρῶτον αὐτοὺς ποὺ ἦλθαν τελευταῖοι καὶ τοὺς ἔδωκεν ἀπὸ μίαν δραχμήν· ὅταν ἦλθεν ἡ σειρὰ αὐτῶν ποὺ ἐδούλευσαν ἀπὸ τὸ πρωΐ, ἐνόμισαν ὅτι θὰ ἐλάμβαναν περισσότερα· ἔλαβαν ὅμως καὶ αὐτοὶ ἀπὸ μίαν δραχμήν. Τότε ἤρχισαν νὰ παραπονοῦνται ἐναντίον τοῦ κυρίου καὶ ἔλεγαν ; Αὐτὸ εἶνε ἀδικία· ἡμεῖς δουλεύομεν ὅλην τὴν ἡμέραν μὲ αὐτὴν τὴν ζέστην καὶ μᾶς δίδεις ὅ,τι ἔδωκες καὶ εἰς αὐτούς, οἱ ὁποῖοι ἐδούλευσαν μίαν ὥραν ; Ὁ κύριος ὅμως τοὺς ἀπήντησεν: Ἐγὼ δὲν σᾶς ἀδικῶ διόλου· σᾶς δίδω ὅ,τι συνεφώνησα μαζί σας· τί σᾶς μέλει τί ἔδωκα εἰς αὐτούς ; δὲν ἠμπορῶ νὰ διαθέσω τὰ χρήματά μου ὅπως θέλω ; δικαίωμά μου δὲν εἶναι νὰ δώσω καὶ εἰς αὐτοὺς ὅ,τι ἔδωκα εἰς σᾶς ; διατί εἶσθε φθονεροί ;

Μὲ αὐτὴν τὴν παραβολὴν ἠθέλησε νὰ διδάξῃ ὁ Σωτὴρ ὅτι πάντοτε εἶναι καιρὸς διὰ μετάνοιαν καὶ ὅτι καὶ τὴν τελευταίαν ὥραν τοῦ βίου του ἐὰν μετανοήσῃ τις εἰλικρινῶς, θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν παράδεισον.

40. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

Ὁ Σωτὴρ διὰ νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα πάντοτε ἕτοιμοι, διότι δὲν γνωρίζομεν πότε θὰ γίνῃ ἡ μέλλουσα κρίσις, εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολήν :

Μίαν ἑσπέραν, εἰς μίαν οἰκίαν ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ γάμος, δέκα παρθένοι ἔλαβαν τὰς λυχνίας των καὶ περιέμεναν νὰ ὑποδε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χθοῦν τὸν νυμφίον. Ἀπὸ τὰς δέκα αὐτὰς παρθένους αἱ πέντε ἦσαν φρόνιμοι, αἱ δὲ πέντε μωραί. Αἱ πέντε φρόνιμοι ἦσαν προνοητικαὶ καὶ ἔλαβαν μαζί των ἔλαιον διὰ τὰς λυχνίας των, ἐνῷ αἱ μωραὶ δὲν ἔλαβαν. Ὁ νυμφίος ὅμως ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ καί, ἐπειδὴ ὅλαι ἐνύσταξαν, ἀπεκοιμήθησαν. Ἐνῷ ἐκοιμῶντο, κατὰ τὸ μεσονύκτιον, ἠκούσθη μία φωνή : Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησίν του. Ἀμέσως ἐξύπνησαν ὅλαι αἱ παρθένοι καὶ ἤρχισαν νὰ ἑτοιμάζουν τὰς λυχνίας των. Ἀλλὰ τότε παρετήρησαν αἱ μωραὶ παρθένοι ὅτι δὲν εἶχαν ἔλαιον διὰ νὰ τὰς ἀνάψουν καὶ ἐζήτησαν ἀπὸ τὰς φρονίμους. Αὐταὶ ὅμως ἠρνήθησαν νὰ δώσουν καὶ εἶπαν: Δὲν σᾶς δίδομεν, διότι, ἂν σᾶς δώσωμεν, δὲν θὰ φθάσῃ οὔτε εἰς ἡμᾶς οὔτε εἰς σᾶς· πηγαίνετε νὰ ἀγοράσετε ἔλαιον. Τότε ἐξῆλθαν αἱ μωραὶ παρθένοι διὰ ν' ἀγοράσουν ἔλαιον, ἀλλ' εἰς τὸ μεταξὺ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ νυμφίος καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὅταν ὀλίγον ἀργότερα ἦλθαν καὶ αἱ μωραὶ παρθένοι, ἐκτύπησαν τὴν θύραν καὶ ἐφώναξαν : Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ μας. Ἀλλ' αὐτὸς ἀπήντησεν εἰς αὐτάς : Ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω.

Ὡς συμπέρασμα τῆς παραβολῆς ταύτης εἶπεν ὁ Σωτὴρ πρὸς τοὺς ἀκροατάς του : Προσέχετε νὰ εἶσθε πάντοτε ἕτοιμοι, διότι δὲν γνωρίζετε πότε θὰ ἔλθω νὰ κρίνω τὸν κόσμον.

41. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε καὶ τὴν ἑξῆς παραβολήν :

Μίαν φορὰν εἷς ἄνθρωπος ἤθελε νὰ ταξιδεύσῃ· ἐκάλεσε λοιπὸν τοὺς δούλους του, καὶ εἰς τὸν ἕνα ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς τὸν ἄλλον δύο καὶ εἰς τὸν ἄλλον ἓν καὶ ἔφυγεν. Οἱ δύο πρῶτοι δοῦλοι εἰργάσθησαν μὲ τὰ χρήματα τοῦ κυρίου των καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν τὰ ἐδιπλασίασαν· ἐκεῖνος ὅμως ὁ ὁποῖος ἔλαβεν ἓν τάλαντον, ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ ἔκρυψεν.

Ἀφοῦ παρῆλθεν ἀρκετὸς καιρός, ἐπανῆλθεν ὁ κύριος καὶ ἐκάλεσε τοὺς δούλους νὰ τοῦ δώσουν λογαριασμόν. Πρῶτος παρουσιάσθη ὁ δοῦλος, ποὺ εἶχε λάβει τὰ πέντε τάλαντα καὶ εἶπε: Κύ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ριε, μοῦ εἶχες δώσει πέντε τάλαντα, ἐγὼ μὲ τὴν ἐργασίαν μου ἐκέρδισα ἄλλα πέντε καὶ ἰδοὺ αὐτά. Ὁ κύριός του τότε τοῦ ἀπήντησεν : Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, διεχειρίσθης καλὰ τὰ ὀλίγα χρήματα, τώρα θὰ σοῦ δώσω πολλά· ἔλα νὰ χαρῇς μαζί μου. Τὰ αὐτὰ συνέβησαν καὶ μὲ τὸν δοῦλον ποὺ ἔλαβε τὰ δύο τάλαντα, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν ἐργασίαν του τὰ ἐδιπλασίασεν.

Τέλος παρουσιάσθη ὁ δοῦλος, ὁ ὁποῖος εἶχε λάβει ἓν τάλαντον, καὶ λέγει πρὸς τὸν κύριόν του : Κύριε, σὲ ἐγνώριζα ὡς σκληρὸν ἄνθρωπον καὶ ἐφοβήθην μὴ χάσω τὸ τάλαντον· δι' αὐτὸ τὸ ἔκρυψα εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ ἠμπορῶ νὰ σοῦ τὸ δώσω ὅταν ἐπιστρέψῃς· νά, λάβε το. Τότε ἐθύμωσεν ὁ κύριος καὶ τοῦ εἶπε: δοῦλε πονηρὲ καὶ ὀκνηρέ, ἀφοῦ μὲ ἐνόμιζες σκληρὸν ἄνθρωπον, ἔπρεπε νὰ κατέθετες τὸ τάλαντον εἰς κανένα τραπεζίτην διὰ νὰ μὴ ἔχανα τοὐλάχιστον τὸν τόκον· εἶσαι ἀνάξιος νὰ ἔχῃς τὸ τάλαντον· δός το ὀπίσω καὶ θὰ τὸ δώσω εἰς ἐκεῖνον ποὺ ἔχει δέκα τάλαντα· διότι εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἔχει θὰ δοθοῦν καὶ ἄλλα, ἐνῷ ἀπὸ ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος δὲν ἐργάζεται θὰ ἀφαιρεθοῦν καὶ ὅσα τοῦ ἔχουν δοθῆ. Διέταξε δὲ νὰ ρίψουν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακήν.

Μὲ τὴν παραβολὴν ταύτην ἠθέλησε νὰ διδάξῃ ὁ Σωτὴρ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀναπτύσσῃ καὶ νὰ καλλιεργῇ τὰ τάλαντα, δηλαδὴ τὰ φυσικὰ χαρίσματα ποὺ τοῦ δίδει ὁ Θεός, διότι ἐὰν τὰ παραμελῇ θὰ τὰ χάσῃ καὶ θὰ τιμωρηθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν.

42. *Ἡ εἰκὼν τῆς μελλούσης κρίσεως.*

Ὁ Σωτὴρ ἔδωκε τὴν ἑξῆς εἰκόνα πῶς θὰ γίνῃ ἡ μέλλουσα κρίσις.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μελλούσης κρίσεως θὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς μὲ ὅλην του τὴν δόξαν, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους του, καὶ θὰ συναθροισθοῦν ἐνώπιόν του ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, θὰ χωρίσῃ δὲ τοὺς καλοὺς ἀπὸ τοὺς κακούς, ὅπως χωρίζει ὁ ποιμὴν τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια, καὶ θὰ θέσῃ τοὺς μὲν καλοὺς εἰς τὰ δεξιά του, τοὺς δὲ κακοὺς πρὸς τὰ ἀριστερά του. Κατόπιν θὰ στραφῇ πρὸς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοὺς καλοὺς καὶ θὰ τοὺς εἰπῇ : Ἐλᾶτε σεῖς, οἱ ὁποῖοι εἶσθε εὐλογημένοι ἀπὸ τὸν πατέρα μου, νὰ εἰσέλθετε εἰς τὸν παράδεισον· διότι ἐπείνασα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ πίω, ἤμουν ξένος καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε, ἤμουν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε. Τότε θὰ τοῦ εἴπουν οἱ δίκαιοι : Κύριε, πότε σὲ εἴδαμεν νὰ πεινᾷς καὶ σοῦ ἐδώσαμεν νὰ φάγῃς, ἢ νὰ διψᾷς καὶ σοῦ ἐδώσαμεν νὰ πιῇς ; πότε σὲ εἴδαμεν ξένον καὶ σὲ ἐφιλοξενήσαμεν ἢ γυμνὸν καὶ σὲ ἐνεδύσαμεν ; πότε σὲ εἴδαμεν ἀσθενῆ ἢ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ σὲ ἐπεσκέφθημεν ; Καὶ θὰ τοὺς ἀπαντήσῃ ὁ Σωτὴρ : Ἀληθῶς σᾶς λέγω, τὸ καλὸν ποῦ ἐκάματε εἰς τὸν πλέον ἀσήμαντον ἄνθρωπον εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ τὸ ἐκάματε εἰς ἐμέ.

Ὕστερον θὰ στραφῇ πρὸς τοὺς κακοὺς καὶ θὰ τοὺς εἰπῇ : Πηγαίνετε μακράν μου, σεῖς οἱ κατηραμένοι, εἰς τὴν κόλασιν· διότι ἐπείνασα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ πίω, ἤμουν ξένος καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε, ἀσθενὴς καὶ δὲν μὲ ἐπεριποιήθητε, εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέφθητε. Τότε αὐτοί, μὲ ἀπορίαν των, θὰ εἰποῦν : Κύριε, πότε σὲ εἴδαμεν νὰ πεινᾷς ἢ νὰ διψᾷς, ξένον, γυμνόν, ἀσθενῆ ἢ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν σὲ ἐπεριποιήθημεν ; Καὶ θὰ τοὺς ἀπαντήσῃ ὁ Σωτὴρ : Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅταν ἐφέρεσθε σκληροὶ καὶ εἰς τὸν πλέον ἀσήμαντον ἄνθρωπον, ἦτο τὸ ἴδιον ὡς ἐὰν εἴσθε σκληροὶ πρὸς ἐμέ.

Καὶ οἱ μὲν καλοὶ θὰ ὑπάγουν εἰς τὸν παράδεισον, οἱ δὲ κακοὶ εἰς τὴν κόλασιν, ὅπου θὰ μείνουν αἰωνίως.

Μὲ αὐτοὺς τοὺς λόγους του ὁ Σωτὴρ θέλει νὰ μᾶς διδάξῃ ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος θὰ κριθῇ σύμφωνα μὲ τὴν διαγωγήν του πρὸς τὸν πλησίον.

43. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ τελώνης Ζακχαῖος.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ μίαν φορὰν εἰς τὴν Ἱεριχώ, οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, μόλις τὸ ἔμαθαν, ἐξῆλθαν εἰς τὰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὁδοὺς διὰ νὰ ὑποδεχθοῦν καὶ νὰ ἴδοῦν ἐκεῖνον διὰ τὸν ὁποῖον εἶχαν τόσα ἀκούσει. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐξῆλθε καὶ εἷς πλούσιος ἀρχιτελώνης, ὁ Ζακχαῖος· ἐπειδὴ ὅμως ἦτο πολὺ κοντὸς καὶ πολὺς κόσμος εὑρίσκετο εἰς τὸν δρόμον, ἀνέβη εἰς μίαν συκομορέαν διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἴδῃ καὶ αὐτὸς τὸν Σωτῆρα.

Ὁ Ἰησοῦς, ὅταν διῆλθεν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ εἶδε τὸν Ζακχαῖον ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον, τοῦ εἶπε : Ζακχαῖε, ἔλα ἀμέσως κάτω· διότι σήμερον θὰ μείνω εἰς τὴν οἰκίαν σου. Αὐτὸς κατέβη εὐθὺς

Ὁ Ζακχαῖος.

ἀπὸ τὸ δένδρον καὶ μὲ μεγάλην του χαρὰν ὑπεδέχθη τὸν Σωτῆρα εἰς τὴν οἰκίαν του. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ὅμως παρεπονοῦντο καὶ ἔλεγαν : Διατί ὁ Ἰησοῦς ἐπῆγε νὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ὁ Ζακχαῖος τότε, ὁ ὁποῖος ἤκουσεν αὐτὰ τὰ παράπονα τῶν συμπολιτῶν του, συνησθάνθη τὴν ἁμαρτίαν του, μετενόησεν ἀπὸ καρδίας καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σωτῆρα : Κύριε, δίδω τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας μου εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐὰν ἐσυκοφάντησα κανένα εἶμαι πρόθυμος νὰ τοῦ δώσω μεγάλην ἀποζημίωσιν.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε τότε: Σήμερον ἐσώθης καὶ χαίρω πολύ, διότι δι᾽ αὐτὸ ἦλθα εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ σώσω τοὺς ἁμαρτωλούς.

44. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πτωχὴ χήρα.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς ἐκάθητο εἰς τὸν ναὸν καὶ ἔβλεπεν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔρριπταν νομίσματα εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον. Πολλοὶ πλούσιοι διήρχοντο καὶ προσέφεραν πολλὰ χρήματα· ἐπέρασε καὶ μία πτωχὴ χήρα, ἡ ὁποία ἔρριψε δύο λεπτά. Τότε εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς του: Ἀληθῶς σᾶς λέγω ὅτι ἡ πτωχὴ αὕτη χήρα ἔρριψε περισσότερα ἀπὸ ὅλους· διότι οἱ πλούσιοι προσέφεραν ἀπὸ τὰ περισσεύματά των, ἐνῷ ἡ πτωχὴ αὐτὴ γυνὴ ἐστερήθη δύο λεπτά, μὲ τὰ ὁποῖα ἠδύνατο νὰ ἀγοράσῃ κάτι χρήσιμον δι᾽ αὐτήν.

45. Ὁ Ἰησοῦς καὶ τὰ παιδία.

Ὁ Ἰησοῦς ᾐσθάνετο μεγάλην συμπάθειαν πρὸς τὰ ἀθῷα παιδία. Ὅταν μίαν ἡμέραν μερικοὶ γονεῖς ἔφεραν πρὸς αὐτὸν τὰ παιδία των διὰ νὰ τὰ εὐλογήσῃ, οἱ μαθηταί του τοὺς ἐπέπληξαν καὶ ἠθέλησαν νὰ τὰ ἀπομακρύνουν. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς: Ἀφήσατε τὰ παιδία καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε νὰ ἔλθουν πλησίον μου· διότι εἰς αὐτὰ ἀνήκει ὁ παράδεισος· ἔθεσε δὲ τὰς χεῖράς του εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν παιδίων καὶ τὰ ηὐλόγησε.

Ἄλλοτε πάλιν ἠρώτησαν τὸν Ἰησοῦν οἱ μαθηταί του ποῖος εἶναι ὁ μεγαλύτερος εἰς τὸν παράδεισον· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Αὐτὸς εἶναι ὁ μεγαλύτερος εἰς τὸν παράδεισον, ὁ ὁποῖος εἶναι ταπεινὸς καὶ ἄθῷος ὡς παιδίον· ἐὰν δὲν γίνετε ταπεινοὶ καὶ ἀθῷοι ὡς τὰ παιδία δὲν θὰ εἰσέλθετε εἰς τὸν παράδεισον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδία.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

46. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πατρίς.

Ἂν καὶ ὁ Χριστὸς μᾶς διδάσκει ὅτι πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἐπειδὴ εἶναι τέκνα τοῦ Θεοῦ, μᾶς διδάσκει ὅμως ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν ἰδιαιτέραν ἀγάπην καὶ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς ὁμοεθνεῖς μας καὶ τὴν κοινὴν πατρίδα μας. Αὐτὸς λέγει ὅτι ἐστάλη διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ὁμοεθνεῖς του τοὺς Ἰσραηλίτας· τὰ θαύματά του πρὸς αὐτοὺς ἀπευθύνονται, εἰς τοὺς μαθητάς του συνιστᾷ νὰ κηρύξουν πρῶτον πρὸς τὸν ἰσραηλιτικὸν λαόν· λυπεῖται διότι βλέπει τὴν διαφθορὰν τοῦ λαοῦ του καὶ μὲ πόνον μεγάλον βλέπει τὴν κακίαν τῆς Ἱερουσαλήμ, τῆς ὁποίας προβλέπει τὸ οἰκτρὸν τέλος. Ἰδιαιτέρως δὲ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες διδασκόμεθα ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν νὰ ἀγαπῶμεν τὴν ἔνδοξον πατρίδα μας καὶ νὰ θεωρῶμεν τιμὴν καὶ δόξαν μας ὅτι εἴμεθα Ἕλληνες ἀφοῦ αὐτὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐθεώρησε δόξαν του ὅταν ἔμαθεν ὅτι Ἕλληνες εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἐζήτουν νὰ τὸν ἴδουν· τότε εἶπεν ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα διὰ νὰ δοξασθῇ.

Ε' ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

47. Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἀνέστησε τὸν Λάζαρον εἰς τὴν Βηθανίαν ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἑορτάσῃ τὸ Πάσχα. Καθ' ὁδόν, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ χωρίον Βηθφαγή, πλησίον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἐφώναξε δύο μαθητάς του καὶ τοὺς εἶπε: ηγαίνετε εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην καὶ φέρετέ μου μίαν ὄνον,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν ὁποίαν θὰ εὕρητε δεμένην, καὶ τὸν πῶλόν της (τὸ μικρόν της)· ἐὰν δὲ κανεὶς ζητήσῃ νὰ σᾶς ἐμποδίσῃ, νὰ τοῦ εἰπῆτε ὅτι ἐγὼ τὰ χρειάζομαι καὶ θὰ σᾶς ἀφήσῃ. Οἱ μαθηταὶ ἔπραξαν,

Τὰ παιδία ὑποδέχονται τὸν Σωτῆρα εἰς τὸ ἱερόν.

ὅπως τοὺς εἶπεν ὁ Σωτήρ, καὶ ἔφεραν τὴν ὄνον μὲ τὸν πῶλόν της· ἀφοῦ δὲ ἔθεσαν τὰ ἐνδύματά των εἰς τὸν πῶλον, ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ τοιουτοτρόπως εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὁ λαὸς τῶν Ἱεροσολύμων, ὁ ὁποῖος εἶχε μάθει τὰ θαύματα τοῦ Σωτῆρος καὶ μάλιστα ὅτι ἀνέστησε τὸν Λάζαρον, ἐξῆλθεν εἰς τὰς ὁδοὺς νὰ τὸν ὑποδεχθῇ, πρὸς τιμήν του δὲ ἔστρωναν οἱ ἄνθρωποι τὰς ὁδούς, ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ διήρχετο, μὲ τὰ ἐνδύματά των καὶ μὲ κλάδους δένδρων· ἄλλοι δὲ ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖράς των βάϊα, δηλ. κλάδους φοινίκων, διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν ὡσὰν νικητήν, ἐπειδὴ μὲ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου εἶχε νικήσει τὸν θάνατον. Ὅταν ἐφάνη ὁ Σωτήρ, ἤρχισεν ὁ λαὸς νὰ τὸν ἀνυμνῇ καὶ νὰ ψάλλῃ: «Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις». (Δηλαδή: Ὦ Θεέ, σῶσε τὸν ἀπόγονον τοῦ Δαβίδ, ἂς εἶνε εὐλογημένος αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔρχεται κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ· σῶσε αὐτόν, σύ, ὦ Θεέ, ὁ ὁποῖος κατοικεῖς εἰς τοὺς οὐρανούς).

Ὁλόκληρος ἡ πόλις ἔγινεν ἀνάστατος μὲ τὴν ὑποδοχὴν αὐτὴν τοῦ Σωτῆρος· ὀλίγοι δὲ ποὺ δὲν ἐγνώριζαν τί συνέβαινε καὶ ἐζήτουν νὰ μάθουν, ἐλάμβαναν τὴν ἀπάντησιν ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ὁ προφήτης ἀπὸ τὴν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας.

Ὁ Ἰησοῦς διηυθύνθη εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος καὶ ἐκεῖ τὸν ὑπεδέχθησαν παιδία τὰ ὁποῖα ἔψαλλαν: «Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ». Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς ἠγανάκτησαν δι' αὐτὸ καὶ τοῦ ἔλεγαν: «ἀκούεις τί λέγουν αὐτὰ τὰ παιδία;», ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησε: «πῶς; δὲν ἀνεγνώσατε εἰς τὰς Γραφὰς ὅτι θὰ μὲ ὑμνήσουν τὰ παιδία;» Ὁ Σωτὴρ κατόπιν ἔφυγε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πλησίον κώμην Βηθανίαν, ὅπου διενυκτέρευσεν.

Τὴν μνήμην τῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα πανηγυρίζει ἡ Ἐκλησία κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, μίαν Κυριακὴν πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα. Αὐτὴν τὴν ἡμέραν διανέμονται βάϊα εἰς τοὺς πιστούς.

48. *Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Φαρισαῖοι.*

Οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν ὑποκριταί, οἱ ὁποῖοι προσεποιοῦντο τοὺς εὐσεβεῖς, ἐνῷ ἦσαν ἀσεβέστατοι· ὡμίλουν διαρκῶς διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ ὅμως ἔκαμναν κακὰς πράξεις· ἐτήρουν ὅλας τὰς ἐξωτερικὰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διατάξεις τῆς λατρείας, ἀλλὰ παρημέλουν τὰ καθήκοντα πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον.

Διὰ τοῦτο ὁ Σωτήρ, ὁ ὁποῖος ἀπεστρέφετο τὴν ὑποκρισίαν, κατηγόρει σφοδρότατα τοὺς Φαρισαίους. Εἶπε δὲ πρὸς τὸν λαὸν τὰ ἑξῆς δι' αὐτούς : 'Αλλοίμονον !ἐνῷ πρὶν ὁ Μωϋσῆς ἦτο ὁ διδάσκαλος τοῦ λαοῦ, σήμερον σᾶς διδάσκουν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι· αὐτοὶ λέγουν μὲν ὡραίους λόγους, ἀλλ' αἱ πράξεις των εἶναι κακαί· δι' αὐτὸ πράττετε μὲν ὅσα λέγουν, μὴ πράττετε ὅμως ὅσα πράττουν. Καὶ ἂν ποτὲ πράξουν τίποτε καλόν, τὸ πράττουν μόνον διὰ νὰ φανοῦν καὶ νὰ ἐπαινεθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, διότι εἶναι φιλόδοξοι καὶ ὑπερήφανοι. 'Αλλοίμονόν σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· ὄχι μόνον σεῖς δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ εἰσέλθετε εἰς τὸν παράδεισον, ἀλλ' ἐμποδίζετε καὶ τοὺς μαθητάς σας νὰ εἰσέλθουν. 'Αλλοίμονόν σας ποὺ δολιεύεσθε τὰς χήρας καὶ τοὺς ἀπροστατεύτους ἀνθρώπους. Σεῖς εἶσθε ὁδηγοὶ τυφλῶν, οἱ ὁποῖοι διϋλίζετε τὸν κώνωπα καὶ καταπίνετε τὴν κάμηλον (δηλαδὴ φροντίζετε διὰ τὰ μικρὰ πράγματα καὶ ἀδιαφορεῖτε διὰ τὰ μεγάλα).'Αλλοίμονόν σας ,γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,ὑποκριταί,οἱ ὁποῖοι φροντίζετε νὰ φαίνεσθε μόνον καλοί, ἀδιαφορεῖτε δὲ ἂν εἶσθε ἀληθῶς ἐνάρετοι· ὁμοιάζετε μὲ τάφους, οἱ ὁποῖοι ἐξωτερικῶς εἶναι στολισμένοι, ἐσωτερικῶς δὲ εἶναι πλήρεις ἀπὸ ἀκαθαρσίαν. Σεῖς εἶσθε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι φονεύετε τοὺς προφήτας, ἀλλὰ τέλος θὰ τιμωρηθῆτε.'Η γενεά σας θὰ πληρώσῃ ὅλας τὰς ἁμαρτίας τῶν προγόνων μας.

Τότε δὲ ἐστράφη πρὸς τὴν 'Ιερουσαλὴμ καὶ εἶπε μὲ πόνον : 'Ιερουσαλήμ, 'Ιερουσαλήμ, σὺ ποὺ φονεύεις καὶ λιθοβολεῖς τοὺς προφήτας, τοὺς ὁποίους σοῦ στέλλει ὁ Θεός, πόσας φορὰς ἠθέλησα νὰ ἑνώσω τὰ τέκνα σου, ὅπως ἡ ὄρνις προστατεύει τὰ μικρά της κάτω ἀπὸ τὰς πτέρυγάς της, ἀλλ' ὅμως δὲν ἠθέλησαν ; Δι' αὐτὸ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐρημωθῇ αὐτὸς ὁ τόπος !

49. Τὸ ἀνώτατον συνέδριον καὶ ἡ προδοσία τοῦ 'Ιούδα.

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐφθόνουν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν Ἰησοῦν, ἐπειδὴ ἔβλεπαν τὰ θαύματά του καὶ ὠργίζοντο, ἐπειδὴ οὗτος ἤλεγχε τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὰς ἁμαρτίας των· διὰ τοῦτο ἐζήτουν εὐκαιρίαν νὰ τὸν θανατώσουν. Συνηθροίσθησαν λοιπὸν ὅλοι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι ἀπετέλουν τὸ ἀνώτατον συνέδριον τῶν Ἑβραίων, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα καὶ ἀπεφάσισαν νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦν μὲ τὸν δόλον καὶ νὰ τὸν φονεύσουν, ἀφοῦ ὅμως παρέλθῃ ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, διὰ νὰ μὴ ἐγερθῇ θόρυβος μεταξὺ τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἠγάπα καὶ ἐτίμα αὐτόν.

Τότε ἦλθε πρὸς αὐτοὺς εἷς ἐκ τῶν δώδεκα μαθητῶν, ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, καὶ εἶπε : Τί μοῦ δίδετε διὰ νὰ σᾶς τὸν παραδώσω ; Οὗτοι δὲ τοῦ ὑπεσχέθησαν τριάκοντα ἀργυρᾶ νομίσματα.

Ἀπὸ τότε ἐζήτει ὁ Ἰούδας εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ τὸν Ἰησοῦν εἰς μέρος ἀπόκεντρον, διὰ νὰ μὴ τοῦ φέρουν ἀντίστασιν οἱ ὀπαδοί του.

50. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος.

Ὅταν ἔφθασεν ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἡμέρα Πέμπτη τῆς ἑβδομάδος, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἑβραῖοι ἔτρωγαν τὸν ἀμνὸν τοῦ Πάσχα, εἶπαν οἱ μαθηταὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο εἰς τὴν Βηθανίαν : Ποῦ θέλεις νὰ φάγωμεν τὸν ἀμνόν ; Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην: Θὰ ὑπάγετε εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ θὰ εὕρετε καθ' ὁδὸν ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος θὰ βαστάζῃ μίαν ὑδρίαν πλήρη μὲ ὕδωρ· ἀκολουθήσατέ τον, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εἰσέλθῃ, εἰσέλθετε καὶ σεῖς καὶ εἴπατε εἰς τὸν οἰκοδεσπότην ὅτι θέλω νὰ σᾶς ὁρίσῃ τὸ μέρος, ὅπου θὰ φάγωμεν τὸν ἀμνὸν τοῦ Πάσχα, αὐτὸς δὲ θὰ σᾶς δείξῃ μίαν μεγάλην αἴθουσαν· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε τὸν δεῖπνον. Οἱ μαθηταὶ ἦλθαν καὶ ηὗραν ὅλα, ὅπως εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ δεῖπνον. Τὴν ἑσπέραν, ὅταν ἔφθασεν ἡ ὥρα τοῦ δείπνου, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Βηθανίαν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν τράπεζαν μὲ τοὺς δώδεκα μαθητάς του. Τότε εἶπεν εἰς αὐτούς: Εἶχα μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ φάγω μαζί σας τὸν ἀμνὸν τοῦ Πάσχα, πρὶν ἀποθάνω. Κατόπιν ὁ Ἰησοῦς διὰ νὰ δώσῃ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

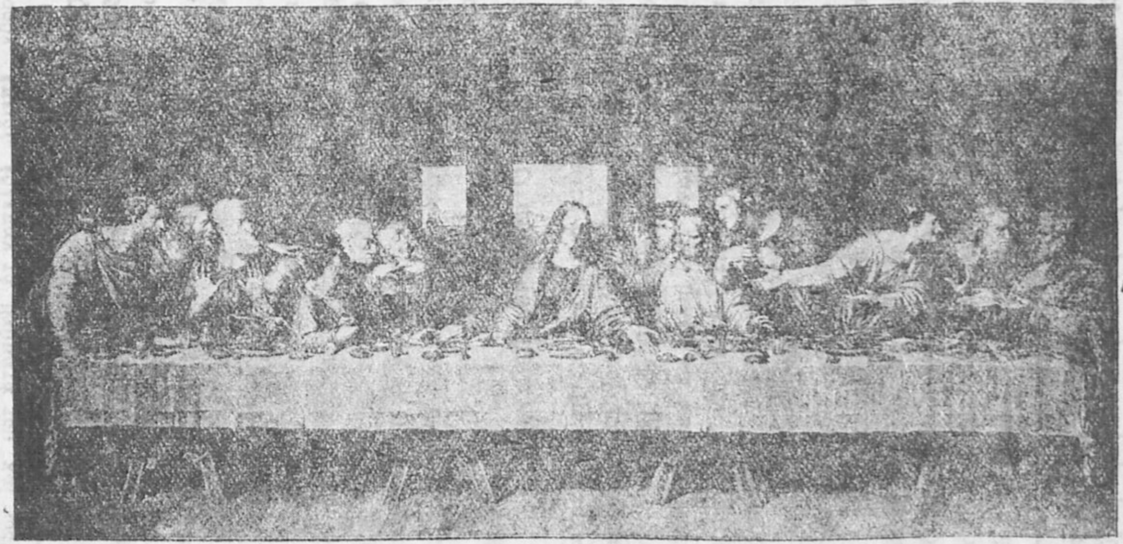

Ὁ μυστικὸς δεῖπνος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἰς τοὺς μαθητάς του παράδειγμα τῆς ταπεινοφροσύνης, τὴν ὁποίαν ἐθεώρει ὡς τὴν μεγίστην ἀρετήν, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν τράπεζαν καὶ ἔνιψε τοὺς πόδας των.

Ὕστερον ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη πολὺ καὶ εἶπεν : Ἀληθῶς σᾶς λέγω ὅτι εἷς ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ παραδώσῃ. Οἱ μαθηταὶ ἔκπληκτοι καὶ λυπημένοι ἐβλέποντο ἀναμεταξύ των καὶ δὲν ἐνόουν διὰ ποῖον ἔλεγεν αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς καὶ ὅλοι τὸν ἠρώτων: Μήπως εἶμαι ἐγώ; Τότε ὁ Ἰωάννης, ὁ ἀγαπημένος μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο πλησίον τοῦ διδασκάλου, ἔσκυψε καὶ τὸν ἠρώτησε κρυφίως ποῖος εἶναι ὁ προδότης· ὁ δὲ εἶπεν : Ἐκεῖνος εἶναι, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ θὰ δώσω τεμάχιον ἄρτου βουτημένον εἰς τὸν ζωμόν. Ἔδωκε δὲ εἰς τὸν Ἰούδαν καὶ τοῦ εἶπεν : Ὅ,τι θέλεις νὰ κάμῃς, κάμε το ταχέως. Ὁ Ἰούδας ἐξῆλθεν ἀμέσως· ἦτο δὲ νύξ.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔλαβεν ἄρτον, τὸν ηὐλόγησε, τὸν ἔκοψεν εἰς τεμάχια καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ φάγουν, λέγων : Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. Ὕστερον ἔλαβε τὸ ποτήριον καί, ἀφοῦ ηὐχαρίστησε τὸν Θεόν, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς καὶ εἶπε : Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου. Συνέστησε δὲ νὰ κάμουν τοῦτο πάντοτε εἰς ἀνάμνησίν του. Τοιουτοτρόπως ὁ Σωτὴρ ἵδρυσε μίαν νύκτα πρὸ τοῦ θανάτου του τὸ ἱερὸν μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας.

51. Τελευταῖαι διδασκαλίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητάς του.

Ἀφοῦ ὁ Σωτὴρ παρέδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς του τὸ ἱερὸν μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας ἤρχισε νὰ διδάσκῃ αὐτοὺς μὲ θείαν εὐγλωττίαν.

Εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ὀλίγον χρόνον ἀκόμη θὰ εἶναι πλησίον των καὶ τοὺς συνέστησε νὰ ἀγαπῶνται μεταξύ των, ὅπως αὐτὸς τοὺς ἀγαπᾷ· ἡ ἀγάπη θὰ εἶναι τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῶν μαθητῶν του. Συνεβούλευσεν αὐτοὺς νὰ μὴ ταράσσωνται καὶ νὰ μὴ λυποῦνται, διότι δὲν θὰ τοὺς ἀφήσῃ ἀπροστατεύτους, ἀλλὰ θὰ παρακαλέσῃ τὸν οὐράνιον πατέρα νὰ τοὺς στείλῃ τὸ ἅγιον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον θὰ ὁδηγῇ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀλήθειαν. Προεφήτευσεν ὅτι θὰ ὑποστοῦν μαρτύρια, διότι εἶναι μαθηταί του, ἀλλὰ νὰ μὴ χάσουν τὸ θάρρος των, διότι Αὐτὸς θὰ νικήσῃ τὸ κακὸν καὶ θὰ θριαμβεύσουν.

Τέλος δὲ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ διαφυλάξῃ τοὺς μαθητάς του ἁγίους καὶ ἡνωμένους μεταξύ των μὲ ἀγάπην, ὅπως αὐτὸς ὁ Σωτὴρ εἶναι ἡνωμένος μὲ τὸν οὐράνιον Πατέρα του.

52. Ἡ σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ.

Ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς του τὰς τελευταίας ὁδηγίας, ἠγέρθη κατὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς Πέμπτης ἀπὸ τὴν τράπεζαν διὰ νὰ ἔλθῃ μὲ τοὺς μαθητάς του εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, εἰς ἕνα ἀγρόν, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Γεθσημανῆ, ὅπου ὑπῆρχε κῆπος. Καθ' ὁδὸν προεῖπεν εἰς τοὺς μαθητάς του ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ δοκιμασθῇ ἡ πίστις των. Ὁ Πέτρος τότε διεβεβαίωσεν ὅτι τοὐλάχιστον αὐτὸς θὰ μείνῃ ἀκλόνητος εἰς τὴν πίστιν του, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησεν: Ἀληθῶς σοῦ λέγω, πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ θὰ μὲ ἀπαρνηθῇς τρεῖς φοράς. Ὁ Πέτρος ὅμως τὸν διεβεβαίωσεν ὅτι καὶ ἂν πρέπῃ νὰ ἀποθάνῃ, δὲν θὰ τὸν ἀρνηθῇ. Τὰ ἴδια ἔλεγαν καὶ οἱ ἄλλοι μαθηταί.

Τέλος ἔφθασαν εἰς Γεθσημανῆ. Ἐκεῖ, ἀφοῦ ὁ Σωτὴρ ἀφῆκεν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κήπου τοὺς ἄλλους ἀποστόλους, ἔλαβε μαζί του τοὺς τρεῖς προσφιλεστέρους μαθητάς του, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἤρχισε νὰ λυπῆται καὶ νὰ ταράσσεται, διότι ἔβλεπε τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων. Τότε εἶπε πρὸς τοὺς τρεῖς μαθητάς του: Ἡ ψυχή μου εἶναι πάρα πολὺ λυπημένη· μείνατε μαζί μου. Ἀφῆκε δὲ αὐτοὺς καί, ἀφοῦ ἀπεμακρύνθη ὀλίγον, ἔπεσε κατὰ γῆς πρηνὴς καὶ ἤρχισε νὰ προσεύχεται καὶ νὰ λέγῃ: Πάτερ μου, ἂν εἶναι δυνατόν, ἂς ἀποφύγω τὸ μαρτύριον· ἀλλ' ἂς μὴ γίνῃ, ὡς θέλω ἐγώ, ἀλλ' ὅπως θέλεις σύ. Μόλις εἶπε ταῦτα, ἐπέστρεφε πρὸς τοὺς μαθητάς του, ἀλλὰ τοὺς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εὗρε νὰ κοιμῶνται καὶ τοὺς ἐπέπληξε, διότι δὲν ἠδυνήθησαν ὀλίγην ὥραν ν' ἀγρυπνήσουν μαζί του· μετ'ὀλίγον ἦλθε καὶ δευτέραν φορὰν νὰ προσευχηθῇ καὶ ὅταν ἐπέστρεψε, τοὺς εὗρε πάλιν νὰ κοιμῶνται καὶ ἐπανέλαβεν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους λόγους. Ἦλθε δὲ καὶ τὴν τρίτην φορὰν νὰ προσευχηθῇ, ὅταν δὲ ἐπέστρεψε καὶ εἶδε τοὺς μαθητάς του νὰ κοιμῶνται εἶπεν εἰς αὐτούς: Ἀφοῦ θέλετε νὰ κοιμᾶσθε, κοιμᾶσθε· ἰδοὺ ὅμως ἔφθασεν ἡ ὥρα, ὅτε θὰ παραδοθῶ εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. Σηκωθῆτε, ἔφθασεν ὁ προδότης.

Ἐνῷ δὲ ἔλεγε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐπλησίασεν ὁ Ἰούδας, συνοδευόμενος ἀπὸ ὄχλον πολὺν μὲ λυχνίας, μαχαίρας καὶ ξύλα. Ὁ Ἰησοῦς τότε λέγει πρὸς αὐτούς: Ποῖον ζητεῖτε; Ἐκεῖνοι ἀπήντησαν: Τὸν Ἰησοῦν τὸν ἐκ Ναζαρέτ. Ὁ Ἰησοῦς ἀπαντᾷ: Ἐγὼ εἶμαι. Ἀμέσως δὲ ἐπλησίασεν ὁ Ἰούδας καὶ ἐφίλησε τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ ἐννοήσουν οἱ ὑπηρέται τῶν ἀρχιερέων καὶ οἱ στρατιῶται ὅτι αὐτὸν ἔπρεπε νὰ συλλάβουν, ὅπως εἶχαν συμφωνήσει. Τότε συνελήφθη ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ μαθηταὶ ἠθέλησαν ν' ἀντιστοῦν, ὁ δὲ Πέτρος μάλιστα ἔκοψε μὲ τὴν μάχαιράν του τὸ αὐτίον ἑνὸς δούλου τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως εἶπε νὰ θέσῃ τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην της καὶ ἐθεράπευσε τὸν δοῦλον. Εἶπε δὲ εἰς τοὺς μαθητὰς ὅτι ὀφείλει νὰ μαρτυρήσῃ, διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον.

53. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Ἄννα καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ Πέτρου.

Ἀφοῦ συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦν, τὸν ἔφεραν δεμένον πρὸς τὸν πρῴην ἀρχιερέα Ἄνναν, ὁ ὁποῖος ἐτιμᾶτο πολὺ ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ ἦτο πενθερὸς τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ἔτους ἐκείνου, τοῦ Καϊάφα. Ὁ Ἄννας ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν ποία ἦτο ἡ διδασκαλία του καὶ ποῖοι οἱ μαθηταί του. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Ἐγὼ ἐδίδαξα πάντοτε φανερά, οὐχὶ δὲ κρυφίως. Τί μὲ ἐρωτᾷς; Ἐρώτησε τινὰ ἀπὸ ὅσους μὲ ἤκουσαν. Τότε εἷς τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Ἄννα ἐρράπισε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε: Τοιουτοτρόπως ἀποκρίνεσαι εἰς τὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀρχιερέα ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησεν : Ἐὰν εἰπά τι κακὸν εἰπέ το διὰ νὰ τὸ γνωρίζω, ἐὰν δὲ ὡμίλησα καλῶς διατί μὲ δέρεις ; Τότε ὁ Ἄννας ἔστειλε τὸν Ἰησοῦν δέσμιον πρὸς τὸν ἀρχιερέα Καϊάφαν.

Τὸν Ἰησοῦν εἶχαν ἀκολουθήσει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἄννα δύο μαθηταί του, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης· καὶ ὁ μὲν Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τῆς οἰκίας· ὁ Πέτρος ὅμως ἔμενεν ἔξω, πλησίον τῆς θύρας. Ὁ Ἰωάννης παρεκάλεσε τότε τὴν θυρωρὸν νὰ εἰσαγάγῃ τὸν Πέτρον ἐντὸς τῆς οἰκίας· ἐνῷ δὲ αὕτη εἰσῆγεν αὐτόν, τὸν ἠρώτησε μήπως εἶναι μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ὁ Πέτρος ἠρνήθη τοῦτο. Ὅταν βραδύτερον ὁ Ἰησοῦς ὡδηγεῖτο πρὸς τὸν Καϊάφαν, ὁ Πέτρος εὑρίσκετο ἀκόμη εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἄννα μὲ τοὺς ὑπηρέτας καὶ ἐθερμαίνετο πλησίον τῆς πυρᾶς, διότι ἦτο ψῦχος. Τότε οἱ ὑπηρέται ἠρώτησαν τὸν Πέτρον, διὰ δευτέραν καὶ τρίτην φοράν, ἐὰν εἶναι καὶ αὐτὸς μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλ' ὁ Πέτρος καὶ πάλιν ἠρνήθη. Μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἄρνησιν ἀμέσως ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ, ὡς εἶχε προείπει ὁ Χριστός. Τότε ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ καί, ἀφοῦ ἐξῆλθεν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ἔκλαυσε πικρῶς.

54. *Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Καϊάφα καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰούδα.*

Ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ Ἄννα ὡδηγήθη δεμένος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καϊάφα, ὅπου εἶχαν συναθροισθῇ οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, οἱ ὁποῖοι ἀπετέλουν τὸ μέγα συνέδριον τῶν Ἰουδαίων.

Ἀφοῦ παρουσιάσθησαν διάφοροι ψευδομάρτυρες κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, χωρὶς νὰ φέρουν σοβαρὰς κατηγορίας, τέλος παρουσιάσθησαν δύο, οἱ ὁποῖοι εἶπαν ὅτι ἤκουσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ λέγῃ ὅτι δύναται νὰ κρημνίσῃ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν οἰκοδομήσῃ πάλιν. Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ἀληθῶς τοῦτο, ἀλλ' ἐνόει τὴν ταφὴν καὶ τὴν μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνάστασιν τοῦ σώματός του,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸ ὁποῖον ἦτο ναός, δηλ. κατοικία τοῦ Θεοῦ. Οἱ Ἑβραῖοι ὅμως τὸν παρεξήγησαν καὶ ἐνόμιζαν ὅτι ἔλεγε ταῦτα διὰ τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

Τότε ὁ Καϊάφας εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν: Ἀκούεις, τί σὲ κατηγοροῦν οὗτοι; τί ἔχεις νὰ ἀπαντήσῃς; Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐσιώπα τοῦ εἶπεν ὁ Καϊάφας: Σὲ ἐξορκίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ μᾶς εἴπῃς ἂν εἶσαι σὺ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ Σωτὴρ ἀπήντησε: Ναί, ἐγὼ εἶμαι. Ὁ ἀρχιερεύς, μόλις ἤκουσε τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ἰησοῦ, ὠργίσθη πολὺ καὶ εἶπεν: Οὗτος ἐβλασφήμησε· δὲν ἔχομεν πλέον ἀνάγκην ἀπὸ μάρτυρας· ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν του· σεῖς τί νομίζετε; Ὅλοι δὲ ἀπήντησαν ὅτι πρέπει νὰ θανατωθῇ. Τότε ἤρχισεν ὁ ὄχλος νὰ πτύῃ τὸν Σωτῆρα, νὰ τὸν ῥαπίζῃ καὶ νὰ τοῦ λέγῃ: Προφήτευσε, Χριστέ, ποῖος σὲ ἐκτύπησεν! Ὁ Ἰούδας, ὅταν εἶδεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς κατεδικάσθη εἰς θάνατον, μετενόησε διὰ τὴν πρᾶξίν του καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὰ ὁποῖα εἶχε λάβει διὰ τὴν προδοσίαν καὶ ὕστερον ἀπηγχονίσθη.

55. *Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου.*

Τὸ πλῆθος παρέλαβε κατὰ τὰ ἐξημερώματα τῆς Παρασκευῆς τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα καὶ ἔφερεν αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ ῥωμαίου ἡγεμόνος τῆς χώρας Ποντίου Πιλάτου, διὰ νὰ ἐπικυρώσῃ οὗτος τὴν ἀπόφασιν τῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ εἰς θάνατον. Εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ Πιλάτου τίνα κατηγορίαν φέρουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, τὸ πλῆθος ἀπήντησεν: Ἐὰν δὲν ἦτο κακοποιὸς δὲν θὰ τὸν ὡδηγοῦμεν ἐνώπιόν σου. Ὁ Πιλᾶτος τότε εἶπε: Λάβετέ τον καὶ δικάσατέ τον ὅπως ὁρίζει ὁ μωσαϊκὸς νόμος. Ὁ δὲ λαὸς ἀπήντησεν: Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ τὸν θανατώσωμεν· τὸν κατηγοροῦμεν ὅμως διότι λέγει πὼς εἶναι βασιλεύς, ἐνῷ ἡμεῖς ἕνα μόνον γνωρίζομεν βασιλέα, αὐτὸν ποὺ εἶναι εἰς τὴν Ρώμην. Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἔλεγεν οὐδὲ λέξιν καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα διὰ ν' ἀπολογηθῇ, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὁ Πιλᾶτος ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν: Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Ἐγὼ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δὲν εἶμαι βασιλεύς, καθὼς οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς· ἐὰν ἤμουν τοιοῦτος βασιλεύς, οἱ ὑπηρέται μου θὰ μὲ ἠλευθέρωναν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μου. Ἐγὼ ἦλθα εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ διδάξω τὴν ἀλήθειαν. Ὁ Πιλᾶτος τότε, τόσον ἀπὸ τοὺς λόγους ὅσον καὶ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν παράστασιν τοῦ Ἰησοῦ, ἐνόησεν ὅτι εἶχε πρὸ αὐτοῦ ἀθῷον καὶ εἶπε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους : Ἐγὼ δὲν εὑρίσκω καμμίαν κατηγορίαν εἰς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον· ἐσκέπτετο δὲ πῶς νὰ τὸν

Ἰησοῦν ἢ Βαραββᾶν ;

ἐλευθερώσῃ. Κατὰ τὴν συνήθειαν λοιπόν, ἡ ὁποία ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα νὰ ἐλευθερώνεται εἷς ἐκ τῶν Ἑβραίων καταδίκων, ἀφοῦ ἠρωτᾶτο ἡ γνώμη τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ἠρώτησεν ὁ Πιλᾶτος τὸν λαὸν ποῖον θέλει νὰ ἐλευθερώσῃ, τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν Βαραββᾶν, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Βαραββᾶς ἦτο φοβερὸς κακοῦργος, ὁ λαὸς θὰ ἐπροτίμα τὸν Ἰησοῦν. Ὁ λαὸς ὅμως παρεκινεῖτο ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς καὶ ἐφώναζε : τὸν Βα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ραββᾶν. Εἰς ἐρώτησιν δὲ τοῦ Πιλάτου: Καὶ τί νὰ κάμω τὸν' Ιησοῦν; ὁ λαὸς ἀπήντησε μὲ μανίαν : σταύρωσε, σταύρωσε αὐτόν. Ὁ Πιλᾶτος τότε διέταξε νὰ μαστιγώσουν τὸν Ἰησοῦν, νὰ τὸν ἐνδύσουν μὲ πορφυροῦν ἔνδυμα καὶ νὰ θέσουν εἰς τὴν κεφαλήν του στέφανον ἐξ ἀκανθῶν· τοιουτοτρόπως δὲ παρουσίασεν αὐτὸν εἰς τὸν ὄχλον καὶ εἶπεν : Ἴδε ὁ ἄνθρωπος· δηλαδή, νά ὁ ἄνθρωπος ποὺ θέλετε νὰ σταυρώσετε· ἀξίζει νὰ γίνεται τόσος θόρυβος δι' αὐτόν ; ἀξίζει νὰ καταδικασθῇ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἰς θάνατον ;

Ἀλλ' οὔτε μὲ αὐτὸ ἡσύχασαν οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἐξηκολούθουν νὰ φωνάζουν : Σταύρωσε, σταύρωσε αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπαν ὅτι ἐδίσταζεν ὁ Πιλᾶτος, ἤρχισαν νὰ τὸν ἀπειλοῦν ὅτι ἐὰν ἀθωώσῃ τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος λέγει τὸν ἑαυτόν του βασιλέα, σημαίνει ὅτι δὲν εἶναι φίλος τοῦ ἀληθοῦς βασιλέως, τοῦ Καίσαρος τῆς Ρώμης. Τότε ὁ Πιλᾶτος, μόλις εἶδεν ὅτι ἠδύνατο νὰ παρεξηγηθῇ ἀπὸ τὸν Καίσαρα, παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν ὄχλον διὰ νὰ σταυρώσουν αὐτόν.

56. *Ἡ σταύρωσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ.*

Οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ τὸν ὁδηγήσουν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου ἐξετελοῦντο αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις. Ἐβάσταζε δὲ ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρ τὸν σταυρόν· ἐπειδὴ ὅμως ἐκουράσθη καθ' ὁδόν, διέταξαν ἄνθρωπόν τινα, καλούμενον Σίμωνα, ἀπὸ τὴν Κυρήνην τῆς Ἀφρικῆς, νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρόν. Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς, ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦνκαὶ δύο κακούργους, ἕνα ἐκ δεξιῶν του καὶ ἄλλον ἐξ ἀριστερῶν του. Ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Ἰησοῦ ἐτέθη ἐπιγραφὴ εἰς τρεῖς γλώσσας, ἑβραϊκήν, ἑλληνικὴν καὶ λατινικήν, ἡ ὁποία ἐδήλωνε τὸν λόγον τῆς καταδίκης τοῦ' Ιησοῦ: Ἰησοῦς Ναζωραῖος, βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, οἱ στρατιῶται διεμοιράσθησαν τὰ ἐνδύματά του.

Τότε πολλοὶ ἐπλησίαζαν εἰς τὸν σταυρὸν καὶ ὕβριζαν καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

περιέπαιζαν τὸν Ἰησοῦν. Οὗτος δὲ ἔλεγε: Πάτερ, συγχώρησε αὐτούς, διότι δὲν γνωρίζουν τί πράττουν.

Ὁ Ἰησοῦς φέρει τὸν σταυρόν.

Εἷς ἀπὸ τοὺς κρεμαμένους εἰς τὸν σταυρὸν κακούργους περιέπαιζε καὶ αὐτὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγεν: ἂν εἶσαι σὺ ὁ Χριστός,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σῶσε τὸν ἑαυτόν σου καὶ ἡμᾶς. Ὁ ἄλλος ὅμως κακοῦργος ἐπέπληττεν αὐτὸν καὶ ἔλεγε: Δὲν φοβᾶσαι τὸν Θεόν; ἡμεῖς μὲν δικαίως τιμωρούμεθα, αὐτὸς ὅμως δὲν ἔπραξεν οὐδὲν κακόν· καὶ ἀφοῦ ἐστράφη πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἶπε: Κύριε, νὰ μὲ ἐνθυμηθῇς εἰς τὴν βασιλείαν σου. Ὁ δὲ Σωτὴρ τοῦ ἀπήντησεν: Ἀληθῶς σοῦ λέγω, σήμερον θὰ εἶσαι μαζί μου εἰς τὸν παράδεισον.

Ὁ Ἰησοῦς, ὅταν εἶδε πλησίον τοῦ σταυροῦ τὴν μητέρα του καὶ τὸν ἀγαπητόν του μαθητὴν Ἰωάννην, εἶπε πρὸς τὴν μητέρα του: Μῆτερ, ἰδοὺ ὁ υἱός σου· πρὸς δὲ τὸν Ἰωάννην: Ἰωάννη, ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Ἀπὸ τότε ὁ Ἰωάννης παρέλαβε τὴν παρθένον Μαρίαν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ τὴν ἐπεριποιεῖτο ὡς μητέρα του.

Ἀπὸ τὴν μεσημβρίαν τῆς Παρασκευῆς μέχρι τῆς τρίτης ὥρας τοῦ ἀπογεύματος ἔγινε σκότος βαθὺ εἰς ὅλην τὴν γῆν. Τὴν δὲ τρίτην ὥραν ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξε: Θεέ μου, Θεέ μου, διατί μὲ ἐγκατέλιπες; Μετὰ τοῦτο εἶπε: διψῶ Οἱ δὲ στρατιῶται ἀφοῦ ἐπότισαν ἕνα σπόγγον εἰς ὄξος, ἔθεσαν αὐτὸν εἰς κάλαμον καὶ τὸν ἐπλησίασαν εἰς τὸ στόμα του. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔλαβε τὸ ὄξος καὶ εἶπε: Τετέλεσται (δηλαδὴ συνεπληρώθη τὸ ἔργον διὰ τὸ ὁποῖον ἀπεστάλην). Ἀφοῦ δὲ ἀνεστέναξε βαθέως εἶπε: Πάτερ, εἰς σὲ παραδίδω τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ἀμέσως ἔκλινε τὴν κεφαλήν του καὶ ἀπέθανεν.

Μόλις ἀπέθανεν ὁ Ἰησοῦς, ἐσείσθη ἡ γῆ, αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, οἱ τάφοι ἠνοίχθησαν καὶ πολλοὶ ἀνέστησαν ἐκ τῶν νεκρῶν. Τότε τινὲς τῶν Ἰουδαίων ἐφοβήθησαν καὶ ἐνόησαν ὅτι ἀληθῶς ὁ σταυρωθεὶς ἦτο υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ ἑπομένη ἡμέρα ἦτο Σάββατον τῆς ἑβδομάδος τοῦ Πάσχα, ἦλθαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παρεκάλεσαν τὸν Πιλᾶτον νὰ μὴ μείνουν τὰ σώματα τὸ Σάββατον ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, διότι ἀπηγορεύετο τοῦτο ἀπὸ τὸν μωσαϊκὸν νόμον. Τότε οἱ στρατιῶται κατὰ διαταγὴν τοῦ Πιλάτου, ἦλθαν, καὶ τοὺς μὲν κακούργους, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν ἀκόμη ἀποθάνει, ἐφόνευσαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, τὸν δὲ Ἰησοῦν δὲν ἤγγισαν, ἐπειδὴ εἶχε πλέον ἀποθάνει. Εἷς στρατιώτης ὅμως, διὰ νὰ βεβαιωθῇ, ἐκέντησε τὴν πλευράν του μὲ τὴν λόγχην καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἡ ἀποκαθήλωσις τοῦ Σωτῆρος.

57. Ἡ ταφὴ τοῦ Ἰησοῦ.

Τὴν ἑσπέραν τῆς Παρασκευῆς ἦλθε πρὸς τὸν Πιλᾶτον ὁ Ἰωσήφ, ὁ καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀριμάθαιαν, βουλευτής, δηλαδὴ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὁ ναὸς τῆς ἀναστάσεως, ἱδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μέλος τοῦ μεγάλου συνεδρίου, ἀνὴρ δίκαιος καὶ πλούσιος πολύ, Χριστιανὸς εἰς τὸ κρυπτὸν καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πιλᾶτος διέταξε νὰ τοῦ δοθῇ καὶ ἀφοῦ οὗτος τὸ ἔλαβε μετὰ τοῦ Νικοδήμου, ὁ ὁποῖος ἔφερεν ἀρώματα, τὸ ἤλειψαν, ὡς συνήθιζαν οἱ Ἑβραῖοι, μὲ αὐτὰ καὶ τὸ ἐτύλιξαν εἰς σινδόνα καθαράν. Ὕστερα δὲ ἔθαψαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔφραξαν μὲ λίθον τὴν θύραν τοῦ μνημείου, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε ταφῇ προηγουμένως ἄλλος τις.

Τὴν ἑπομένην ἡμέραν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο μὴ ἔλθουν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ κλέψουν τὸ σῶμά του καὶ εἴπουν ὕστερον ὅτι ἀνέστη, ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Πιλᾶτον νὰ κλείσῃ καλῶς τὸν τάφον καὶ νὰ θέσῃ φρουρὰν πρὸς φύλαξίν του. Ὁ Πιλᾶτος ἐδέχθη καὶ ἔγινε κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν των.

ϛʹ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ, ΑΙ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

58. *Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος.*

Τὴν Κυριακὴν τὸ πρωΐ, μόλις ἐξημέρωσεν, ἦλθαν εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἰησοῦ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη, μὲ ἀρώματα, διὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Μόλις ἔφθασαν εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδαν, μὲ μεγάλην των ἔκπληξιν, ὅτι ὁ λίθος δὲν ἐσκέπαζε πλέον αὐτό, διότι ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ κατῆλθε καὶ τὸν ἀπεκύλισεν, οἱ δὲ φύλακες τοῦ τάφου, ὅταν εἶδον τὸν ἄγγελον καὶ ἤκουσαν τὸν σεισμόν, ὁ ὁποῖος συνέβη, ἐφοβήθησαν καὶ ἔγιναν ὡς νεκροί.

Ἐνῷ αἱ γυναῖκες πλήρεις ἀπὸ φόβον καὶ ἔκπληξιν ἔβλεπαν τὸν τάφον ἀνοικτόν, ὁ ἄγγελος ὁ ὁποῖος ἐκάθητο εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ μνημείου, εἶπεν εἰς αὐτάς: Μὴ φοβῆσθε· γνωρίζω ὅτι ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ἐσταυρώθη· δὲν εἶνε ἐδῶ· ἀνέστη· ἔλᾶτε ἴδετε τὸν τόπον, ὅπου ἦτο ὁ Σωτήρ, καὶ πηγαίνετε ταχέως νὰ ἀναγγείλετε τὸ συμβὰν εἰς τοὺς μαθητάς του. Ἀμέσως δὲ αἱ γυναῖκες ἔτρεξαν νὰ ἀναγγείλουν εἰς τοὺς μαθητὰς τὴν ἀνάστασιν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ Ἰησοῦ. Ἀλλ' ἐνῷ ἐκεῖναι ἐπήγαιναν ν' ἀναγγείλουν ταῦτα εἰς τοὺς μαθητάς, ἀπήντησαν καθ' ὁδὸν τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος εἶπεν εἰς αὐτάς : Χαίρετε. Αἱ γυναῖκες ἐπλησίασαν, μὲ μεγάλην

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος.

χαρὰν καὶ μὲ θαυμασμόν, καὶ τὸν προσεκύνησαν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτάς : Μὴ φοβῆσθε· πηγαίνετε ν' ἀναγγείλετε εἰς τοὺς μαθητάς μου τὸ συμβάν, καὶ νὰ τοὺς εἰπῆτε νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὅπου θὰ μὲ ἴδοῦν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

59. Αἱ ἐμφανίσεις τοῦ Σωτῆρος μετὰ τὴν ἀνάστασιν.

Ὁ Σωτήρ, μετὰ τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του εἰς τὰς μυροφόρους, ἐνεφανίσθη τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰς τὸν Πέτρον καὶ ἔπειτα εἰς

Ὁ ἀναστὰς Ἰησοῦς ἐμφανίζεται εἰς τοὺς μαθητάς του, οἱ ὁποῖοι μετέβαιναν εἰς Ἐμμαούς.

δύο μαθητάς του, οἱ ὁποῖοι μετέβαιναν εἰς τὴν κώμην Ἐμμαοὺς καὶ συνέφαγε μαζί μὲ αὐτούς. Τέλος δὲ ἐνεφανίσθη ἀργὰ τὴν ἑσπέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ραν πρὸς τοὺς ἀποστόλους του, οἱ ὁποῖοι ἦσαν συνηθροισμένοι εἰς μίαν οἰκίαν, καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς: εἰρήνη ὑμῖν.

Ἐκ τοῦ κύκλου τῶν μαθητῶν ἔλειπε τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ὁ Θωμᾶς, ὁ ὁποῖος, ὅταν τοῦ διηγήθησαν οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Σωτῆρος, ἐδυσπίστησε καὶ εἶπεν ὅτι ἂν δὲν ἴδῃ μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἂν δὲν ἐγγίσῃ μὲ τὰς χεῖράς του δὲν θὰ πεισθῇ. Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ὅμως, ἐνῷ ἦσαν ὅλοι οἱ μαθηταὶ μὲ τὸν Θωμᾶν, παρουσιάσθη πάλιν ὁ Χριστός, ἂν καὶ ἦσαν κλεισταὶ αἱ θύραι, ἐστάθη εἰς τὸ μέσον αὐτῶν καὶ εἶπεν: εἰρήνη ὑμῖν· εἰς δὲ τὸν Θωμᾶν εἶπε: φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ τὴν πλευράν μου ὅτι ἔχουν τὰ σημεῖα τῆς σταυρώσεως καὶ μὴ εἶσαι ἄπιστος. Τότε ὁ Θωμᾶς εἶπε: σὺ εἶσαι ὁ κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησε: πιστεύεις, Θωμᾶ, διότι μὲ εἶδες; μακάριοι εἶναι ὅσοι θὰ πιστεύσουν χωρὶς νὰ μὲ ἴδουν.

Ἄλλοτε ἐνεφανίσθη ὁ Σωτὴρ εἰς τινας τῶν ἀποστόλων, ἐνῷ ἡλίευαν εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας. Καὶ πολλὰς ἄλλας φοράς, εἰς τὸ διάστημα 40 ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀνάστασιν, ὁ Σωτὴρ ἐνεφανίσθη εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς διαφόρους παραγγελίας.

60. Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.

Τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνάστασιν ὁ Ἰησοῦς ἦλθε μὲ τοὺς μαθητάς του εἰς τὸ πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων ὄρος τῶν ἐλαιῶν καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰς τελευταίας παραγγελίας του. Τοὺς εἶπε, δηλαδή, νὰ μὴ ἀπομακρυνθοῦν τῶν Ἱεροσολύμων, ἀλλ' ἐκεῖ νὰ περιμένουν τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον τοὺς ὑπεσχέθη, καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ὁποίου θὰ κηρύξουν εἰς ὅλην τὴν γῆν. Ἀφοῦ δὲ εἶπε ταῦτα καὶ ηὐλόγησε τοὺς μαθητάς του, ἀνελήφθη ἐνώπιόν των εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ νεφέλη ἀπέκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς των. Ἐνῷ δὲ οἱ μαθηταὶ ἔβλεπαν ἔκπληκτοι εἰς τὸν οὐρανόν, δύο ἄγγελοι παρουσιάσθησαν εἰς αὐτοὺς μὲ λευκὰ ἐνδύματα καὶ τοὺς εἶπαν: Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί βλέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πετε εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος ἀνελήφθη τώρα εἰς τὸν οὐρανόν, θὰ ἔλθῃ πάλιν μὲ τὸν ἴδιον τρόπον. Τότε

Ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.

οἱ μαθηταί του προσεκύνησαν καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱεροσόλυμα μὲ μεγάλην χαράν, ἐκεῖ δὲ διαρκῶς ὕμνουν καὶ ηὐλόγουν τὸν Θεὸν εἰς τὸ ἱερόν.

Ἡ ἐκκλησία ἡμῶν ἑορτάζει τὴν μνήμην τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα, ἡμέραν Πέμπτην.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ζ΄ Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

61. Ἡ ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἡ ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Οἱ Ἑβραῖοι πεντήκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα ἑώρταζαν τὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς ὡς εὐχαριστήριον ἡμέραν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ τὸν θερισμόν.

Κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν λοιπὸν τοῦ ἔτους 33 μ.Χ. ἐνῷ οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ἦσαν συνηθροισμένοι εἰς μίαν οἰκίαν τῶν Ἱεροσολύμων καὶ προσηύχοντο, αἰφνιδίως ἠκούσθη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἦχος, ὡσὰν νὰ ἔπνεε σφοδρότατος ἄνεμος καὶ ἐπλήρωσε τὴν οἰκίαν· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ ἑκάστου τῶν ἀποστόλων ἐπεκάθισαν φλόγες, αἱ ὁποῖαι εἶχαν σχῆμα γλώσσης. Τότε οἱ ἀπόστολοι ἐπληρώθησαν ἀπὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ ἤρχισαν νὰ ὁμιλοῦν εἰς διαφόρους ξένας γλώσσας.

Οἱ κάτοικοι τῶν Ἱεροσολύμων, ὅταν ἤκουσαν τὸν θόρυβον, ἦλθαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο νὰ ἰδοῦν τί συμβαίνει καὶ μὲ μεγάλην των ἔκπληξιν εἶδαν τοὺς μαθητὰς νὰ ὑμνοῦν τὸν Θεὸν εἰς ξένας γλώσσας καὶ ἠπόρουν.

Τότε λοιπὸν ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐξεφώνησε θαυμάσιον λόγον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδίδαξεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποροῦν δι᾽ ὅσα συνέβησαν, διότι, ὅπως εἶχαν προείπει οἱ προφῆται, τὸ ἅγιον Πνεῦμα κατῆλθε καὶ ἐφώτισε τοὺς μαθητάς· αὐτὸς ὁ Χριστός, τοὺς εἶπε, τὸν ὁποῖον σεῖς μὲν ἀδίκως ἐσταυρώσατε, ὁ δὲ Θεὸς ἀνέστησεν, αὐτὸς μᾶς ἔστειλε τὸ Πνεῦμα τὸ ὁποῖον βλέπετε καὶ ἀκούετε.

Ὁ λόγος τοῦ Πέτρου ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατάς του, οἱ ὁποῖοι ἠρώτων αὐτὸν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους τί νὰ κάμουν καὶ νὰ σωθοῦν· ὁ Πέτρος τοὺς συνέστησε νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ βαπτισθοῦν. Τρισχίλιοι δὲ περίπου Ἑβραῖοι, μὲ μεγάλην προθυμίαν, ἤκουσαν τὴν συμβουλὴν τοῦ Πέτρου καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐβαπτίσθησαν ἀμέσως, τοιουτοτρόπως δὲ ἱδρύθη ἡ πρώτη μεγάλη χριστιανικὴ ἐκκλησία εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἰς τοὺς ἀποστόλους καὶ τῆς ἱδρύσεως τῆς πρώτης μεγάλης χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἑορτάζομεν πεντήκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα, Κυριακὴν πάντοτε, τὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς· τὴν δὲ ἑπομένην Δευτέραν ἑορτάζομεν τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖον κατῆλθεν εἰς τοὺς ἀποστόλους.

62. Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία.

Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων ηὔξανε, χάρις εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἤκουαν μὲ μεγάλον σεβασμὸν τὰ κηρύγματα τῶν ἀποστόλων, προσηύχοντο ὅλοι μαζὶ καὶ ἐτέλουν τακτικώτατα τὴν θείαν εὐχαριστίαν. Τόσον ἀγαπημένοι ἦσαν μεταξύ των, ὥστε ὅλοι εἶχαν τὰς αὐτὰς σκέψεις καὶ τὰς αὐτὰς ἐπιθυμίας· ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν εἶχαν περιουσίαν τινά, παρέδιδαν αὐτὴν εἰς τοὺς ἀποστόλους, οἱ ὁποῖοι ἐμοίραζαν χρήματα εἰς τοὺς πτωχοτέρους καὶ ἐφρόντιζαν νὰ δίδεται τροφὴ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανά. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ ἀπόστολοι ἤθελαν νὰ καταγίνωνται ἀποκλειστικῶς μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, συνέστησαν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἐκλέξουν ἑπτὰ ἄνδρας ἐκλεκτούς, οἱ ὁποῖοι νὰ φροντίζουν διὰ τὴν διατροφὴν τῶν χηρῶν, καὶ τότε ἐξελέγησαν οἱ ἑπτὰ διάκονοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Στέφανος ἀνὴρ μὲ πίστιν καὶ θεῖον ζῆλον.

Οἱ Ἑβραῖοι ὅμως ἔβλεπαν μὲ φθόνον τὴν ταχεῖαν αὔξησιν τῶν Χριστιανῶν καὶ μὲ φθόνον τὴν μεγάλην ἀγάπην μεταξύ των· διὰ τοῦτο ἤρχισαν ταχέως νὰ καταδιώκουν τοὺς Χριστιανούς. Πρῶτον θῦμα τοῦ διωγμοῦ τούτου ἔπεσεν ὁ Στέφανος, τὸν ὁποῖον ἐλιθοβόλησαν. Ἐνῷ δὲ οὗτος ἀπέθνησκε παρεκάλει, ὡς ὁ Χριστὸς τὸν Θεόν, νὰ μὴ τιμωρήσῃ τοὺς φονεῖς του.

Τὸ μαρτύριον τοῦ Στεφάνου ἐπηκολούθησε μέγας διωγμὸς κατὰ τῶν Χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι ἠναγκάσθησαν νὰ φύγουν ἀπὸ τὰ Ἱερο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σόλυμα καὶ νὰ διασπαροῦν εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Παλαιστίνης. Οἱ ἀπόστολοι ὅμως ἔμειναν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἐπειδὴ ὁ Στέφανος εἶναι ὁ πρῶτος μετὰ Χριστὸν Χριστιανός, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε μαρτυρικὸν θάνατον, λέγεται πρωτομάρτυς· δὲ μνήμη του ἑορτάζεται εἰς τὰς 27 Δεκεμβρίου, εὐθὺς μετὰ τὰ Χριστούγεννα.

63. Ὁ Σαοὺλ γίνεται Χριστιανός.

Μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ὁποῖοι σφοδρότατα κατεδίωκαν τοὺς Χριστιανούς, ἦτο καὶ νεανίας τις, Σαούλ, ὁ ὁποῖος ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν λιθοβολισμὸν ἐναντίον τοῦ Στεφάνου καὶ ἀνεζήτει πανταχοῦ τοὺς χριστιανοὺς διὰ νὰ τοὺς σύρῃ εἰς τὴν φυλακήν. Κατήγετο δὲ ὁ Σαοὺλ ἀπὸ τὴν Ταρσόν, πόλιν τῆς Κιλικίας, εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ ἦτο μαθητὴς σοφοῦ νομοδιδασκάλου, τοῦ Γαμαλιήλ, παρὰ τοῦ ὁποίου εἶχε διδαχθῆ λεπτομερῶς περὶ τῆς ἰουδαϊκῆς θρησκείας, τὰς διατάξεις τῆς ὁποίας πάσας ἐτήρει ἀκριβέστατα· ἔζη δὲ ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ σκηνοποιοῦ, ἤτοι κατεσκεύαζε σκηνάς. Τόσην μανίαν εἶχεν ὁ Σαοὺλ κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ὥστε μίαν ἡμέραν ἦλθε πρὸς τὸν ἀρχιερέα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πόλιν τῆς Συρίας Δαμασκόν, καὶ ἀφοῦ συλλάβῃ τοὺς χριστιανούς, νὰ ὁδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἀλλὰ μόλις ὁ Σαοὺλ ἐπλησίασεν εἰς Δαμασκόν, αἴφνης ἐφώτισεν αὐτὸν φῶς οὐράνιον ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ ἀπὸ τὴν ταραχήν του ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν· ἤκουσε δὲ φωνήν, ἡ ὁποία ἔλεγεν εἰς αὐτόν: «Σαούλ, Σαούλ, τί μὲ διώκεις;»· ἀμέσως ἠρώτησε ποῖος τοῦ ὁμιλεῖ καὶ ἤκουσε πάλιν τὴν αὐτὴν φωνὴν νὰ τοῦ λέγῃ: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς ποὺ καταδιώκεις». Μὲ φόβον τότε ἐρωτᾷ ὁ Σαοὺλ τί πρέπει νὰ πράξῃ καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Δαμασκὸν καὶ ἐκεῖ θὰ μάθῃ τοῦτο. Οἱ συνοδοὶ τοῦ Σαοὺλ ἔμειναν ἐμβρόντητοι, διότι ἤκουαν μὲν τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου δὲν ἔβλεπαν δὲ κανένα. Ὁ Σαοὺλ τότε ἠγέρθη καὶ ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοί του ἦσαν ἀνοικτοί, δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τίποτε· μόνον δὲ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν συνοδῶν του κατώρθωσε νὰ προχωρήσῃ καὶ νὰ εἰ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σέλθῃ εἰς τὴν Δαμασκόν, ὅπου τρεῖς ἡμέρας οὔτε ἔβλεπεν, οὔτε ἔφαγε καὶ ἔπιέ τι. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας εἷς χριστιανὸς τῆς Δαμασκοῦ, ὁ Ἀνανίας, ἔλαβεν ἐντολὴν ἀπὸ τὸν Κύριον καὶ ἦλθε πρὸς τὸν Σαοὺλ καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτοῦ τὰς χεῖράς του, τότε δὲ ὁ Σαοὺλ ἀπέκτησε πάλιν τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ ἀμέσως ἐβαπτίσθη. Ἔκτοτε ὁ Σαούλ, ὁ ὁποῖος ἕως τότε ἦτο σφοδρότατος διώκτης τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἔγινεν ὁ θερμότατος ὀπαδὸς καὶ κῆρυξ τῆς νέας θρησκείας, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

64. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κηρύττει τὸν Χριστιανισμὸν εἰς τὴν Ἀσίαν.

Οἱ Ἑβραῖοι τῆς Δαμασκοῦ μόλις ἔμαθον ὅτι ὁ Παῦλος ἔγινε Χριστιανός, ἐζήτουν κάθε εὐκαιρίαν διὰ νὰ τὸν φονεύσουν καὶ ἐφύλατταν εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως διὰ νὰ μὴ δραπετεύσῃ. Διὰ τοῦτο οἱ Χριστιανοὶ τῆς πόλεως, τὸν ἔθεσαν κατὰ τὴν νύκτα, εἰς ἓν καλάθιον, τὸ ὁποῖον κατεβίβασαν ἀπὸ τὸ τεῖχος καὶ τοιουτοτρόπως ἠδυνήθη νὰ φύγῃ ὁ Παῦλος ἀπὸ τὴν Δαμασκόν. Ἦλθε δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖ τὸν κατεδίωκον οἱ Ἑβραῖοι, ἔφυγε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ κατόπιν εἰς τὴν πατρίδα του Ταρσόν. Ἐκεῖ συνηντήθη μὲ τὸν Βαρνάβαν καὶ ἦλθαν μαζί, διὰ νὰ κηρύξουν τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Συρίας, τὴν Ἀντιόχειαν, ὅπου διὰ πρώτην φορὰν ὠνομάσθησαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος Χριστιανοί.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἀφοῦ ἔμεινε χρόνον τινὰ εἰς Ἀντιόχειαν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Συρίας, ἦλθε καὶ ἐκήρυξεν εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Κύπρου καὶ κατόπιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἂν καὶ οἱ Ἑβραῖοι τὸν κατεδίωκαν πολύ, κατώρθωσε ὅμως πανταχοῦ νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ διαδίδῃ τὸν Χριστιανισμόν.

65. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀπὸ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ἦλθεν ὁ Παῦλος, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὅπου ἐκήρυξεν εἰς Φιλίππους, Θεσ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σαλονίκην καὶ Βέροιαν· ἀπὸ ἐκεῖ δέ, ἐπειδὴ κατεδιώκετο, ἦλθεν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Παῦλος, ὅταν ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐλυπεῖτο πολὺ διότι ἔβλεπε τὴν πόλιν πλήρη ἀπὸ βωμοὺς καὶ ἀπὸ εἴδωλα· πολλάκις δὲ ἤρχετο εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰς συναγωγὰς τῶν Ἑβραίων καὶ ἐκήρυττε περὶ τοῦ Χριστοῦ. Τότε διάφοροι φιλόσοφοι, ἀπὸ περιέργειαν, ἠθέλησαν νὰ ἀκούσουν τί διδάσκει ὁ Παῦλος καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὸν λόφον τοῦ Ἀρείου Πάγου, πλησίον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, διὰ νὰ κηρύξῃ. Οὗτος ἐδέχθη μὲ προθυμίαν καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς ὁμιλῇ. Ἐπειδὴ εἰς τὰς Ἀθήνας μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὑπῆρχεν εἰς βωμός, ἀφιερωμένος εἰς τὸν ἄγνωστον Θεόν, ὁ Παῦλος ἔλαβεν ἀφορμὴν ἀπὸ αὐτὸν καὶ εἶπεν ὅτι τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον αὐτοὶ ἀγνοοῦν, αὐτὸς γνωρίζει καὶ αὐτὸν ἦλθε νὰ κηρύξῃ. Αὐτὸς ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε καὶ κυβερνᾷ τὸν κόσμον καὶ ζητεῖ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μετανοήσουν, διότι εἰς ὡρισμένην ἡμέραν θὰ τοὺς κρίνῃ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν.

Ἀπὸ τοὺς ἀκροατὰς τοῦ Παύλου ἄλλοι μὲν τὸν ἐχλεύαζαν, ἄλλοι δὲ εἶπαν ὅτι ἄλλοτε θὰ τὸν ἀκούσουν πάλιν· ἐλάχιστοι δὲ ἐπίστευσαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ μία γυνή, ἡ Δάμαρις. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης εἶναι ὁ πρῶτος Ἀθηναῖος ποὺ ἔγινε Χριστιανός, θεωρεῖται ὁ πολιοῦχος ἅγιος τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ἡ δὲ μνήμη του ἑορτάζεται τὴν τρίτην Ὀκτωβρίου.

Ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ὁ Παῦλος ἦλθεν εἰς τὴν Κόρινθον, ὅπου ἔμεινεν ἓν καὶ ἥμισυ ἔτος, καὶ ἐκήρυττε κατ' ἀρχὰς πρὸς τοὺς Ἑβραίους καὶ ὕστερον, ἐπειδὴ αὐτοὶ τὸν ὕβριζαν, πρὸς τοὺς εἰδωλολάτρας.

66. *Αἱ φυλακίσεις καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἀποστόλου Παύλου.*

Ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ὁ Παῦλος ἀπὸ τὴν Κόρινθον ἦλθεν εἰς τὴν Ἔφεσον καὶ κατόπιν εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, τέλος δὲ ἠθέλησε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἐκεῖ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐνῷ εὑρίσκετο ὁ Παῦλος μίαν ἡμέραν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ ναοῦ, ἐπετέθησαν ἐναντίον του Ἰουδαῖοι, καὶ ἀφοῦ τὸν ἔσυραν ἔξω ἀπὸ τὸν ναὸν ἐζήτουν νὰ τὸν φονεύσουν· τότε κατέφθασεν ὁ χιλίαρχος μετὰ στρατιωτῶν καὶ ἠλευθέρωσε τὸν Παῦλον ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ὄχλου, διέταξε δὲ τοὺς στρατιώτας νὰ τὸν δέσουν καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσουν εἰς τὸ φρούριον· ἐπειδὴ ὅμως ἐφανερώθη συνωμοσία κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Παύλου, ὁ χιλίαρχος τὸν ἔστειλε μὲ ἰσχυρὰν φρουρὰν εἰς Καισάρειαν, διὰ νὰ δικασθῇ ἐκεῖ ἐνώπιον τοῦ Ρωμαίου διοικητοῦ· καὶ ἐπείσθη μὲν ὁ διοικητὴς περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ Παύλου, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἤθελε χάριν αὐτοῦ νὰ δυσαρεστήσῃ τοὺς Ἰουδαίους, ἐκράτησεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν δύο ἔτη, μέχρις ὅτου ἀνεκλήθη καὶ διωρίσθη νέος διοικητής. Ὁ Παῦλος ὅμως ἐνόησεν ὅτι ὁ νέος διοικητὴς δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ δυσαρεστήσῃ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ δι' αὐτὸ ἐζήτησε νὰ σταλῇ εἰς Ρώμην διὰ νὰ δικασθῇ, διότι ὡς ρωμαῖος πολίτης εἶχεν αὐτὸ τὸ δικαίωμα.

Ἡ ἄδεια τοῦ ἐδόθη καὶ ἀνεχώρησε διὰ Ρώμην· ἀλλὰ κατὰ τὸν πλοῦν συνέβη ναυάγιον, ἐκ τοῦ ὁποίου ὅμως πάντες οἱ ἐπιβάται διεσώθησαν εἰς τὴν νῆσον Μελίτην. Μετὰ τρίμηνον διαμονὴν ἐκεῖ, ἐξηκολούθησεν ὁ Παῦλος τὸ ταξείδιον διὰ Ρώμην. Ὅταν ἔφθασεν εἰς Ρώμην παρεδόθη εἰς τὸν ἔπαρχον καὶ ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ κατοικῇ ἰδιαιτέρως, ὑπὸ ἐπιτήρησιν ἑνὸς στρατιώτου, καὶ μὲ πλήρη ἐλευθερίαν νὰ δέχεται καὶ νὰ κηρύττῃ. Μετὰ διετῆ φυλάκισιν εἰς τὴν Ρώμην ὁ Παῦλος ἐδικάσθη καὶ ἠθῳώθη· ἀφοῦ δ' ἠλευθερώθη ἦλθεν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Κρήτης, πάλιν δὲ ἦλθεν εἰς Ἰταλίαν καὶ τέλος εἰς Ρώμην, ὅπου συνελήφθη ἐκ νέου καὶ ὑπέστη μαρτυρικὸν θάνατον μετὰ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, ὅταν αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης ἦτο ὁ σκληρὸς Νέρων.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰργάσθη ὅπως κανεὶς ἄλλος διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας, διὰ τοῦτο λέγεται καὶ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν· συνέγραψε δὲ καὶ 14 σπουδαιοτάτας ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς Χριστιανούς, αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην. Τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου τούτου ἀποστό-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λου ἑορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας, μαζὶ μὲ τὴν μνήμην τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, εἰς τὰς 29 Ἰουνίου.

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος.

67. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος.

Ὁ Σίμων, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ἀκλόνητον πίστιν του ὠνομάσθη ἀπὸ τὸν Σωτῆρα Πέτρος (εἰς τὴν ἀραμαϊκὴν γλῶσσαν Κηφᾶς) δηλαδὴ βράχος, ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ καὶ ἀδελφὸς τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου. Ἁλιεὺς εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἔγινε κατ'

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀρχὰς μὲ τὸν ἀδελφόν του μαθητὴς τοῦ Προδρόμου καὶ ἔπειτα τοῦ Σωτῆρος, τοῦ ὁποίου ἀνεδείχθη ὁ κορυφαῖος ἀπόστολος.

Ὁ Σωτὴρ ἠγάπα ἰδιαιτέρως τὸν Πέτρον διὰ τὴν θερμήν του ἀγάπην πρὸς αὐτόν· δι᾽ αὐτὸ τὸν παρέλαβε μαζί του κατὰ τὴν μεταμόρφωσιν καὶ εἰς τὸ Γεθσημανῆ, καὶ τὸν ἠξίωσε νὰ γίνῃ εἷς ἀπὸ τοὺς πρώτους μάρτυρας τῆς ἀναστάσεως.

Κατὰ τὴν πεντηκοστὴν τοῦ 33 μ. Χ. εἴδαμεν πόσον ὁ λόγος τοῦ Πέτρου συνετέλεσε νὰ ἱδρυθῇ ἡ πρώτη μεγάλη χριστιανικὴ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων, εἰς τὸ μέσον τῆς ὁποίας εἰργάζετο ἀδιακόπως, μὲ τὸ κήρυγμα καὶ μὲ θαύματα, χωρὶς νὰ φοβῆται διωγμοὺς καὶ κινδύνους.

Μετὰ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τοῦ Στεφάνου ἐκήρυξεν ὁ Πέτρος καὶ ἐκτὸς τῶν Ἱεροσολύμων, εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἀσίας, ὅπου καὶ ἔκαμε διάφορα θαύματα, ὅπως τὴν ἀνάστασιν μιᾶς κόρης, τῆς Ταβιθᾶ εἰς τὴν Ἰόππην. Ὅταν ἐπανῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, συνελήφθη καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς φυλακάς, ἠλευθερώθη δὲ κατὰ θαυμαστὸν τρόπον· κατόπιν ἐκήρυξεν εἰς διαφόρους πάλιν πόλεις τῆς Ἀσίας. Περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου του ἦλθεν εἰς Ρώμην, ὅπου συνελήφθη καὶ ἐμαρτύρησε μαζὶ μὲ τὸν Παῦλον.

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος συνέγραψε καὶ δύο ἐπιστολάς, αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

68. Οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι.

Περὶ τοῦ βίου τῶν λοιπῶν ἀποστόλων, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος, ὀλίγα γνωρίζομεν.

Ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Πέτρου, μετὰ τὴν ἀνάληψιν, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς διαφόρους χώρας, τὴν Σκυθίαν, τὸν Πόντον, τὴν Θράκην καὶ τὴν Ἀχαΐαν, ὅπου κατ᾽ ἀρχαίαν παράδοσιν, ἐμαρτύρησεν εἰς τὰς Πάτρας, αἱ ὁποῖαι διὰ τοῦτο τὸν τιμοῦν ὡς τὸν πολιοῦχον ἅγιόν των. Ἐπειδὴ ὁ Ἀνδρέας προσεκλήθη πρῶτος ἀπόστολος παρὰ τοῦ Σωτῆρος λέγεται πρωτόκλητος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Περὶ τοῦ Ἰακώβου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τῆς Σαλώμης, γνωρίζομεν ὅτι ὑπέστη μαρτυρικὸν θάνατον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ὁ ἀδελφός του Ἰωάννης, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος, ἔμεινεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ κατόπιν ἦλθεν εἰς Ἔφεσον, ὅπου ἔζησε μέχρι τέλους τοῦ βίου του. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του, ὑπέργηρως πλέον, δὲν ἠδύνατο νὰ λέγῃ πολλά, ἀλλ' ἐπανελάμβανε μόνον τὰς λέξεις: «Τεκνία, ἀγαπᾶτε ἀλλήλους».

Ὁ Ἰωάννης συνέγραψε τὸ Εὐαγγέλιον, τρεῖς ἐπιστολὰς κα τὴν ἀποκάλυψιν, ὅπου ἀποκαλύπτει (δηλ. φανερώνει) ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς θὰ θριαμβεύσῃ.

Κατ' ἀρχαίας παραδόσεις ὁ Φίλιππος ἐκήρυξεν εἰς τὴν Φρυγίαν· ὁ Βαρθολομαῖος εἰς τὰς Ἰνδίας· ὁ Θωμᾶς εἰς τὴν Παρθίαν, τὰς Ἰνδίας καὶ ἄλλας χώρας τῆς Ἀσίας· ὁ Ματθαῖος, ὁ συγγραφεὺς τοῦ Εὐαγγελίου, εἰς Αἰθιοπίαν καὶ ἀλλαχοῦ.

Τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην διεδέχθη ὡς δωδέκατος ἀπόστολος ὁ Ματθίας.

Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ ἰδιαιτέρως τὴν μνήμην ἑνὸς ἑκάστου τῶν Ἀποστόλων, ὅλων δὲ ὁμοῦ τὴν 30ὴν Ἰουνίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ εἴδαμεν τὸν βίον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ ὁποῖος εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν ἕνα μόνον εἶχε σκοπόν: νὰ ἐκτελῇ τὸ θέλημα τοῦ οὐρανίου Πατρός του.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μέγας Διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ ὁποῖος πρῶτος ἐφήρμοσεν ὅσα ἐδίδαξεν. Δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅλος ὁ βίος του ἦτο ὑποταγὴ εἰς τὸ θέλημά του· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον, ἀλλὰ μεγαλυτέραν ἀγάπην οὐδεὶς ἔδειξεν ἀπὸ αὐτόν, ἀφοῦ καὶ τὴν ζωήν του ἐθυσίασε χάριν τοῦ κόσμου· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ὑπομονήν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ὑβρίζετο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ηὔχετο ὑπὲρ τῶν σταυρωτῶν του· δὲν ἐδίδασκε μόνον νὰ συγχωρῶμεν τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας, ἀλλὰ καὶ ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ θανάτου του συνεχώρησε καὶ ἐκήρυξεν ἄξιον τοῦ παραδείσου τὸν εἰλικρινῶς μετανοήσαντα κακοῦργον· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς γονεῖς· ἀλλ' ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του, παρ' ὅλας τὰς ὀδύνας τῆς σταυρώσεως, ἐφρόντισε διὰ τὴν Παναγίαν Μητέρα του καὶ θνήσκων παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς χεῖρας τοῦ Πατρός του· δὲν ἐδίδασκε μόνον ὅτι πάντα τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ πρέπει τις νὰ θυσιάζῃ χάριν τοῦ καθήκοντος, χάριν τῆς ἰδέας, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος ἔπεσε τὸ πρῶτον θῦμα χάριν τούτων.

Τὸν πιστὸν τοῦτον τῶν ἀρχῶν του στρατιώτην, τὸ ἰδεῶδες πρότυπον τῆς ἀρετῆς, ἂς ἔχωμεν πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ ἂς προσπαθῶμεν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὰ ἴχνη Ἐκείνου, εἰς τὸ στόμα καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ὁποίου δὲν εὑρέθη δόλος, διὰ νὰ καταστῶμεν ἄξιοι τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν !

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Εἴδαμεν ἐπίσης εἰς τὸ βιβλίον αὐτό, τὸν βίον καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν πρώτων μαθητῶν τοῦ Κυρίου, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, οἱ ὁποῖοι, ἂν καὶ ἄσημοι καὶ ἄσοφοι, μὲ τὴν δύναμιν τῆς πίστεως καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος κατώρθωσαν νὰ διαδώσουν τὴν θείαν διδασκαλίαν ἕως τὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

Ἡ εὐσέβεια, ὁ ἔνθεος ζῆλος, ἡ ἀφοσίωσις, ἡ προσήλωσις εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ καθῆκον τῶν ἁγίων ἐκείνων ἀνδρῶν ἂς εἶναι δι' ἡμᾶς ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν !

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

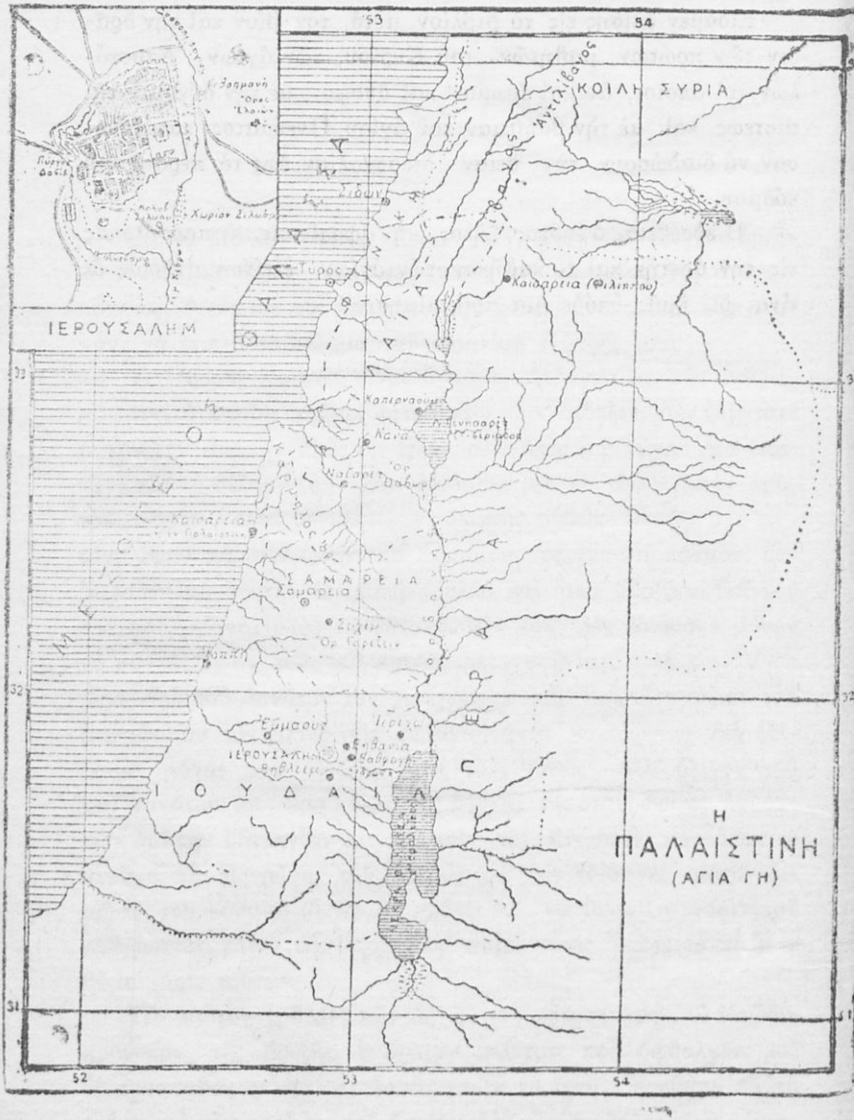

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ἀξιομνημόνευτοι διὰ τοὺς μαθητάς.

Γέννησις τοῦ Σωτῆρος	750 ἀ. κ. Ρ.
Βάπτισις τοῦ Σωτῆρος	30 μ. Χ.
Θάνατος τοῦ Σωτῆρος	33 μ. Χ.
Ἡ ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους	Πεντηκοστὴ 33 μ. Χ.
Ἐπιστροφὴ τοῦ Παύλου εἰς τὸν Χριστιανισμόν	38 μ. Χ.
Μαρτυρικὸς θάνατος Πέτρου καὶ Παύλου ἐν Ρώμῃ	67 μ. Χ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(σημειουμένων ἐν παρενθέσει τῶν πηγῶν ἑκάστου κεφαλαίου).

Εἰσαγωγή . . . . Σελ. 3

Α΄. Ὁ ἰδιωτικὸς βίος τοῦ Σωτῆρος.

1. Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ (Λουκ. Α΄. 5—25) » 5
2. Ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου (Λουκ. Α΄. 26—38) » 6
3. Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Ἐλισάβετ (Λουκ. Α΄. 39—56) . . . . . » 7
4. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου (Λουκ. Α΄. 57—80) . » 8
5. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ματθ. Α΄. 18—25 καὶ Λουκ. Β΄. 1—21) . . . . » 9
6. Ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Σωτῆρος (Λουκ. Β΄. 22—39) . » 11
7. Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων (Ματθ. Β΄. 1—12) » 12
8. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ εἰς Ναζαρὲτ (Ματθ. Β΄. 13—23) . . . . » 14
9. Ὁ Ἰησοῦς διδάσκει δωδεκαετὴς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος (Λουκ. Η΄. 41—52) . . . » 15
10. Ὁ βίος καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου (Ματθ. Γ΄. 1—12 καὶ ΙΔ΄. 1—12.—Μάρ. Α΄. 1—8 καὶ Ϛ΄. 17 — 29. — Λουκ. Γ΄. 1 — 20. — Ἰωάν. Α΄. 6 κ. ἑ.) . . . . » 16

Β΄. Ἡ ἀρχὴ τῆς δημοσίας ἐμφανίσεως τοῦ Σωτῆρος.

11. Ἡ βάπτισις τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. Γ΄. 13—17.— Μάρ. Α΄. 9—11.—Λουκ. Γ΄. 21—22) . . » 17

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

12. Οἱ δώδεκα ἀπόστολοι. Ἡ ἐκλογή των καὶ αἱ παραγγελίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς αὐτούς. (Ματθ. Δ'. 18—22 καὶ Ι'. 1—42.—Μάρ. Α'. 16—20 καὶ Γ'. 14—19 καὶ Ϛ'. 7—13.—Λουκ. Ε'. 1—11 καὶ Θ'. 1—5.—Ἰωάν. Α'. 35—52) . . Σελ. 18

13. Ὁ Σωτὴρ ἐκδιώκει ἀπὸ τὸ ἱερὸν τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ἀργυραμοιβοὺς (Ἰωάν. Β'. 13—25. Ματθ. ΚΑ'. 12—13.—Μάρ. ΙΑ'. 15—18.—Λουκ. ΙΘ'. 45—46) . . . . » 19

Γ'. Τὰ θαύματα τοῦ Σωτῆρος.

14. Ὁ Ἰησοῦς μεταβάλλει τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον (Ἰωάν. Β'. 1—11) . . . . » 20

15. Ὁ χορτασμὸς τῶν πεντακισχιλίων (Ματθ. ΙΔ'. 13—21. — Μάρ. Ϛ'. 30—44.—Λουκ. Θ'. 10—17.—Ἰωάν. Ϛ'. 4—15) . . . . » 21

16. Ἡ κατάπαυσις τῆς τρικυμίας (Ματθ. ΙΔ'. 23—33. Μάρ. Ϛ'. 45—52.—Ἰωάν. Ϛ'. 16—21) . . » 21

17. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν (Λουκ. ΙΖ'. 11—19) . . . . » 22

18. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου τῆς Καπερναοὺμ (Ματθ. Θ'. 1—8.—Μάρ. Β'. 1—12.—Λουκ. Ε'. 18—26) . . . . . » 23

19. Ἡ θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου (Ματθ. Η'. 5—13.—Λουκ. Ζ'. 1—10) . . . » 23

20. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν Ἱεριχὼ (Μάρ. Ι'. 46—52.—Λουκ. ΙΗ'. 35—43) . . . . » 24

21. Θεραπεία τοῦ παραλύτου εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα (Ἰωάν. Ε'. 2—15) . . . . . » 24

22. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας (Λουκ. Ζ'. 11—17) . . . . » 27

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

23. Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου (Λουκ. Η'. 41—56.—Ματθ. Θ'. 18 — 19 καὶ 23—26.—Μάρ. Ε'. 21—24 καὶ 35—43) . . Σελ. 28
24. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου (Ἰωάν. ΙΑ'. 1—46). » 29
25. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. ΙΖ'. 1—9.—Μάρ. Θ'. 2—9. Λουκ. Θ' 28—36) . . » 30

Δ'. Ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος.

26. Τὸ κήρυγμα τοῦ Σωτῆρος . . . . . » 31
27. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις (Ἰωάν. Δ'. 1—42). » 32
28. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία (Ματθ. Ε'. 1—Ζ'. 29). » 34
29. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως (ΙΓ'. 1—23.—Μάρ. Δ'. 1—20.—Λουκ. Η'. 4—15) . . . . » 38
30. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπόρου τοῦ σινάπεως (Ματθ. ΙΓ'. 31—32.—Μάρ. Δ'. 30 — 32. — Λουκ. ΙΓ'. 18 — 19) . . . . » 39
31. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου (Λουκ. ΙΒ'. 16—21) . . . . » 39
32. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου (Λουκ. ΙϚ'. 19—31) . . . . . . » 40
33. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου (Λουκ. Ι'. 25—37) . . . . » 41
34. Ἡ παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου (Λουκ. ΙΗ'. 19—24) . . . . . . » 42
35. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ (Λουκ. ΙΕ'. 11—32) » 43
36. Αἱ παραβολαὶ τοῦ προβάτου καὶ τῆς δραχμῆς (Λουκ. ΙΕ'. 1—10) . . . . . . » 45
37. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου (Ματθ. ΚΒ'. 1—14.—Λουκ. ΙΔ'. 16—24) . . . . » 45
38. Ἡ παραβολὴ τοῦ πονηροῦ δούλου (Ματθ. ΙΗ'. 21 — 35) . . . . » 46

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

39. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος (Ματθ. Κ΄. 1—16) . . . . Σελ. 47
40. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων (Ματθ. ΚΕ΄. 1—13) . . . . » 48
41. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων (Ματθ. ΚΕ΄. 14—30.—Λουκ. ΙΘ΄. 11—28) . . . . . » 49
42. Ἡ εἰκὼν τῆς μελλούσης κρίσεως (Ματθ. ΚΕ΄. 31—46) . . . . » 50
43. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ τελώνης Ζακχαῖος (Λουκ. ΙΘ΄. 1—10) . . . . » 51
44. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πτωχὴ χήρα (Μάρ. ΙΒ΄. 41—44. Λουκ. ΚΑ΄. 1—4) . . . . . . » 53
45. Ὁ Ἰησοῦς καὶ τὰ παιδία (Ματθ. ΙΗ΄. 1-6 καὶ ΙΘ΄. 13—15.—Μάρκ. Θ΄. 33 — 37 καὶ Ι΄. 13 — 16. — Λουκ. Θ΄. 46 — 48 καὶ ΙΗ΄. 15 — 17) . . . . » 53
46. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πατρὶς (Ματθ. ΙΕ΄. 24—Ι΄. 5—6.—ΚΓ΄. 37—39 —Ἰωάν. ΙΒ΄. 20—23) » 55

Ε΄. Αἱ τελευταῖαι ἡμέραι καὶ τὰ πάθη τοῦ Σωτῆρος.

47. Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα (Ματθ. ΚΑ΄. 1 — 17.—Μάρκ. ΙΑ΄. 1—10.—Λουκ. ΙΘ΄. 28 — 46. — Ἰωάν. ΙΒ΄. 12 — 19) . . . . » 55
48. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Φαρισαῖοι (Ματθ. ΚΓ΄. 1—39. —Μάρκ. ΙΒ΄. 38—40.—Λουκ. ΙΑ΄. 37—52. ΙΓ΄. 34—35 καὶ Κ΄. 45—47) . . . . . » 57
49. Τὸ ἀνώτατον συνέδριον καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα (Ματθ. ΚϚ΄. 1—5 καὶ 14 — 16 Μάρκ. ΙΔ΄. 1—2 καὶ 10—11.—Λουκ. ΚΒ΄. 1—16) » 58

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

50. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος (Ματθ. ΚϚ', 17 — 29.— Μάρκ. ΙΔ'. 12 — 25.— Λουκ. ΚΒ'. 7—23.— Ἰωάν. ΙΓ'. 1—30) . . . . Σελ. 59
51. Τελευταῖαι διδασκαλίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητάς του (Ἰωάν. ΙΓ'. 31—ΙΖ'. 26) . . » 61
52. Ἡ σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ (Ματθ. ΚϚ'. 36 — 56. Μάρκ. ΙΔ'. 32 — 50. — Λουκ. ΚΒ'. 39—53. Ἰωάν. ΙΗ'. 1—11) . . . . » 62
53. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Ἄννα καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ Πέτρου (Ἰωάν. ΙΗ'. 12—27.—Ματθ. ΚϚ'. 58 καὶ 69 — 75. — Μάρκ. ΙΔ'. 54 καὶ 66—72.—Λουκ. ΚΒ'. 54—61) . . . . . . » 63
54. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Καϊάφα καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰούδα (Ματθ. ΚϚ'. 57—68.—Μάρκ. ΙΔ'. 53—65.—Λουκ. ΚΒ'. 54 καὶ 63 — 71. Ἰωάν. ΙΗ'. 24—28) . . . . » 64
55. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου (Ἰωάν. ΙΗ'. 28 — ΙΘ'. 16. — Ματθ. ΚΖ'. 1—2 καὶ 11 — 31. — Μάρκ. ΙΕ'. 1 — 20. — Λουκ. ΚΓ'. 1—25) . . . . » 65
56. Ἡ σταύρωσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ (Ματθ. ΚΖ'. 32—56.—Μάρκ. ΙΕ' 21—41.—Λουκ. ΚΓ'. 26—49.—Ἰωάν. ΙΘ'. 17—37) . . » 67
57. Ἡ ταφὴ τοῦ Ἰησοῦ (Ματθ. ΚΖ'. 57—66.— Μάρκ. ΙΕ'. 42—47.—Λουκ. ΚΓ'. 50—56. Ἰωάν. ΙΘ'. 38—42) . . . . » 69

Ϛ'. Ἡ ἀνάστασις, αἱ ἐμφανίσεις καὶ ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.

58. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. ΚΗ'. 1—15. —Μάρκ. ΙϚ'. 1—8.—Λουκ. ΚΔ'. 1 — 11. Ἰωάν. Κ'. 1—18) . . . . » 72

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

59. Αἱ ἐμφανίσεις τοῦ Σωτῆρος μετὰ τὴν ἀνάστασιν (Ματθ. ΚΗ'. 16—20.—Μάρκ. ΙϚ'. 9—18. —Λουκ. ΚΔ'. 12—49.—Ἰωάν. Κ'. 19—ΚΑ'. 25) . . . . Σελ. 74
60. Ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος (Μάρκ. ΙϚ'. 19—20. Λουκ. ΚΔ'. 50 — 53 — Πράξεων Ἀποστ. Α'. 1—12) . . . . » 75

Ζ'. Ἡ δρᾶσις τῶν Ἀποστόλων.

61. Ἡ ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος (Πρ. Ἀπ. Β'. 1—41) . . » 77
62. Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία (Πρ. Ἀπ. Β'. 42—Η'. 4) . . . . » 78
63. Ὁ Σαοὺλ γίνεται Χριστιανὸς (Πρ. Ἀπ. Ζ'. 60 καὶ Θ'. 1—22) . . . . » 79
64. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος κηρύσσει τὸν Χριστιανισμὸν εἰς τὴν Ἀσίαν (Πρ. Ἀπ. Θ'. 23.—ΙϚ'. 8) » 80
65. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν Ἑλλάδα (Πρ. Ἀπ. ΙϚ'. 9—ΙΗ'. 17) . . . . » 80
66. Αἱ φυλακίσεις καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Πρ. Ἀπ. ΙΗ'. 18 κ. ἑ.) . . . » 81
67. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος . . . . » 83
68. Οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι . . . . » 84
Ἐπίλογος. . . . . » 86

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΙΝΑΞ ΕΙΚΟΝΩΝ

1. Ἡ Ναζαρέτ........................ Σελ. 6
2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου............ » 7
3. Ὁ Ζαχαρίας γράφει ἐπὶ πινακίου τὸ ὄνομα Ἰωάννης » 8
4. Ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος................. » 10
5. Ἡ Θεοτόκος μὲ τὸ θεῖον βρέφος........... » 11
6. Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων............... » 13
7. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.......... » 15
8. Ἡ ἐκλογὴ τῶν πρώτων μαθητῶν........... » 18
9. Κύριε, σῶσέ μας..................... » 22
10. Ἡ Ἱεριχώ, ὡς ἔχει σήμερον............. » 25
11. Μία ὁδὸς τῆς Ἱερουσαλήμ............... » 26
12. Ἡ ἀνάστασις τοῦ νεανίσκου εἰς τὴν πόλιν Ναΐν. » 27
13. Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου...... » 28
14. Ὁ Σωτὴρ διδάσκει εἰς τὸ ἱερόν............ » 31
15. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.............. » 33
16. Ὁ ἐλεήμων Σαμαρείτης περιποιεῖται τὸν τραυματίαν » 41
17. Ὁ Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος.............. » 43
18. Ὁ Ζακχαῖος......................... » 52
19. Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδία.............. » 54
20. Τὰ παιδία ὑποδέχονται τὸν Σωτῆρα εἰς τὸ ἱερόν. » 56
21. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος.................... » 60
22. Ἰησοῦν ἢ Βαραββᾶν.................... » 66
23. Ὁ Ἰησοῦς φέρει τὸν σταυρόν.............. » 68
24. Ἡ ἀποκαθήλωσις τοῦ Σωτῆρος............. » 70
25. Ὁ ναὸς τῆς ἀναστάσεως, ἱδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος, εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.................... » 71
26. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος............... » 73
27. Ὁ ἀναστὰς Ἰησοῦς ἐμφανίζεται εἰς δύο μαθητάς του, οἱ ὁποῖοι μετέβαινον εἰς Ἐμαούς...... » 74
28. Ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος................ » 76
29. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος................... » 83
30. Ὁ χάρτης τῆς Παλαστίνης................ » 88

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. { Πρωτ. 11556 / Διεκπ.

'Εν 'Αθήναις τῇ 10 'Απριλίου 1918.

ΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

τὸν κ. Α. Κ. παλῆνον

συγγραφέα διδακτικῶν βιβλίων.

ινοῦμεν ὑμῖν ὅτι δι' ἡμετέρας ἀποφάσεως τῇ ... ῃ τοῦ μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 27η τοῦ αὐτοῦ δημοσιευ... ὑπ' ἀριθ. 24 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη, ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος σχολικοῦ ἔτους 1918—9 καὶ ἐφεξῆς, τὸ ἐν χειρογράφῳ πρὸς κρίσιν ὑποβληθὲν ὑμέτερον βιβλίον «Ἱερὰ Ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης», διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ τὴν ἀντίστοιχον τῶν λοιπῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, ὑποχρεοῦσθε δὲ ὅπως πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου, συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς ἐν ταῖς σχετικαῖς εἰσηγήσεσι τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου περιλαμβανομένας ὑποδείξεις.

Ὁ Ὑπουργὸς

ΔΗΜ. ΔΙΓΚΑΣ

Δ. Τσιριμῶκος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής